

ABC BLADET

1994 nummer 1

ABC-klubbens medlemsblad för blandad information till både nytta och nöje

PostScript

För att få PostScript att skriva på svenska ifall det inte finns några ISO-8859-1 fonter i skrivaren måste man tala om vilken s k EncodingVector man avser använda, och registrera en ny font med den vektorn.

Så här kan man göra när det gäller ISO 8859-1 tecken- uppsättning. Finns fullt stöd för ISO-8859-1 i skrivaren kan du lösa det enklare. Här är Bo Kullmars artikel i ABC-bladet nr 3, 1993 sid 27 mycket upplysande.

```
%!
```

```
%
```

```
% Define ISO Latin-1 character encoding vector /BL930126
% (predefined in PostScript Level 2)
```

```
%
```

```
/ISOLatin1Encoding Ä
```

```
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
```

```
/space /exclam /quotedbl /numbersign
/dollar /percent /ampersand /quoteright
/parenleft /parenright /asterisk /plus
/comma /minus /period /slash
/zero /one /two /three
/four /five /six /seven
/eight /nine /colon /semicolon
/less /equal /greater /question
```

```
/at /A /B /C
/D /E /F /G
/H /I /J /K
/L /M /N /O
/P /Q /R /S
/T /U /V /W
/X /Y /Z /bracketleft
/backslash /bracketright /asciicircum /underscore
```

```
/quoteright /a /b /c
/d /e /f /g
/h /i /j /k
/l /m /n /o
/p /q /r /s
/t /u /v /w
/x /y /z /braceleft
/bar /braceright /asciitilde /.notdef
```

```
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/.notdef /.notdef /.notdef /.notdef
/dotlessi /grave /acute /circumflex
/tilde /macron /breve /dotaccent
/dieresis /.notdef /ring /cedilla
/.notdef /hungarumlaut /ogonek /caron
```

```
/space /exclamdown /cent /sterling
/currency /yen /brokenbar /section
/dieresis /copyright /ordfeminine /guillemotleft
/logicalnot /hyphen /registered /macron
/degree /plusminus /twosuperior /threesuperior
/acute /mu /paragraph /periodcentered
/cedilla /onesuperior /ordmasculine /guillemotright
/onequarter /onehalf /threequarters /questiondown
```

```
/Agrave /Aacute /Acircumflex /Atilde
/Adieresis /Aring /AE /Ccedilla
/Egrave /Eacute /Ecircumflex /Edieresis
/Igrave /Iacute /Icircumflex /Idieresis
/Eth /Ntilde /Ograve /Oacute
/Ocircumflex /Otilde /Odieresis /multiply
/Oslash /Ugrave /Uacute /Ucircumflex
/Udieresis /Yacute /Thorn /germandbls
/agrave /aacute /acircumflex /atilde
/adieresis /aring /ae /ccedilla
/egrave /eacute /ecircumflex /edieresis
/igrave /iacute /icircumflex /idieresis
/eth /ntilde /ograde /oacute
/ocircumflex /otilde /odieresis /divide
/oslash /ugrave /uacute /ucircumflex
/udieresis /yacute /thorn /ydieresis
```

```
Å def
```

```
%
```

```
% Initialize ISO 8859-1 font encoding for the Helvetica font
% /Helvetica findfont
```

```
dup length dict begin
{1 index /FID ne {def} {pop pop} ifelse} forall
/Encoding ISOLatin1Encoding def
currentdict
```

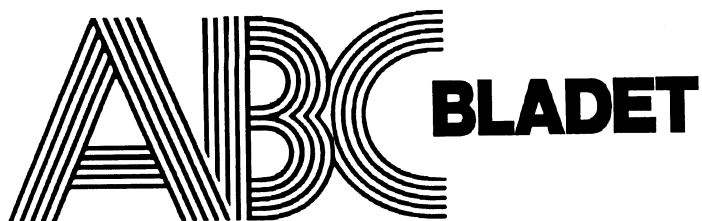
```
end
```

```
/Helvetica-ISOLatin1 exch definefont poprad
```

Inkludera ovanstående i din PostScript-headerfil. Observera att PostScriptLevel 2 har ISOLatin1Encoding fördefinierad, så där behöver bara den andra halvan av PostScript-koden tas med. Exemplet ovan registrerar en ny font vid namn Helvetica-ISOLatin1 som har samma egenskaper som Helvetica men med den nya teckenuppsättningen. Fonten används sen på samma sätt som alla andra PostScriptfonter, dvs med findfont/scalefont/setfont osv. Tänk också på att alla fonter som används måste registreras på detta vis, men själva Encoding-vektorn behöver inte skickas till tolken mer än en gång.

```
<2615>
```

Benny Löfgren

Medlemsorgan för
ABC-klubben

Box 141 43
161 14 Bromma
ISSN 0349-3652

Redaktör o ansvarig utgivare

Ulf Sjöstrand
I redaktionskommitten
Claes Schibler o Sven Wickberg

ABC-klubbens postgirokonton

Medlemsavgifter: 15 33 36-3
Publikationer: 62 93 00-5
Bankgiro: 216-25 43

Telefoner:

08-80 17 25 "Prattelefon" till klubblokalen och kansliet.
08-80 15 22 Kansliet träffas säkrast tisdagskvällar
Telefax

Monitorer:

08-80 64 40 Gruppnummer för allt upp till 14 400
08-80 15 23 Gruppnummer för allt upp till 14 400 och HST

Lösnummerpris 50 Kr

1994 nummer 1 innehåll

Omslag:

Olika CD-ROM som kan köpas via ABC-klubben.
Foto Lars Strömberg

PostScript av Benny Löfgren	Oms 2
Redaktionssidan	1
Ledare	2
ABC-Stockholm	
Har ABC-klubben någon framtid?	3
Radannons	11
Kuvert och signaturer på elektronisk post av Peter Nermander	12
MSG-utdrag	16
Möte	
Medlemsforum	
ABC800	
Monitor	
PChård	
PCmjuk	
En rundvandring bland Monitors filer av Arne Hellström	27
Modemkontakt med utlandet eller hur LMSG kan användas för kontakter med folk i andra länder av Mirek Sznurowski	28
Mera om vädret	29
Jag har skaffat ett faxmodem av Göran Tengnér	30
Var och en sin egen tekniker av Bill Leksén	31
Unix på CD-ROM av Bo Kullmar	32
Prissänkta CD-ROM-skivor	Oms 3
Rabatter på vissa datortidningar	

Tryck: Svenskt Tryck AB i en upplaga om 1800 ex
Lämnad till tryck den 9 mars 1994

Ändrad produktionsplan för 1993

nr	manus- stopp	annons- bokningsstopp	till tryckeriet	till medlemmen
942	7/3	14/3	28/3	w417
943	2/5	9/5	24/5	w425
944	15/8	22/8	5/9	w440
945	19/9	26/9	10/10	w445
946	25/10	1/11	15/11	w450

Denna produktionsplan är preliminär. Ändringar kan komma att ske under hösten.

Annonspriser

1/1-sida	185*260 mm	1750:-
1/2-sida	185*128 mm eller 90*260 mm	1050:-
1/3-sida	185* 85 mm eller 60*260 mm	700:-
1/4-sida	90*128 mm	650:-
1/6-sida	60*128 mm	450:-

Tillägg för begärd placering 15%

Radannonser för medlemmar utan särskild debitering

Medlemsavgifter 1994

Seniorer 225 SEK och juniorer 150 SEK.

Junior räknas man t o m det år man fyller 18 år. Ange därför personnumret när Du betalar in medlemsavgiften. Medlemsskapet är personligt och avser fysisk person. Medlemsskapet räknas per kalenderår och Du får automatiskt det löpande årets förmåner retroaktivt om Du inte markerar annat årtal på talongen när medlemsavgiften betalas in.

ABC-klubbens styrelse för 1993
(enligt årsmötet 1993-03-13)

Ordförande:	Bo Kullmar
Vice ordförande:	Jaan Tombach
Ledamöter:	Jan Smith
	Kjell Brealt
	Martin Lundberg
	Tom Sjöberg
	Ulf Sjöstrand
	Conny Westh
Suppleanter:	Henry Gessau
	Ulf Hedlund
	Carl Kövamees
	Mats Lillnor
	Benny Löfgren
	Per Sten
	Lars Strömberg

Ledare

Äntligen!

Ambitioner i all ära men de kan vara svåra att leva upp till. Vi har haft som ambition att komma ut med ett tidigt nummer 1, 94 för att kunna vara säkra på att det kan bli fem, kanske sex nummer i år. Ambitionen finns kvar, vi skall försöka att komma ut med nummer 2, 94 relativt snart...

Posttidning

Nu har vi fått vårt tillstånd att skicka tidningen som posttidning. Vi kommer att till en början att fortsätta med 32-sidiga, åtminstone 5, kanske 6 nummer i år. Något som bestämmer detta är ju vilken "skrivklåda" som ni, ABC-klubbens medlemmar, har. Fortsatt därför att skicka in material till redaktionen. Vi försöker använda allt det material som vi får in, men det kanske ibland inte kommer in med det samma.

ABC-bladet 1, 1994

På samma sätt som getingen sönderfaller detta nummer i stort sett i tre delar, allmänna artiklar, MSG-utdragen och medlemsinformation i trängre mening.

Allmänna artiklar

De allmänna artiklarna handlar denna gång om en redigerad artikel om ABC-klubbens framtid och meningen med föreningen. Detta kan sägas vara en uppföljning av förra numrets "flaggning" för möjligheten att få en fast förbindelse till Internet. Redaktionen hoppas att årsmötesförhandlingarna skall ge stoff till vidare information.

En annan artikel handlar om säkerheten i stort och smått vid kommunikation mellan datorer. Vi tackar Perter Nermander för att han välvilligt ställt sitt arbete till ABC-bladets förfogande.

MSG-utdragen

Denna gång har vi delat upp MSG-utdragen för att inte få en alltför stor övervikt av dem. Resterande möten kommer i nästa nummer.

Redigeringar

Vi försöker också hitta sätt att förpacka det material som vi har så läsbart som möjligt genom bearbetningar och redigeringar av flera MSG-utdrag som handlar om samma ämne. Men detta är svårt, och redaktionen är mycket intresserad av att höra hur läsbara dessa "artiklar" är. Till den sista gruppen hör de artiklar som många medlemmar skickar in och som redogör för egna erfarenheter. För att inte tala om informationen om priserna och vilka CD-ROM som ABC-klubben kan tillhandahålla till medlemmarna till ett så låg kostnad som möjligt.

Ulf Sjöstrand

Lokalföreningen ABC-Stockholm

Visste Du att det jämsides med riksföreningen, ABC-klubben, också finns lokalföreningar?

En finns i Stockholm och heter helt enkelt ABC-Stockholm. Denna lokalförening har till syfte att samla ABC-klubbens medlemmar i Stockholmstrakten till gemensamma aktiviteter på ett sätt som är svårt för en riksförening.

Öppet-hus-kvällar

Varje tisdag under vår- och höstterminerna är klubblokalen i Alvik bemannad mellan c:a kl 18 och 22. Detta sker i samarbete med riksföreningen. Då finns möjlighet att träffa andra medlemmar och ventilera de problem man kan ha med sin dator (PC, Mac eller ABC). Du kan inte ana vilken kunskap som finns att hämta oavsett om man sysslar med matematik, spel, programmering, radiotillämpningar eller annat. Därutöver bjuds på kaffe/te och tilltugg genom lokalföreningens försorg.

Studiebesök

ABC-Stockholm ordnar c:a en gång per månad intressanta studiebesök. De behöver inte nödvändigtvis ha direkt anknytning till datorer men är alltid välbesökta. Som exempel kan nämnas att vi under 1993-94 har besökt eller kommer att besöka FOA i Ursvik, Högdalenverket, Börshuset, Cosmonova, Ralph Lundstens kompositörsverkstad, rest med X-200, SWERGO, TV4, Fluke, banverket, flygtekniska försöksanstalten, Sveriges Radio m fl.

Vill Du bli medlem i ABC-Stockholm?

- * Du måste vara medlem i ABC-klubben (riksföreningen)
- * Du bör av naturliga skäl bo i Stockholm eller dess närhet. Detta är inget krav men är väldigt praktiskt.
- * Du måste erlägga årsavgiften, som är 40 SEK och enklast sättes in på postgiro 40 45 42 - 9 med angivande av namn och medlemsnummer i ABC-klubben. Du får sedan via posten all information om studiebesök och föredrag mm.

Har ABC-klubben någon framtid?

ABC-klubbens medlemmar är spridda över hela landet och träffas sällan eller aldrig. Den enda kontakt många av dem har med varandra är via program-banken och msg-systemet.

Omkring jul 1993 utbröt en diskussion i msg-systemet om ABC-klubbens framtid och hur dess tillväxt och administration skulle kunna förbättras.

Vi återger här ett några brottstycken av diskussionen, huvudsakligen msg-utdrag i kronologisk ordning. Det betyder att diskussionslinjen inte alltid är helt klar, men vi tror att medlemmarna kan vara intresserade av att se vad för slags diskussion som i alla fall förs om framtiden för klubben, klubbens rutiner osv..

De strykningar som vi av utrymmes-skäl måst göra kan möjligen i några fall ha medfört att resp inläggsskrivare saknar — som de anser —intressanta delar av sina inlägg. Vi tror dock att debatten som helhet är tämligen rättvisande.

Det började med att en redovisning av att man inom klubbledningen diskuterat möjligheten till en fast förbindelse med något internationellt nätverk. Detta föranledde spridda reflexioner, bland vilka var ett inlägg av Erik Geijer<8638> som menade att ABC-klubben huvudsakligen var ett msg-system. På detta genmålde Conny Westh <7433>

ABC-klubben har sin huvudsakliga verksamhet fördelad enligt:

- * Medlemsmöten
 - Tisdagskvällar
 - Utvecklingsprojekt (LMSG, MSG, Monitor, m.m.)
- * Klubblokaler
 - Spontana medlemsträffar
 - Viss form av utbildning
- * ABC-bladet
 - Redaktionen
 - Insändare
 - Tävlingar
 - Artiklar
 - versättningar
 - MSG-utdrag
 - m.m.
- * BBS
 - Monitorn (filarean)
 - MSG (mötesareorna)
 - LMSG (Client i MSG-systemet)
 - m.m.
- * Kansliet
 - Prenumerationsdisketter
 - + PC
 - + MAC

- Beställningsdisketter
 - + PC
 - + MAC
 - + ABC-80
 - + ABC-800
 - + Diverse andra...
 - + Medlemsregister
 - + ADB-Support
 - + PC
 - + MAC
 - + UNIX
 - + ABC

Jag förstår inte hur du fått för dig att vi "huvudsakligen" skulle vara en BBS?

Om du börjar med att delta i mötena på tisdagskvällar eller hjälper till i tidnings-redaktionen så upptäcker du nog att vi ägnar oss "något" mer än BBS-verksamhet.

Det mesta av verksamheten har dock någon typ av relation till datorer. Vilket inte ska förväxlas med BBS:er.

Jag vill verkligen betona det tunga arbete som Bo Kullmar, Benny Löfgren, Ulf Hedlund och Anders Franzén har lagt ned på att utveckla avancerade ADB-system som stödjer klubbens verksamhet. Det finns massor av andra som bidragit men utrymmet här tillåter inte att jag räknar upp dem. Jag hänvisar till medlemslistan i stället.

Om du vill veta hur många som kör här i Monitor/MSG så ska du gå till Monitorn och ge kommandot "listuser,c" så ser du exakt hur många som har kört modem mot Monitorn och hur många medlemmar som klubben f.n har, dessutom får du veta hur många timmar som alla varit online resp hur många uppkopplingar man gjort via telenätet.

I klubblokaler finns gamla ABC-blad som du kan studera.

Litet senare kom diskussionen in på hur medlemmarna skall kunna utnyttja de förmåner som erbjuds, bl a att hämta hem program från programbanken. På grund av vissa tekniska svårigheter fanns inte alla program tillgängliga, t ex inte ABC-programmen. Detta föranledde Göran Lundberg<3811> till följande inlägg:

Jag tycker att det är ynkedom att ABC-programmen fortfarande inte kommit in i Diabdatorn ännu. Jag skiter fullständigt i att man köpt fel hårddisk eller vad detta beror på. ABC-programmen tar bara plats med 16 Mb och det är bara lite flugskit

jämförbart med annat som finns.

Om jag inte misstar mig så finns det både mjukvaru- och hårdvaruspecialister på Unix inom klubben. Man blir i alla fall inte stum av beundran när det gäller hastigheten på supporten av detta problem. Detta påstår jag trots att klubben är ideell.

Jag orkar inte lyssna på agument som "det finns inga ABC-datorer kvar ute" eller "det är inga som frågar efter program" osv osv. Att skita i oss som mot alla odds arbetar med dessa och försöker aktivera nya medlemmar är detta ett stort svek. Om denna hård-diskprioritering ligger i styrelsen så måste någon utomstående berätta för den hur verkligheten är.

Det här är egentligen ett nederlag för mig att höja rösten, men jag tycker mig återigen se otoleranta MS-dos fasoner som motarbetar ABC-användarna och på så sätt se hela ABC-falangen självdö i klubben.

Jag vill samtidigt framhålla att detta är ingen som helst kritik mot Bosse så Ni som tänkt kommentera detta med att "stötta" honom har inte förstått problemet.

Boar Gyleklint <8619>

Vill på detta sätt passa på att tacka Göran Lundberg och Mats Larsén som tagit upp kampen för oss ABC-användare.

En lösning på huvudproblemet (den bristande tillgängligheten på ABC-filer) löstes ganska snart:

Bo Kullmar SYSOP <1789>

Filerna finns numera tillgängliga genom Unixkommandot i biblioteken /prog/abc80 och /prog/abc800. Så snart Benny har installerat ny DNIX så kanske det kan fungera direkt i monitorn. Det kanske sker i kväll. Jag kommer dock inte att kunna göra något åt det i kväll eller ens före jul.

Men nu var handsken kastad och stormens vågor svallade ett bra tag.

Peter Nermander <8130>

Att ABC-programmen inte finns beror ju på att disken de låg på gick sönder, och det som alltså skall läggas in nästan är en backup.

Om du tycker att de som jobbar med monitorn gör ett dåligt jobb kanske du kan erbjuda dig att ta över?? Annars tycker jag att du skall låta bli att klaga. Visst är det bra med kritik, men då ska det vara konstruktiv sådan. Att bara gnälla på att inget

händer hjälper inte. Tala i såna fall om VAD som skall hända.

Om du tycker att Bosse skall strunta i att datorn dyker med jämna mellanrum och istället lägga in ABC-programmen, så säg det då. Men i såna fall lär du inte ha någon nytta av att de läggs in, eftersom monitorn då kommer att vara nere.

Jag tycker att de som jobbar med monitorn på sin fritid gör ett bra jobb med tanke på hur mycket jobb det är. Ni som inte håller med mig kan ju skaffa fram ersättare.

Boar Gyleklint <8619>

Det förvånar mej inte ett vitten att den förste som skulle komma med nedslående kritik om Göran Lundbergs uttalande, är en PC-användare vilken inte kan sätta sej in i den situation som vi ABC-användare befunnit oss i. Det enda ställe dit vi kan vända oss för att få program är just ABC-klubben, medan PC-användarna har en uppsjö av program-banker att vända sej till.

Johan Persson <2397>

Ta det lite lugnt nu, Bo och de andra som fixar och donar med monitorn gör ett MYCKET bra arbete. Om nu de bedömer att tillgängligheten av vissa filer är mindre viktig än tillgängligheten av systemet i övrigt (något som jag personligen håller med om fullständigt) så får vi väl vänta på att filerna blir tillgängliga, kanske någon annan medlem har hämtat ned det man själv söker och kan hjälpa till? Förr eller senare så kommer filerna tillbaka online.

Göran Lundberg <3811>

Peter Nermander nummer 8130. Det betyder förmodligen att du varit medlem i ca 1 år eller ??

Får jag gissa din inställning till äldre datorer? Vad jag talar om är historik alltså klubbens rötter om man så vill. Program som tillverkats när ABC-klubben startade för många år sedan och inga förbannade porrbibliotek för MS-dos.

Det är väl ändå naivt att påstå att vi skulle begära att ABC-programmen skulle ha någon större status än andra program genom som du uttryckte dig "Bosse skulle strunta i att datorn dyker med jämna mellanrum och i stället lägga in ABC-program"

Den där mentaliteten som : "Passar det inte så fixa det bättre eller håll käft" fungerar inte i en förening. Funktionärer skall naturligtvis inte tåla vilket skit som helst men i detta fall så tycker jag att det är otroligt klantigt skött. Det skall faktiskt

inte behöva ta sån här lång tid att få in ABC-programmen. Det skrämmande är nog när det talas om "felbeställd" hårddisk och trasiga backuper. Tydligt så återstår det ca 600 Mb i Diabmaskinen efter hårddiskkraschen. Någon bekant till mig sa om det bara fanns vilja så fick man lätt få rum med ABC-programmen.

Du ville veta VAD som skall hända.

1 Börja med att lyfta ut de pornografiska bilderna som säkert tar plats. Men jag kan förstå att det skulle bli ett ramaskri bland MS-dosfolket eftersom en statistik visar att det är en livlig trafik där. Lyft ut dom bara några månader tills problemet är löst. Folk får gå och hyra videos istället under tiden.

2 Snabba upp rutinerna för de som beställt program. Det kan inte vara rimligt att det ska behöva ta 4 veckor att få ABC-program.

3 Det måste in marknadsföringsfolk i styrelsen. Jag kan fortfarande inte acceptera att det ska ta 5 veckor att få material från klubben efter att avgiften betalats. Jag vet att här så sätter minst 2 st igång och dikterar ihop ett försvarstal varför det är så här men jag accepterar inte detta i alla fall. Det får finnas hur många andra föreningar som elst som är sämre för det är ändå inte dem vi skall jämföras med.

4 ABC-klubben är en riksförening och då får man leva upp till detta också. Alltså så bör inte funktionärer åberopa att vi utanför 08-området skall skaffa fram ersättare bara för några inte kan leva upp till något.

5 ABC-klubben är en förening som stöder flera operativsystem. Då får man knappst ha egna synpunkter på gamla datorer typ ABC när någon glesbygdsmänniska vågar ringa. Om man från klubbens sida stoltar sig men att supporta ABC så är det rimligt att de skall ha samma service. Och då är vi inne igen på det där med programbanken.

Om det finns krafter att trycka undan ABC i klubben så säg till så slipper man reagera. Vi som bla håller på med dessa måste då hitta en annan lösning än att hålla på med att skriva försvarstal över dessa och förmedla sig.

Jan Smith SYSOP <8054>

Undrar var du har hittat porrbilder i programbanken som tar upp plats för andra program!! De enda bilder som finns i programbanken då och då som föreställer kvinnor i badkläder är de som finns på en CD som innehåller ett större antal bilder. Den tar bara då och en utav CDROM-

platserna vilket knappast borde störa dig eftersom du antagligen inte tittar på vad som finns där eftersom du bara vill ha ABC-program vilket inte finns på någon idag existerande CDROM-skiva.

Gällande om det tar så mycket som 4-5 veckor att få en diskett från klubben så undrar jag om du har rätt eller om du har haft otur. Under semester och jultider tar ju allting längre tid. Där skulle vi behöva flera som lägger ner energi eftersom det idag i stort sett bara är Lasse och Bosse samt ibland Martin som jobbar med detta. Jag har tyvärr fullt upp med att ta hand om ekonomin men ger ibland också ett handtag med driften av monitorn samt en och annan administrativ detalj.

Carl Magnus Åberg <8574>

Har du ätit något olämpligt, Göran?? Spy inte upp det här och inte på medlemmar som ofrarmerpå *ALLAS* trivsel. Peter har helt rätt.

Och om man är relativt ny medlem betyder det inte att man är historielös. Men en gammal stöt som du kan tydligen inte acceptera att andra får finnas till parallellt. Har du något i skallen så be dem du förolämpat om ursäkt per omgående!

Carl Kövamees SYSOP <767>

Hej Göran!

Jag uppfattar det som om du är besviken på hur ABC-klubben sköts! Det tycker jag är tråkigt och eftersom jag sitter som suppleant i styrelsen vill jag gärna ge min bild av arbetet i klubben.

Man kan sätta upp mål och ställa krav på hur klubben skall skötas. Sen är det bland annat vi funktionärer som skall se till att allt fungerar. Jag tänkte ett slag på hur många som drar det tyngsta lasset, jag kom fram till att det är en handfull - max.

Vi gör vårt bästa för alla medlemmar, även de som fortfarande kör - vår en gång så kära - ABC.

I detta fall var det tragiskt att disken gick sönder. Vi beslutade att köpa in mera disk för att få upp monitorn (visst är det kul att den fortfarande heter så) till dess tidigare status. Sen har du säkert hört om alla problem vi har haft den senaste tiden, så jag tänker inte referera vidare.

Jag beklagar att du inte har kunnat hämta t.ex. ABC-filerna. Nu har Bosse gjort en "work around" så att du kan komma åt dem på ett lite krångligare sätt än tidigare.

Jag hoppas att det hjälper för stunden och att grunden till problemet så småningom löses upp.

Vi gör vad vi kan! Även om en allt

mindre del av klubben fortfarande håller på med ABC-datorerna så får vi inte glömma bort dem - "det är vår historia" - men vi måste också utvecklas för att kunna värda den.

Peter Nermander <8130>

Min inställning till äldre datorer har väl inte så mycket med saken att göra, men ok, jag började med ABC80 i början av 80-talet. Jag vet att det finns intresse för att använda dem (även fast pappa gett upp och gått över till PC eftersom han inte längre kunde få tag på reservdelar).

Dina förslag till handling är säkert värdefulla. Då frågar jag mig vem du tänkt skall göra detta???

De som jobbar med monitorn och kansliet är inga supermänniskor. De har inte all tid i världen. Snarare tvärtom. Det är lätt att säga att "Några timmar i veckan kan man väl pussla in?"

Visst, ledig tid ja. Men då skall man ta sig till klubblokalen också, och det tar sin tid. Om föreningens medlemmer tycker att de som sköter monitorn missköter sig så är det väl bara att gå på årsmötet och rösta fram nytt folk, svårare är det inte. Det är trots allt föreningens medlemmar som bestämmer hur föreningen sköts, och det görs på årsmötet.

Tycker man att det är dumt att årsmötet hålls i Stockholm så är det väl fritt fram att föreslå någon annan plats, men frågan är om man då får ihop folk så att mötet blir beslutsberättigat (är inte så insatt i stadgarna precis...).

När den värsta åskan ebbat ut gick kombattanterna in mera på att diskutera vilka konstruktiva förslag som kunde finnas.

Göran Lundberg <3811>

Det du Peter sa om att besöka årsmötet var bra. Det är sant att man under året har massa synpunkter sen när det skall komma till skott så sticker man svansen mellan benen.

Jag har lugnat ner mig lite nu.

Jag skall inte dra hela min bakgrund här nu men väldigt kort så kan man säga att jag fick ansvaret av Nokia att fortsätta med att distribuera ABC-reservdelar och "Luxor program".

Jag är alltså inte en ABC-hacker i den bemärkelsen utan detta är mitt arbete. Det vanligaste idag är att tex en skola eller företag gör sig av med sin ABC-dator och någon anställd tar över den billigt. Då saknas det ofta manualer, program, och man kanske behöver någon reservdel och

givetvis rådgivning.

Jag arbetar på heltid med detta har 20 samtal per dag och skickar ca 600 försändelser per år. Inom industri finns det fortfarande kvar dessa.

Min uppgift är att stödja dessa och jag har alltid försökt att aktivera nya medlemmar för jag tycker att klubben är en tillgång. Om jag inte reagerat alls så hade det varit värre. För då bryr sig ingen och man lämnar klubben. Om någon höjer rösten så är det typiskt att man skall logga in straxt för att be om ursäkt som en entusiastisk medlem föreslog. Denna gång undrade vedebörande om jag ätit något olämpligt. Det kan faktiskt vända sig i magen utan ha ätit något.

Jag har tidigare kommit med förslag om hur man skulle underlätta kansliet med "nya ABC-medlemmar" eller programkopiering men jag har inte fått gehör för detta utan jag accepterar argument som att allt skall vara centraliserat.

Om någon enskild känner sig trampad på tårna så var inte det meningen. ABC-klubben är ett team där det är gruppen som utför arbetet. Alltså det är meningslöst att: posthämtnaren, ekonomiansvarige, programansvarige, medlemsuppläggningsansvarige osv osv bedyrar sin oskuld för det för inte lösningen närmare. Det hjälper ju inte heller att ett antal blandar sig in i det hela bara för att stötta något.

Men jag kan skicka bollen vidare. Jag kan tänka mig att satsa lite tid på detta själv. Alltså nu slutar jag och gnälla och försöker handla. Kom nu med förslag hur vi skall förbättra mina påstådda flaskhalsar?

Peter Nermander <8130>

Jag kan förstå att du blev lite "upprörd" och sånt händer. Jag bet tillbaka med ungefär samma medel, så nu när vi avvecklat de inledande "anklagelserna" kan vi som sagt var börja ta tag i trådarna.

Jag håller i stort med dig om att det kanske skulle behövas bättre rutiner, men som i alla ideella föreningar så går det inte att ställa krav på de som jobbar ideellt. Skall man ställa krav skall det göras INNAN de tillträder, och sen får man vilka som ställer upp på de kraven. Att komma i efterhand duger inte.

Det vi skall rikta in oss på är: Vad händer om Bosse & c:o ställer sig upp på nästa årsmöte och säger: "Vi lägger av nu, det är för mycket jobb."???

Min gissning är att årsmötet kommer att råka i panik och till slut vara tvugna att besluta att lägga föreningen på is. Moni-

torn läggs ner och medlemmarna sprids för vinden....

Det vi måste göra är alltså att komma fram till en arbetsordning för funktionärerna, som är tillräckligt "förfördelad" för att fler skall våga sig på att ta på sig uppgifterna.

Själv har jag varit med i tillräckligt många föreningar för att ha insett att föreningsarbete är bland det otacksammaste som finns. Man gör det utan någon som helst ersättning, och sällan får man någon feedback. När allt snurrar på är alla tysta och nöjda, men så fort man råkar göra någon liten tabbe så är alla där snabbt som f-n och hugger efter strupen. Till slut tröttnar man, och då gäller det för de som vill hålla föreningen i liv att skaka fram ersättare.

Boar Gyleklint <8619>

Jag har full förståelse att de som arbetar aktivt inom föreningen har fullt upp att göra (Oavsett Jul-stök eller inte). Men kan ändå inte anse det vara rimligt med flera veckors väntetid, när man beställer program.

Detta är säkert en administrativ del som kräver en hel del arbete. Ett förslag vore att låta Mats Larsén som förestår programbanken, även få ta den övriga beställnings delen. Han har själv erbjudit sig att ansvara för den delen. Men fått avslag från styrelsen. Varför int ?? Detta skulle avlasta styrelsen, samt ge medlemmarna en snabbare och bättre service.

Jag har en beställning på 25 st 8" disketter ABC-program liggande på kansliet. När kan man hoppas på att dessa blir levererade ???

Lars Strömberg SYSOP <7872>

Hej Boar...

Jag vet ingenting om ABC-maskiner eller dess handhavande.

Jag vet däremot att du har en hel drös med beställningar liggande.

Idag 23.12 93 var jag över till lokalen, gick till posten och hämtade post, det var hur mycket som helst, bl.a. flera som ville ha information, antagligen p.g.a. vår annons i Mikrodatorn.

Är det någon som kan gissa hur långa köerna är på posten dagen före julafton?

Normalt så kan vi från ABC-klubben gå till en s.k. 'företagskassa' på posten. Då får vi gå före i kön. Men nu under julruschen är denna kassa stängd. Väntetiden var säkert ca 1,5 timmar, och det hade jag faktiskt inte tid att vänta dan före dan. Så enkelt är det just i det här fallet. Fler julkappar väntade på inköp, på 11-nyhe-

terna sa dom att glöggen tagit slut på systemet. Jävlar, ingen glögg p.g.a. ABC-klubben!! Nåja, det kan jag leva med, även om det är sorgligt. Jag fixade dock informationsutskicken, några nya medlemmar är inlagda i kanslidatorn, diverse fakturor iordninggjorda, osv, osv.

Jag kan förstå att ni som kör ABC-datorer kan känna er undanskuffade till förmån för de mer vanliga datorerna. Gör inte det, vi försöker VERKLIGEN jobba även för er.

Bosse lär visst komma tillbaka på söndag om jag har uppfattat saken rätt. Själv kommer jag ner till mörka, tysta, Småland, där inga köer på posten verkar avskräckande, efter jul.

Själv kommer jag inte att titta åt en dator, ej heller åt ABC-klubben fram till 10.1 94, och tro mig, DET SKA BLI SKÖNT.....

Mats Larsén <7441>

Tog det ca 1,5 timmar att komma fram till box 14 143? Då har vi det nog onaturligt bra här nere i Småland.

Jag har tidigare förundrat mej över klubbens rutiner. Finns betalningen på postgirot är det ju bara att meddela mej vad som ska kopieras ut. Så kan klubben i efterhand hänge sej åt sina administrativa rutiner.

Har beställaren (vilket inte alltid skett) bara angett vad han vill har tar effektueringen nån dag.

Jag upprepar att jag förundrar mej över att inte klubben omgående meddelar mej forskottsbetalda beställningar. Detta kan ske antingen via MSG eller posten. En portoökning till 2,90 (vanligt frimärke) bör väl då underlätta för postinlämnaren och snabba upp min leverans utan att det skulle drabba de trevligheter du utlovar?

Det är verkligen inte min mening att vara spydig mot Lars Strömberg; kan det uppfattas så ber jag om ursäkt. Betr föreningsbrev är jag för övrigt inte be-trodd av postkontoren här nere.

Debatten gällde från början ABC-klubbens framtid. Sven Wickberg försökte få in diskussionen på ett fnytt spår.

Sven Wickberg FILADM <1384>

För några år sedan blev jag medlem av ABC-klubbens medtävlare STOCC. Jag tror det var på en mäs-sa, där STOCC regelbundet brukar ha en liten monter, och jag blev nyfiken på vad man kunde ha att erbjuda.

Nyligen fick jag STOCCs medlemsblad DataPosten, som numera till formatet är ungefär som ABC-Bladet, den här

gången 28 sidor. Man meddelar att tidningen numera görs av ideellt arbetande krafter och framför allt bygger på insänt material från medlemmarna. Det är precis som hos ABC.

Man kan ju fundera litet över jämförelsen. Det är svårt för mig att göra den, eftersom eftersom jag är så pass inblandad i materialsamlingen för ABC-Bladet. Men jag har förstått att det finns fler ABC-medlemmar som också är med i STOCC. Vad har ni att säga? Hur står sig ABC-bladet i jämförelse med DataPosten? Hur-dan är servicen med program från program-banken i de båda föreningarna?

I DataPosten beklagar man att tillslutningen till studiebesök och andra aktiviteter i STOCC har varit mycket då-lig, så man lägger nu ner dem.

I ABC-Stockholm verkar det vara bra tillslutning till de många aktiviteter som Joe Johnson och hans medhjälpare lyckas fixa. Vad kan skillnaden vara?

STOCC-Net har noder på sex platser i landet och ekar till tolv baser i 08-området. Jag har bara sporadiskt tittat i ett fåtal möten som ekas till Frösunda och Common. Och programbankarna har man tydligen inte tillgång till den vägen, i varje fall har inte jag sett dem.

Det vore kul att höra kommentarer från ABC-medlemmar på detta inlägg.

Detta inlägg fick bara ett svar:

Jan Smuth SYSOP <8054>

Eftersom jag har varit medlem i STOCC och även suttit som supleant i deras styrelse så vill jag ge mina synpunkter på STOCC även om det nu är två år sen som jag var medlem. Det var några saker som jag tycker skiljer/skilde ABC-Klubben mot STOCC och det är dels att vi stödjer betydligt fler typer av datorer och då menar jag inte bara ABC-datorerna samt att vi hela tiden har haft en mycket stabila-databas att hämta program ur som dessutom hela tiden varit mycket större. STOCC:s bas av filer har under vissa tider bara varit tillgängliga antingen genom beställning eller att man kopierade av ett antal disketter.

Det som gjorde att jag gick ur STOCC och även utträdde ur styrelsen mitt under ett år var det att de dels var mer eller mindre motståndare till att ta hand om ungdomars datorintresse samt att så mycket av verksamheten inte skedde helt på ideell väg. De som har hand om olika delar av programbanken tar en viss avgift för att de ska distribuera disketterna.

Gällande mängden kunskap samlad

bland medlemmarna är mitt intryck att det finns flera som kan mycket som syns i ABC-Klubben.

STOCC:s tidning har jag inte läst på länge men enligt Ulf Sjöstrand så använde sig av en teknik i tidningen med att avsluta artiklarna på en sida någonstans i slutet av tidningen såsom det är vanligt att man gör i bl.a. damtidningar vilket jag tycker är ett dåligt sätt att sätta en tidning.

En sak som STOCC har lyckats bättre med är att få in annonser i sin tidning samt att de har den här driven där de står på Data-Kontor-mässan vilket jag tror ger väldigt många medlemmar. Skulle vi ha folk till det är det en sak som jag tycker vi borde satsa på framöver.

Därefter återgick till diskussionen om rutinerna på kansliet:

Peter Nermander <8130>

Jag tror som sagt var på att arbetet skulle tjäna på att de som jobbar som funktionärer får "fasta" arbetsuppgifter, som är "lagom" betungande. De som jobbar med klubben skall VETA vad de behöver göra, och skall behöva tänka "Det där borde jag nog också göra." Alla arbetsuppgifter bör alltså vara fördelade. Då kan de som ev. tänker jobba som funktionärer se direkt hur mycket jobb det är, och inte riskera några överraskningar.

Ta t ex det som nån skrev, om att folk inte håller rent efter sig i klubblokalen. Där tycker jag att de som jobbar skall sätta ett ultimatum: Ser det ut som en svinstia så händer det inget!

Visserligen innebär det att en massa "oskyldiga" kanske kommer lite i kläm, men dessa kan ju då ge sig på "svinen" som inte städar, och följaktligen borde det ge önskad effekt (till slut.....).

Ett inlägg kom in på en fråga om arkivering av gamla inlägg:

Torbjörn Einarsson <8369>

I början när jag var med i ABC-klubben så skrev jag ut allt jag tagit emot i meddelandeväg och annat. Jag samlade på mej i drivor. Pärm efter pärm. Det höll inte naturligtvis. Ostrukturerade papper hittar man inte i.

Det är därför jag gjorde detta med att skriva ut under ordnade betingelser så det blir lättläst, lettsökt och lättburet.

Med hjälp av de olika innehållsförteckningarna kan jag lätt med ögat söka efter det jag vill ha. Ögat är en enorm fritext-sökare :-)

All den enorma mängd erfarenhet och kunskap som medlemmarna mödosamt

skrivit in i MSG-systemet finns nu i lättläst form i min bokhylla. Gott!

Det papperslösa samhället tror jag är en dröm. Man vill trots allt läsa tryckt text och inte glutta i en bildskärm så fort man vill läsa nåt.

Detta inlägg fick en del medlemmar att nappa på ett senare framfört erbjudande om att för en rimlig penning köpa in utskrivna årgångar av olika möten. Kanske något för ABC-klubbens arkiv?

Frågan om ABC-klubbens rutiner ägnades ganska många inläggsrader.

Allen Ristovic <8646>

Som jag uppfattar det så riskerar klubben på lång sikt att helt enkelt sakta dö ut (som en dinosaurie) huvudsakligen på grund av bristande medlemsantal. Det vore ju faktiskt synd att denna sympatiska klubb med sin "personliga" profil skulle tyna bort. Förresten, var kommer auktionen att hållas? Jag menar den där klubbens datorutrustning kommer att slumpas bort? :-)

Styrelsens tanke på att profilera sig t.ex. genom direktanslutning till ett större nätverk som Internet tycker jag personligen verkar vara vettig. Jag befärar dock att en stor del av våra medlemmar i dagsläget inte har någon större förståelse för sådana idéer, främst beroende på att de inte är insatta i möjligheterna med en sådan anslutning.

Tänk er då ABC-klubben som en bas där man har möjlighet att hålla kontakt med människor från praktiskt taget hela världen, där man kan välja och vraka bland filer från maskiner på större delen av denna planet och där man kommer att kunna ha någon motsvarighet till MSG, fast hundratal gånger större.

Jag ser att styrelsen har tagit kontakt med TIPNET och SWIPNET för direktanslutning till Internet.

Jag vill föreslå att den även tar kontakt med IBM för att ta med deras X015 projekt (eller liknande) i övervägandena. Det handlar också här om en direktanslutning till Internet, fast enligt vad jag har förstått, så tänker "The Big Blue" kräva BETYDLIGT mindre betalt i anslutningsavgifter.

Skillnaden är att de tänker sköta det här via optisk kabel, till skillnad mot SWIPNET som tutar på med ordinär koppartråd. De i skaran som är lite insatta i det här förstår nog direkt vad det innebär i bl.a. överföringshastigheter. Den största utgiften här skulle alltså bli för att dra kabel. Men det är ju dock en engångsutgift.

Jag känner även till en annan BBS i Alviksområdet som har framskridna planer för en sådan anslutning. Man skulle t.ex. kunna gå ihop och därmed få ner kostnaden (och eventuellt också priset) för kabeln.

Ett annat alternativ som jag tycker man borde utreda är en anslutning till Compuserve. T ex kunde man ha några modemnummer bara för det. Med tanke på ABC-Klubbens storlek (trots allt) kanske man kunde ordna en bra deal med Compuserve beträffande anslutnings- och uppkopplingskostnader.

Det är ju stora planer som diskuteras här. Jag har personligen svårt att se hur klubbens system skulle kunna klara av en nätanlutning av den typen, när det i dag inte ens klarar av den enklaste NetMailhantering på ett nöjaktigt sätt.

Men i vilket fall som helst så kommer en expansion av det här slaget att kosta. Över 50 000 "devalverade" svenska kronor om året för SWIPNET-varianten tycks jag mig minnas ha hört/sett någonstans.

Så det gäller att ragga nya medlemmar till klubben. Jag är övertygad om att det finns människor som är kunniga och duktiga på marknadsföring i vår medlemskara, och som skulle kunna tänka sig att hjälpa till med det. Som det ser ut just nu så vill ju klubben ha in nytt blod (och nya medlemsavgifter) utan att ha någon som helst marknadsföringspolicy.

En undanskymd annons i någon tidskrift då och då är ingen marknadsföring. Hur många företag är det som är anslutna till klubben? Finns det överhuvud taget någon fastlagd medlemsavgift för sådant? Hur många företag har vi som annonsörer i klubben (förutom SWIPNET med sin tynande MSG-area som de nästan inte ens bemödar sig om att använda)?

Varför finns det inte lättillgängliga gäst/demo konton i monitorn? I en Public Domain/Shareware värld (vilket det ju handlar om) så ber man potentiellt nya medlemmar att köpa grisen i säcken. Bara det är ju lite av en absurditet.

Nu talar jag inte om att sälja klubben som om det handlade om dammsugare. Å andra sidan så är det inte så stor skillnad på att sälja dörmattor, tvål, lyxbilar eller medlemsskap. Det kan vilken försäljare som helst intyga.

Och man får ju inte glömma att klubben långt ifrån saknar dragningskraft. Visserligen har inga marknadsföringsorakel visat framfötterna här än. Däremot har jag sett, på den lilla tid jag varit med här, att vi har en hel del mycket kompetent folk bland oss beträffande allt som har med

datorer att göra, och även områden som juridik, elektronik, matematik, naturvetenskap, språk, osv.

Jag har faktiskt aldrig hittills träffat på någon fristående BBS som ens kommer i närheten av den kunskapsbank som finns samlad i ABC-Klubben.

Det är sådant klubben som bidrar till att göra den här klubben ganska speciell. Och det är bl.a. sådant man ska kunna profilera sig med.

Minns ni diskussionen som pågick runt jul och nyår angående tiden det tog för ABC-disketter att komma fram till beställaren. Visst gick det lite hett till ibland, men jä**ar vilket klös det var i inläggen :-)

Jag är nog tvungen att hålla med en del av kritiken som framfördes där, nu när vi talar om att rekrytera nytt blod hit (nya medlemspengar, menar jag :-)). Det går helt enkelt inte att ragga nytt folk med attityder som

"Det här är en ideell förening så därför ska man inte vänta sig mer",

"vi få funktionärer är överhopade av andra sysslor",

"vi är medvetna om den här buggen i systemet, men det ska nog ordna sig när det uppdateras om något år", osv., osv.

Hur hade t.ex. LMSG sett ut i dag om Anders Franzén hade haft en sådan inställning?

I de flesta andra föreningar innehar ju funktionärer inte alls sina uppdrag lika länge som man har här. På så sätt turas man helt enkelt om att dela på bördorna och ingen utsätter sig för risken att bli "utbränd".

Detta är inte på något sätt någon bitsk kritik mot våra hårt arbetande funktionärer. Jag bara tycker att de på ett lite mer framåt och aggressivt sätt skulle kunna delegera sysslor och uppgifter. Självklart måste ju allt ske på frivillig basis, men det kanske inte räcker med ett försynt litet inlägg i MSG med en förfrågan, som man ibland har sett. Det finns ju även en massa sysslor som kan skötas på avstånd. Alla vi som läser det här har ju modemutrustade datorer, eller hur? ;-)

Jag själv, t ex, är ju co-sysop i en annan BBS som i storlek på filareor kan mäta sig den här klubben. Trots det har jag ännu aldrig varit där maskinerna finns. Jag minns även en av våra medlemmar på landsorten som i december erbjöd sig att sköta vissa klubbens administrativa sysslor. Hur blev det med den saken?

Kanske är det klubbens hela administration som är lite stelbent och tungrodd,

vilket medför att den liknar en koloss på lerfötter, och då kanske borde ses om. Jag är övertygad om att det finns någon hejare till administratör bland medlemmarna som kunde åta sig att hjälpa till med en sådan sak

Minns hur det gick för hela sovjet-systemet som ju var påtagligt välutrustat med ovannämnda egenskaper. För dem som inte följt med nyheterna de senaste åren så kan jag berätta att det till slut föll ihop med ett sjuherrans brak.

En annan tanke för att håva in lite klöver vore ju att erbjuda hela programbiblioteket på diskett. För tillfället kan man bara prenumerera på vissa fasta disketter, eller hur? Om så inte skulle vara fallet så är det en grov miss att det inte klart och tydligt framgår i varje nummer av medlemsbladet. Det är ju trots allt en viktig service till de medlemmar som inte äger något modem. En sådansk ska man ju offra minst en helsida till i varje nummer.

Där kan man erbjuda samt rekommendera nya, nyttiga, roliga och intressanta program.

Efter det här så kan jag tänka mig att jag nog lär få en hel del svar av skilda karaktärer. Jag ser faktiskt fram emot alla. :-)

Hugo Wikström <5523>

Innan vi gör dessa stora investeringar (på Internetanslutningar. Red- anm) som kan bli klubben fall. Tycker jag att vi måste fixa en större medlemsbas här i klubben innan vi kan gör dessa stora men intressanta investeringar.

Klubben kan minst 10 dubbla sitt medlems antal. Monitorn är den bästa BBSen i Sverige och den största 10 linor samt den äldsta som nu har några gigdisk, internet anslutning mm. Och inte minnst den kunskapsbank som finns hos våra medlemmar.

Ett sätt att marknad föra sig är att fixa "återförsäljare" till klubben som man då informerar hur klubben fungerar. Dessa återförsäljare skulle vara modem- och datorleverantörer.

Det som skulle behövas för att genomföra detta är:

- En person som ringer/skriver till några leverantörer av modem/datorer och är deras kontakt person. (jag anmäler mig frivilligt)
- En folder med kort och intressant beskrivning av klubben och vad den kan ge (kanske Sven Wickberg).
- En disk med LMSG och några speciella script (kanske Anders Franzen).
- Preparering av monitorn (automat re-

gistrering mm). (Bo Kullmar, Benny Löfgren eller har jag fel)

Kostnad per folder och disk ca: 10.-

Vi ger vår återförsäljare en antal paket som det får sprida eller ta betalt för tex 250.- för. Det 2:a 3:e 4:e året är det vi som tar in kovan. Man kanske tom kan ta betalt för dessa paket så att marknadsföringen "går runt".

Tänker om en modemleverantör skriver tex "inkl medlemskap i ABC-klubben värde 250.-"

Det fina med att "utnyttja" ÅF är att den kommer bli fler försäljningsställen än idag och dessa ställen kommer att kunna marknadsföra och sälja oss på ett mycket effektivt sätt. Att klara det själv med samma gensvar ser jag som omöjligt med idella krafter..

Registrering av ny medlemmar kan ske med ett skript i LMSG vid en viss kommunikation vid första inloggnings tillfället. Man kan också sprida LMSG innehållande dessa skript till andra BBSer.

Automatisk registrering vid det första inloggningsförsöket ser jag som väldigt viktig. Jag tror att vi har missat hundratalet nya medlemmar pga att vi inte har så idag. Medlemmar blir de först när de har betalat.

Det var några funderingar bara.. Kommentera detta...

Bo Kullmar SYSOP <1789>

Vad är X015 projektet för något och hur får man kontakt med det? Skall IBM bli en nätistributör eller vad? IBM är tyvärr ett företag som jag har mycket lite kontakt med och som jag upplever som "seget". Skulle de verkligen kunna lägga up fiberkabel själva??? I och för sig har jag väl inga fördommar om det kan bli något användbart.

Jag förstår inte riktigt vad ABC-Klubben skulle kunna ha för samarbete med det kommersiella företaget Compuserve och hur det skulle fungera. Förklara!

Vi har nyligen haft en ganska stor annons i Mikrodatorn som har gett ett ganska bra respons. Vad gäller administrationen så är det faktiskt rationellt och väl fungerande även om vissa beställningar under jul och semstertid kan ligga länge. Problemet är snare att det självklart tar tid att hämta post, lämna post och öppna kuvert. Sådant måste göras på plats i Alvik och det är få som är villig att arbeta. Vi har ingen tungrodd administration längre. Det var så för flera år sedan när kansliet sköttes halvbra av ett företag. Sedan vi tog över det hela själv har vi

medvetet gjort allt så enkelt som möjligt. Det finns dock alltid folk som tycker att saker och ting går för långsamt. Man vill ofta ha sin beställning leverad "igår".

Det visar sig att det finns ett mindre och mindre intresse för att beställa program på diskett så att erbjuda programbanken på diskett verkar inte vara vettig. Dessutom rör det sig av någon MB. Det går alltid att beställa program från programbanken på diskett, men få gör det. Det vi däremot kommer att göra är att göra en CD-ROM skiva, men då måste vi få ordning på programbanken först (en ny disk kraschade ju i går).

Vad gäller demokonto och sådant så finns det inget stöd för detta i programvaran som vi kör. Det står på Benny Löfgrens önskelista tror jag. Vi måste lägga upp det manuellt och vi gör det också när det begär.

Vi behöver alltid mera folk som arbetar aktivt för klubben och det måste i många fall ske i lokalt i klubblokalen. För att hantera programbanken krävs dessutom grundläggande unixkunskaper.

Jag känner inte till någon som har erbjudit sig att hjälpa till och som inte har fått ett uppdrag. Det är mycket vanligt att folk vill göra något, men sedan blir det inget i verkligheten.

Nja, Hugo, 10 gånger så många medlemmar skulle medföra att vi måste anställa någon och jag tycker personligen inte att det är något att eftersträva att bli SÅ många.

Din idé är väl i och för sig tilltalande, men nu är det bara så att monitorn inte är lika med medlemsregistret. Det krävs omfattande ändringar i rutiner och monitorprogramvaran för att detta skall kunna bli möjligt.

Det är inte jag utan Benny Löfgren som skriver monitorprogrammet och tyvärr har Benny de senaste åren inte haft så mycket tid att göra nya versioner av monitorn som många kanske skulle ha önskat sig. Möjligen kan det dock bli lite nytt vad tiden lider.

Jag tycker dock att man måste tänka på att få det hela rationellt vad gäller administrationen. Vi registrerar alltid nya medlemmar när vi får in pengar och allt utgår från det.

Möjligen skulle man kunna ordna en automatisk hantering av demokonto om Benny ändrade programvaran och sedan köra med dagens rutiner som innebär att man blir medlem när man har betalt.

För att förklara det lite så är det så att vi tar och registrerar inbetalnings efter postgiroavierna när vi får dom. Detta sker

ganska ofta, men inte varje dag. Nya medlemmar får automatiskt nya medlemsnummer enligt en rutin. Sedan händer inget mera förrän vi kör några batchar.

Den första batchen kör ut en plocklista med info om vad var och en skall ha vad gäller medlemsförmånder. Detta är helt automatiskt och fungerar bra. Har just kört ut en sådan plocklista för 18 nya medlemmar som Lasse S. skall packa i kväll. På den listan står det om den nya skall ha ABC-Blad som har kommit ut under året och ev. prenumerationsdisketter som redan har kommit ut.

Sedan körs en annan rapport som gör en fil som laddas upp till moniotrn. En batch går sedan varje natt som kollar om det finns någon fil i /usr/local/newusers och som kör inläggning från den filen automatiskt ifall det finns någon.

Denna process fungerar alltså tämligen automatiskt. Det är bara det att man måste starta körningarna manuellt i PC:en och kasta upp filen med nya till Unix manuellt. Sedan måste man packa kuvert manuellt och gå till posten. I bästa fall körs detta varje vecka, men inte alltid.

Hugo Wikström <5523>

Om vi skulle bli 20000 medlemmar så skulle vi ha en budget på ca: 5-6 MSEK. Och då har vi råd att ha en anställd eller några anställda som sköter den tunga medlems hanteringen.

Det är ju synd att man inte har byggt upp allt kring unix och DS-90:an .. för då skulle allt ha varit mycket enklare. Vad menar du med omfattande (omöjligt eller möjligt?).

Om Benny inte har tid, försök att hitta någon annan som kanske har lite mer tid då. Förr eller senare kanske Benny tappar suget helt och då står vi ju verkligen med skägget i brevlådan. Kontinuitet är ngt som är ett problem i många föreningar.

Det verkar ju som så att det inte riktigt fungerar bra om vi skall tänka på ABC-klubbens fortlevnad.. Mindre och mindre medlemsantal. Jag tror att vi MÅSTE hitta nya vägar för att nå nya medlemmar.

Det verkar som medlemshantering skulle behöva få en del små justeringar. Samt att ny programvara borde kodas.

Jag saknar dock en kommentar om mitt förslag till mitt ÅF system..

Bo Kullmar SYSOP <1789>

Monitorprogramvaran är ju Bennys, men vill någon annan göra en annan programvara så är det väl ok!

I och för sig tror jag att det är bra med medlemsvärning, men då måste man

använda de rutiner som vi har idag dvs man blir medlem när man har betalt. Om Benny kan ändra monitorprogramvaran går det ju att ha demokonot lite mera automatiskt.

Hugo Wikström <5523>

Så du tror inte på att ha ett ÅF system där ÅF inkasserar "medlems avg" under det första året.. Att bli medlem i ABC-klubben när tex ÅF säljer sina modem etc etc..

Sven Franzén <8202>

Vad är "meningen med föreningen" ?
 "...att tillvarata medlemmarnas gemensamma intresse av datorer och dator-tillämpningar och verka för ökade kunskaper..." står det. Gör man det bäst genom att bli så många? Jag tror inte det. Att ABC är så speciellt, beror nog på att medlemmarna har ett större datorintresse än vanligt. Med 20000 medlemmar blir mängden med "halvintresserade" övervägande, och de mest inbitna (och kunniga) kanske försvinner i "bruset". Kvar blir en "vanlig datorklubb", med bra administration.

Gunnar Gunnarsson <6695>

Instämmer faktiskt. Måste finnas en balans mellan antalet blåbär och antalet DSG, annars blir sistnämnda överbelastade med frågor. Tror att klubben skulle förlora lite av sin karaktär med så stora medlemstal. Men det vore lockande med adm.hjälp...kan vi inte ta in en ALU?

Allen Ristovic <8646>

Ville bara tillägga att man nog ska ha säkerställt ett helt fungerande och så gott som buggfritt system innan man gör nya stora investeringar..

HW> Ett sätt att marknadsföra sig är att fixa "återförsäljare"

Ett ypperligt förslag om jag så får säga, och resonemanget bakom det är helt riktigt. Tycker absolut att styrelsen ska ta och utreda det.

HW> Automatisk registrering vid det första inloggningsförsöket ser jag som väldigt viktig. Jag tror att vi har missa hundratalet nya

Instämmer. I synnerhet som klubben inte har några enkelt åtkomliga gäst/demo-konton. Antagligen är det så att vi som redan finns här och därmed köpte "grisen i säcken" mest halkade in av en slump eller tack vare mycket goda rekommendationer. I mitt fall var det tack vare förfrågningar till Conny Westh jag hamnade här.

Allen Ristovic <8646> fortsatte på en annan tråd:

Jag ber att få återkomma till IBM-varianter när jag fått lite mer kött på benen i ämnet. Vad jag hittills förstått så planerar IBM att lägga sig i nät-distributions-verksamheten. Det där med kabeldragningen är nog inte IBMs bord precis, men det finns många andra som har optisk kabel och installationsmöjligheter för sådan till övers. Vad jag syftade på var främst en eventuell kostnadsdelning för ett sådant arbete i Alviksområdet.

Det var inte direkt något samarbete med Compuserve jag syftade på. Min tanke var en anslutning till CSI via klubbens system. Och tack vare den betydande anslutningstiden (det är ju där kostnaden ligger) som skulle bli följden, så skulle man eventuellt kunna förhandla sig fram till förmånliga och acceptabla villkor för kostnaderna för klubbens del. Då det är, som du själv bekräftar, ett vrål-kommersiellt företag, så finns ju automatiskt möjlighet till att göra dealar, förutsatt att man har något att komma med.

Och det har ju vi.

Annonsen i Mikrodatorn är ju en ypperlig början. Men det behövs nog mycket mer till för att matcha de kostnader som så småningom lär stå för dörren.

Om man inte har fler som är villiga att jobba får man gå ut lite aggressivare och hurtigt för att erhålla den hjälp som behövs.

BK> Det finns dock alltid folk som tycker att saker och ting går för långsamt. Man vill ofta ha sin beställning leverad "igår".

Ur marknadsföringsteknisk (puh) synvinkel är den sorten inställning i det närmsta en "dödssynd". Rena självmordskandidaturen. Upprepade klagomål ska alltid tas i beaktande, och man ska alltid se över möjligheterna till att åtgärda roten till problemet (även om det till slut innebär en acceptabel bortförklaring eller en gladlynt ursäkt). Se alltid positivt på situationen! (OBS: Detta är ingen personlig kritik) Nu börjar jag låta som en kursledare i försäljningsteknik.

BK> Det visar sig att det finns ett mindre och mindre intresse för att beställa program på diskett

Än har jag inte upptäckt helsidor med förslag på rekommendationer och förslag på bra material i programbanken (mest med tanke på våra modemplösa medlemmar som visst inte är så få). Här gäller det ju att få in slantar till klubbkassan. Se

alltid positivt på saken!

BK> Det är mycket vanligt att folk vill göra något, men sedan blir det inget i verkligheten.

Det är till att aktivera de potentiella medhjälparna lite mer och att börja jaga på dem. Och går det inte med den ena så fortsätter man med nästa. Även om man så bara lyckas med det i 10% av fallen så se på det som att man alla all lyckats värva 10 stycken (när man väl avverkat 100 fall). Det är att se det positivt.

Nog med försäljningsteknik för i dag. :-)
(Jag är faktiskt inte försäljare själv)

Claes Tullbrink <6083>

AR> HW> Innan vi gör dessa stor investeringar som kan bli klubbens fall.....

AR> Håller helt och hållet med.

Jag också! Det låter iofs vansinnigt spännande, men ett gäng internetmöten räcker rätt långt för många av oss mer blåbärga, TROR jag...

Om jag minns rätt fick jag ett gratis-medlemskap när jag köpte min första (och sista ;-)) ABC-dator... Och jag hänger med än!

Måns Åman <8406>, som talade om att också han hade "lurats av Conny Westh att betala den katastrofalt höga medlemsavgiften till ABC-klubben:-)", hade en konkret synpunkt på klubbens administration.

Måns Åman <8406>

Jag jobbar på ett företag som heter SEDAB Föreningshuset AB. Vi sköter medlemsregister, debitering, avisering och distribution av olika slag (typ kallelser, medlemskort osv). En normalförening har inte dator (håller iofs på att ändras.) utan får medlemslistor som de uppdaterar på osv. Men vi tillhandahåller även något som kallas 'System 5' som är ett program för medlemshantering på PC (Skrivet i Clipper S'87). Där föreningen skickar en diskett med uppdateringar på. Det finns även möjlighet att skicka över modem.

Man kan t ex överlämna en bunt masterdisketter till SEDAB, och sedan löpande skicka en lista på de som skall ha en viss diskett. Medlemmen påförs då t ex avgift för diskett nr 4. SEDAB bevakar att betalning sker, om ej skickar påminnelse osv. I vårt sortiment finns förutom förenings-service, bokföringstjänster och inkasso. Just nu arbetar vi på något vi kallar: "Nästan total föreningsadministration" (Namnet på paketet är inte klart ännu:-) Här skall vi kunna ta över "nästan" hela den administrativa delen av föreningen

typ Bokföring, inkasso, medlemshantering osv.

Jag har ställt frågor här i Monitorn för min arbetsgivares räkning och fått en otrolig respons! Efter ett litet samtal med ägarna så verkar det som om ABC-Klubben kan få köra, om inte till självkostnadspris så i alla fall till en starkt reducerad avgift (och det är INTE dyrt annars heller:-).

Tyvärr så finns det inte någon "produkt katalog" (ja, jag skäms:-) men en del gamla papper och sånt kan jag nog ordna fram om intresse finns från föreningen (Styrelsen!). Jo, en (nästan) komplett prislista finns att skicka idag, men det behövs nog en del förklaringar vilka tjänster som finns.

Allt kan skraddarsys som exemplet med disketter ovan.

Om föreningen finner detta intressant kan vi ordna ett möte för en förutsättningslös diskussion.

Hugo Wikström <5523>

Vi bör inte bli 20K stycken.. det tycker inte jag heller.. Men jag tror nog att vi kan lätt bli 10K stycke och då utan att "kvaliteten" minskar... Jag känner jättemånga kunniga och väl insatta personer som inte ännu vet om ABC-klubben. Jag tror att många av dessa skulle tycka att ett medlemskap i ABC-klubben skulle vara intressant.

Hur kommer vi åt dem? Tjata in dem? Informera in dem? Marknadsförning är svårt... Och särskilt svårt om man vill få en speciell kategori.

Sven Wickberg FILADM <1384>

Måns Åmans förslag låter mycket intressant och borde undersökas noga. Kanske ore det ett sätt för styrelsen att bli av med en del av rutinärendena?

Hugo Wikström <5523>

Jag gick med i ABC klubben som ABC80-hacker så att säga. Jag skulle nog inte ha hittat ABC klubben om jag inte blev med då jag hade ABC80:n... Vi måste göra ngt för att få in nytt folk i ABC-klubben...

Sven Franzén <8202>

Jo, jag känner också några, som jag just nu försöker värva. Det kanske är den bästa metoden?

Bo Michaelsson <913>

Framtidens ABC-klubb bör kunna erbjuda sådant som de s k marknaden inte erbjuder. Ett av marknadens problem i dag och ännu mer i morgon blir att de stora kom-

mersiella programvarorna inte längre får gratis support i form av t ex upplysningar per telefon. Problemet blir större alltefterstom alla programvaror kan mera, körs i olika miljöer och på datorer med olika kapacitet.

Jag tror att en förening som i sin egen struktur har besvarandet av frågor kan bli ett komplement till programvaror på marknaden. ABC-klubben har en sådan struktur.

Jag har två exempel. En gång skulle jag installera dBASE4 men fick problem, där lösningen (share) var alldeles orimlig att själv tänka ut. I ABC-klubben visste man besked. Hos Aston & Tate eller Borland kunde man inte svara.

Det andra exemplet avser programspråket Clipper som är ett språk (xBase) med kompilator m m. Det används främst för databashantering. Det finns en förening, Clipper(Sweden) med en BBS. Den har internationella kontakter men mäktar inte med att köra systemet så det blir lättanvänt, vilket ju MSG är. Följden blir att utbytet blir torftigt. Tillverkarens dotterbolag i Sverige, Computer Associates i Danderyd, har svårt att svara på frågor och hänvisar till SPCS i Växjö (!) som, om det blir för svårt, hänvisar till ett litet företag någonstans, minns ej var. Jag tror att man skulle kunna få mycket bättre gensvar om systemet kördes på ett MSG-liknande system. ABC-klubben borde kunna ha t ex möten som stöds ekonomiskt av t ex importörer. Om distributörernas eventuella fackmän vill köra också så är det ju bara bra.

Man skulle kunna ha möten om WordPerfect, MS-Word och många andra.

Leif Porsklev <8501>

Bara en liten idé för marknadsföringen, kan vi inte spinna lite på detta med den enorma kunskap som finns till förfogande. Kanske mynta ett begrepp i stil med "alternativ support". Det som verkligen fungerar bra här är ju att jag får hjälp i ett ämne och hjälper kanske någon annan i ett annat ämne, ej nödvändigtvis vid samma tillfälle - en mycket fin form av samarbete! Svaren kommer oftast mycket snabbare än via leverantörers support. En förlängning av detta vore speciella möten för de vanligaste programvarorna och kanske t o m visst deltagande av resp. företags supportavdelningar. Kanske en önskedröm... eller kanske bara en kopia av Compuserve. Tänkte bara högt ett tag...

Lars Strömberg SYSOP <7872>

Administrationen i form av kanslijobbet är inte alltför betungande rent jobbmässigt. Att registrera nya medlemmar, medlemmar som betalt, iordningställa info, registrera postgirobetalningar, beställningar, och annat 'normalt' kanslijobb är inte problemet. Däremot...

Att få folk att skriva artiklar till ABC-bladet, STÄDA LOKALEN, hämta nya diskar, cd-rom drivar, koppla in modem, koppla ut modem, se till att prylar som är trasiga kommer till verkstaden, kopiera prenumerationsdisketter, fixa program till prenumerationsdisketter, packa prenumerationsdisketter, svara på brev, svara på frågor om allt mellan himmel och jord via fax, hämta post, lämna post, få folk att begripa hur Lmsg funkar, hämta lagade modem/datorer/diskar, skriva nya värvningsbroschyrer, trycka informationspapper till nya medlemmar, fixa kuvert, svar på 'omöjliga' frågor per tel, svara på lätta frågor per tel, hämta kontorsprylar, bära skittunga postsäckar med prenumerationsdisketter uppför den vansinnigt branta och halkiga backen upp till posten, svara på enkäter från civildepartementet om vår förening, leta rätt på lådan med överexemplar av ABC-bladet så den inte försvinner när tryckeriet lämnat den, formulera klara och bra annonser för ABC-klubben, spåra vem som betalt när en kommun betalt avgiften för en medlem och då naturligtvis inte talat om vem betalningen avser, underhålla programbanken, se till att tryckeriet får adressetiketter när tidningen ska skickas ut, kolla att det finns tillräckligt med disketter vid diskettutskick, fixa disketter till diskettutskick, laga diskettkoperingsapparaterna, samt att se till att medlemmarna trivs med ABC-klubben, det är problemet! Ibland ett ganska kul problem, men ibland även litet betungande problem.

Problemet är med andra ord inte sånt som det företaget kan hjälpa till med!

Peter Isoz <2164>

För att återknyta till Internet - så finns det i senaste Affärsvärlden sid 30 en artikel om Internet såsom det varande Nätet med stort N.

US Government har satsat så där 200-300 Milj.Dollar... "en synnerligen billig investering jämfört med de idag aktuella elektroniska motorvägarna".

Måns Åman <8406>

- Vad är det som tar tid?
- Vilka uppgifter är tråkiga?
- Finns det några arbuppg. som du tror kan lägas ut på entreprenad? I så fall vilka?

Jag försökte bara hitta sånt som kan förenkla och därigenom ge oss möjlighet att lägga ner tid på andra saker som kan gynna föreningen!

Jag vet att föreningslivet tar mycket tid, och att mycket kan förenklas på olika sätt! T ex genom att förbättra rutiner, motivera medlemmar att sköta en del uppdrag, lägga ut på entreprenad osv.

Om ni (som gör ABC-Klubben!) ägnade er åt att utveckla ABC-klubben istället för att "Administrera" vinner både Ni och vi medlemmar på det. Ni kan ägna er åt "intressantare" sysslor och vi får en mer intressant förening.

En naturlig kommentar är: Om du (jag) ställer upp och städa lokalen eller något annat, ger det mer tid för att utveckla föreningen! Javisst är det så, men det är mycket svårt att få folk att arbeta ideellt eller få tid att göra det själv.

Om medlemsavgiften höjs med xx antal kronor för att ni gör si eller så spelar kanske inte så stor roll, men om det ger er mer tid för annat och föreningen utvecklas i en positiv riktning är nog det flesta glada för det!

Medlemsavgiften är idag inte skrämmande, framförallt inte om man ser till vad man får! Om styrelsen höjer medlemsavgiften xx antal kr, eller tar betalt för en del tjänster och samtidigt erbjuder nya intressanta tjänster, så är nog det flesta medlemmar positiva till det! (Undantag finns ju alltid:-)

ABC-Klubben är superb! Jag lovordar klubben till alla inom branchen som jag pratar med. Men jag är orolig för att den skall dö ut bara för att en (BK) eller andra (XXXX, YYYY) slutar, eller att klubben fastnar i administrativt arbete och utvecklingen avtar. Det sista har kanske delvis redan skett! (Nu stack jag allt ut hakan! :-)

Bo Kullmar SYSOP <1789>

En viktig funktion är underhåll av programbanken. Fn. kräver detta i många fall att man är på plats i klubblokalen och att man kan Unix. Det senare kommer att åtgärdas i en ny version från Benny där man kommer att kunna radera filer i programbanken och på sikt även flytta på sådana.

Vi kan alltså räkna med att vi kan

rekrytera ett antal verkliga filadministраторer som kan arbeta hemma via modem. Det går inte idag.

Vad gäller ABC-Bladet så är det nog bara att fortsätta att försöka få folk att skriva artiklar. Bland annat genom detta medium. En internetanslutning är också en viktig sak eftersom vi då kan tänkas dra till oss flera medlemmar och att man då kan sätta upp automatiska filkopieringar från filarkiv på Internet. Det blir då kanske också så att flera medlemmar kommer in i föreningen som kan sköta Unix-systemet. De kan dessutom köra via nätverket.

Visst är det bra att i vissa fall lägga ut administrationen, men det har vi erfarenhet av tidigare på ABC-tiden. Detta ledde tyvärr till att styrelsen la upp många väldigt svårarbetade rutiner och dessutom kostade det då ca 10 000 per månad.

Det mest struliga är när medlemmar ställer knepiga frågor per per brev som jag ofta måste svara på personligen. Sådant kan man inte lägga ut på en firma. Det jag gör är att försöka få medlemmarna att ringa eller köra MSG i stället. Jag eller någon på kansliet kan omöjligen svara på vilken hårddisk som passar i dator x. Däremot måste vi självklart besvara brev.

Mikael Lindberg <8601>

"Alternativ support" låter som ett utmärkt förslag. Den kunskap som finns här, är faktiskt mycket högre än man kan hitta någon annan stans på samma plats i Sverige.

Här måste redaktionen sätta punkt för referatet den här gången. Förhoppningsvis kommer vi att få anledning att återkomma i frågan.

Radannonser

Säljes

ABC800 (colour)
ABC815 + strålskydd
ABC832

Manualer

Programmering i Basic
Ord800

Prisidé

500:-

Arne Söderlund
0740-10 43 52

Kuvert och signaturer på elektronisk post

Peter Nermander har gjort ett arbete för KTH-Kista som ett led i sin utbildning. Han har vänligen ställt det till ABC-bladets förfogande. Arbetet handlar om hur man skall vara säler på att den elektroniska posten kommer fram till den är avsedd för och att den inte har blivit utsatt för obehörings läsning.

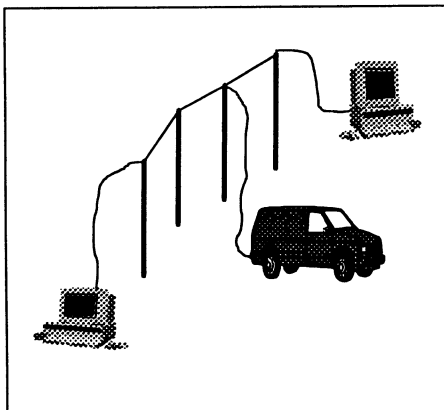
Redaktionen har beslutat att publicera hela arbetet och vi har gjort endast små redaktionella ändringar. Vi hoppas att detta arbete skall vara av intresse för klubbens medlemmar.

Sammanfattning

De problem med integritet och säkerhet som tidigare funnits med elektroniska dokument och elektronisk post har fått sin lösning i Öppen nyckel-kryptering. Med denna teknik finns möjligheter att signera och kuvertera elektronisk post och andra elektroniska dokument. Öppen nyckel-kryptering är en kryptering som använder två nycklar för varje inblandad part, en hemlig privat nyckel och en öppen publik nyckel. Dessa nycklar är varandras komplement, och något som krypterats med den ena av dem kan bara dekrypteras med den andra. Som namnen visar så är den ena nyckel hemlig, och skall hållas skyddad från obehöriga, medans den andra nyckeln är helt fri att spridas. Denna kryptering är tämligen långsam, varför man kombinerar den med konventionell kryptering, som är snabbare och använder en och samma nyckel för både kryptering och dekryptering. För att kuvertera ett dokument så börjar man med att kryptera dokumentet med konventionell kryptering med en slumpgenererad nyckel. Den slumpgenererade nyckeln krypteras i sin tur med Öppen nyckel-kryptering med mottagarens öppna nyckel. Det innebär att enbart mottagaren, med sin hemliga nyckel, kan dekryptera den slumpade nyckel som krävs för att sedan kunna dekryptera dokumentet. Man kan även kryptera kopior av den slumpade nyckeln med flera mottagares öppna nyckel, varvid dokumentet kan dekrypteras av alla mottagare, med var och ens hemliga nyckel. För att signera ett dokument börjar man med att skapa ett så kallat digitalt fingeravtryck av dokumentet. Ett sådant identifierar entydigt ett dokument, utan att för den skull avslöja dokumentets innehåll, och det går inte att skapa ett dokument utifrån ett givet fingeravtryck. Detta fingeravtryck krypteras sedan med avsändarens hemliga nyckel, vilket innebär att det enbart kan dekrypteras med avsändarens öppna nyckel. På detta vis kan man bekräfta dokumentets signatur.

Inledning

När datorerna gjorde sitt intåg i vår vardag förutspåddes det papperslösa samhället. Något sådant har vi ännu inte sett, snarare verkar det gå åt motsatt håll. Inom ett område verkar det i alla fall gå åt rätt håll, nämligen elektronisk post. Det är ett område som expanderat enormt de senaste åren, och som nu till och med Posten börjat ge sig in på. Vid en jämförelse mellan vanliga dokument och elektroniska sådana så verkar de senare, vid en första anblick, ha enbart fördelar.

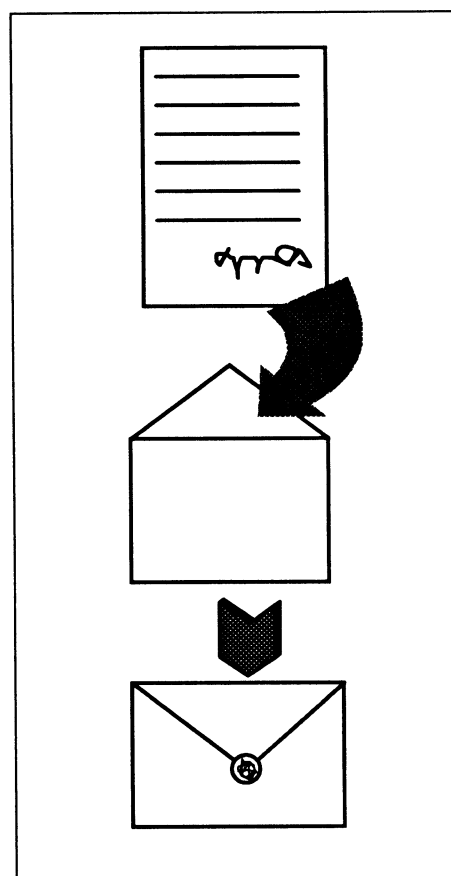
Bild

Ett elektroniskt dokument förmedlas till en bråkdel av kostnaden för ett vanligt, det är framme på en bråkdel av tiden och det är inga problem att skicka till många personer på en gång, dessutom är det enkelt att lagra, kopiera och hantera på alla sätt. Varför har då inte elektroniska dokument tagit över helt? Svaret är säkerheten.

Problemen

Ett elektroniskt brev är en enkel datafil, som ofta transporteras via nätverk och passerar mängder av datorer på sin väg. På alla dessa datorer och nätverk är brevet åtkomligt, och kan läsas och ändras, och detta utan att vare sig avsändare eller mottagare märker något. Ett vanligt brev eller dokument signerar man oftast med sin namnteckning, och det kräver ganska goda kunskaper i förfälskning för att obemärkt ändra på ett sådant. En datafil kan i stort sett vem som helst ändra på utan

något som helst spår. Ett vanligt brev stoppar man i ett kuvert, som klistras igen. Man kan även sätta nån slags sigill på kuvertet, och då är det mycket svårt att öppna det utan att det märks. En datafil kan vem som helst läsa, förutsatt att man har tillgång till den dator där den finns. Som tur är så är det scenario jag beskriver ovan historia. Idag finns det metoder för

att göra elektronisk post säkrare och smidigare än vanlig, och dessa metoder kan även användas på andra typer av datafiler, till exempel dokument, kalkylark, ritningar.

Kuvertet

Chiffer

Vi börja med att titta på kuvertet. Redan Julius Ceasar hade problem med att han inte kunde lita på de som transporterade hans korrespondens, och i en krigssituation var det viktigt att inte fienden fick reda på hans planer.

ABCDEF
DEFGHI

Ceasar löste problemet genom ett enkelt chiffer1, d.v.s. han förvanskade skriften på ett sådant sätt att endast den som kände till hur den förvanskats kunde tyda den. Ceasars chiffer var enkelt, han försköt alfabetet tre steg, A blev D, B blev E o.s.v. Detta innebar att endast den som kände till algoritmen2, i det här fallet att alfabetet försköts, och nyckeln3, förskjutningens storlek, kunde tyda skriften, dechiffrera den.

Krypton

Denna metod har senare utvecklats, främst av militärer (som tydligen ansett sig ha skäl att hålla sin korrespondens hemlig), till avancerade krypton4. Ett modernt krypto är uppbyggt så att det uppfyller flera viktiga krav.

Det är statistiskt jämnt, d.v.s. alla symboler förekommer lika ofta. Det går inte att, med kännedom om olika teckens statistiska förekomst i ett språk, sluta sig till vilka symboler som motsvaras av vilka tecken.

Det finns inga ord, utan kryptot är uppbyggt av lika långa teckengrupper, ungefär så här:

KHNFGE URJDGS JDGEYD OEKDHG HDTEGA
JFDGEW JDTEUR TEUDJS KFYTEH KDHEGJ
IRKSTG LSYTEK LDYENS LDUEJN KFURJD

När det gäller kryptering på datorer använder man inte ns grupper på detta sätt, utan kryptot är en kompakt teckenmassa.

Ett tecken krypteras olika beroende på omkringliggande tecken, det går alltså inte att känna igen ett ord som man sett krypterat förut.

Ofta finns det även såna finesser som gör att ett dokument som krypteras två gånger med samma nyckel, vid olika tillfällen, ger två olika krypton. Man använder alltså tidpunkten för att öka kryptots säkerhet. Dessa konventionella krypton anses vara mycket säkra och, då de till största delen bygger på enkel addition, även snabba. Med hjälp av ett sådant krypto är det alltså möjligt att kryptera sin elektroniska post så att ingen utomstående kan läsa den, och det som inte går att läsa är också svårt att ändra till något annat, om man nu inte nöjer sig med att göra det

oläsligt. Tyvärr har denna typ av kryptering en stor nackdel. Både mottagare och sändare måste ha samma nyckel, och den måste hållas hemlig för alla utomstående. Med omfattande korrespondens blir det väldigt många hemliga nycklar att hålla reda på. Man skulle i och för sig kunna tänka sig att ha en ny nyckel för varje meddelande, men då måste man få fram den till mottagaren, och det innebär att nyckeln kommer att utsättas för samma risker som själva dokumentet.

Det bästa vore ju om nyckeln inte behövde vara hemlig, och till viss del går det faktiskt att lösa det på det sättet. Vi kommer då in på det som kallas Öppen nyckel-kryptering.

Öppen nyckel-kryptering

Grundprincip

Öppen nyckel-kryptering är en teknik som bygger på att nycklar existerar i par, en

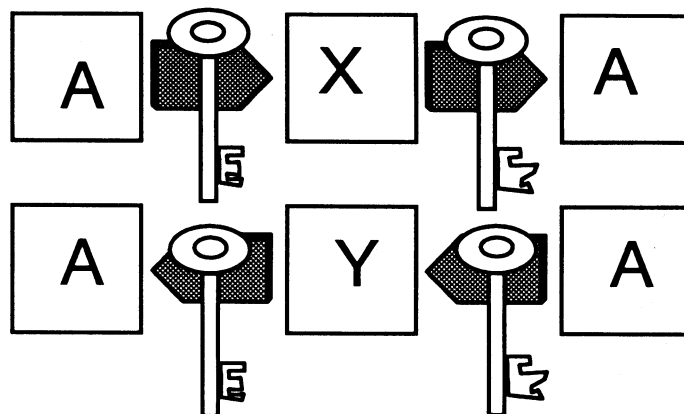
liga nyckeln, som enbart mottagaren har tillgång till.

Variationer

17463564836673783575845627
+1647365583957496078500707
????????????????????????????

Tyvärr är denna typ av kryptering långsam, eftersom den innefattar en hel del avancerad matematik med höga tal (tal med 200-300 siffror är normalt, men ibland kan man behöva använda tal på tusentals siffror).

Detta innebär att en text på en sida kan ta tiotals minuter att kryptera, även på en snabb dator (t.ex. en modern 486:a, som ändå är bland de snabbaste persondatorer

hemlig och en öppen nyckel. Dessa nycklar kompletterar varandra, så att det som krypterats med den ena bara kan läsas med hjälp av den andra, det går alltså inte att dekryptera med samma nyckel som man krypterat med. Teorin bakom detta, och även algoritmen för ett sådant krypto, behandlas separat i Bilaga A.

Som namnen antyder så är den ena nyckeln hemlig, och skall skyddas för utomstående, medan den andra nyckeln är helt öppen, och får spridas fritt. Nycklarna kallas även privat respektive publik, vilket bättre visar deras spridning.

När man sedan vill skicka ett dokument till någon mottagare med hjälp av Öppen nyckel-kryptering, så krypterar man med mottagarens öppna nyckel. Det meddelandet kan då enbart läsas med den hem-

lig nyckeln som man då vill skicka ett dokument på 200 sidor så inser man ganska snabbt att det knappast är värt tiden att kryptera på det här viset.

Då kommer vi in på de riktigt avancerade varianterna av Öppen nyckel-kryptering. Man gör helt enkelt så att man låter sin dator slumpa fram en nyckel till ett vanlig konventionellt krypto. Dessa är ju snabba och även säkra, men de har den nackdelen att vi måste se till att mottagaren har nyckeln. I det här fallet är ju nyckeln slumpad, så det finns ingen chans att mottagaren redan har den, alltså måste vi skicka den på något sätt. Att skicka nyckeln samma väg som brevet innebar ju att den utsätts för samma risker som brevet. Vi skulle alltså behöva kryptera även nyckeln, på ett säkert sätt så att enbart

mottagaren kan dekryptera den. Man behöver inte fundera särskilt länge för att inse att den bästa lösningen måste vara att kryptera den konventionella nyckeln med Öppen nyckel-kryptering, med mottagarens öppna nyckel, och sen skicka alltihop till mottagaren.

Den konventionella nyckeln kan ju då bara dekrypteras av mottagaren med mottagarens hemliga nyckel, och den är det ju bara mottagaren som har. När han väl gjort det kan han dekryptera resten av dokumentet, som är krypterat med konventionellt krypto.

Flera mottagare

Här är det ganska lätt att inse ännu en finess. Vi kan kryptera den konventionella nyckeln med flera öppna nycklar, och då kan flera mottagare läsa dokumentet, men enbart med sin egen hemliga nyckel. Vi kan då distribuera ett dokument till flera mottagare, utan att varken behöva komma överens om en gemensam nyckel eller vara tvungen att kryptera hela dokumentet flera gånger.

Vi har alltså genom att kombinera konventionell kryptering med Öppen nyckel-kryptering lyckats få ett säkert och lätthanterligt system för att säkert kuvertera elektroniska dokument.

Med det här systemet dyker det upp en del andra praktiska detaljer när det gäller nyckelhantering, och förtroende för nycklar, men det återkommer vi till. Än så länge förutsätter vi att vi verkligen har varandras öppna nyckel.

Avsändaren

Kuvertet är klart, men vi är fortfarande inte säkra på vem som är avsändare. Det enda vi är säkra på när vi får ett dokument är att ingen annan läst eller ändrat det sen det krypterades, men vi har inget som visar när dokumentet verkligen krypterades. Om dokumentet varit ställt till flera mottagare, så har samtliga av dessa kunnat dekryptera det. Dessutom har de kunnat ändra det, och åter kryptera det med alla mottagares öppna nycklar.

Vi har alltså i och med införandet av flera mottagare infört en stor brist i systemet, men å andra sidan så kan vi ju inte ens vara säkra på att det ursprungliga brevet verkligen skrevs av den som uppges som avsändare.

Vi måste hitta på ett sätt att säkert signera breven, och kunna bekräfta signaturen.

Signaturer

Dubbelkryptering

Om vi tittar på hur Öppen nyckel-kryptering fungerar, så finns lösningen till signaturen där. Om avsändaren först krypterar med sin hemliga nyckel, och sen med mottagarens öppna, så går det att bekräfta brevet ursprung. Ett brev som är krypterat med en hemlig nyckel kan ju bara läsas med en öppen nyckel.

Mottagaren börjar alltså med att dekryptera brevet med sin hemliga nyckel, för att sedan dekryptera resultatet med avsändarens öppna nyckel. Brevet han då erhåller måste ju varit krypterat med avsändarens hemliga nyckel, och den är det ju bara avsändaren som har, och därefter krypterat med mottagarens öppna nyckel. Det kan alltså enbart läsas av mottagaren, och kan bara ha skrivits av avsändaren. Vi har en giltig signatur.

Det går dock att förenkla detta förfarande lite, så vi slipper kryptera hela brevet två gånger.

Man skulle till exempel kunna signera bara en liten bit av brevet, och bifoga denna bit till hela brevet. Mottagaren kan då kontrollera att det som signerats passar in i resten av brevet. Tyvärr innebär ju det att resten av brevet, utom just den del som signerats, kan förändras utan att upptäckt. Lösningen heter digitala fingeravtryck.

Digitala fingeravtryck

Ett digitalt fingeravtryck är, precis som namnet antyder, ett slags fingeravtryck av en text. För ett säkert fingeravtryck bör man ställa följande krav:

- * Det bör, av praktiska skäl och osäkerhetssynpunkt, ha en fast storlek, oavsett textens storlek, och bör naturligtvis ha en lätthanterlig storlek, till exempel en halv sida..
- * Det skall entydigt identifiera en text.
- * Det skall inte gå att utifrån ett givet fingeravtryck skapa en passande text.
- * Det skall inte gå att, utifrån ett givet fingeravtryck, kunna avgöra textens innehåll.

När vi nu skall signera en text så börjar vi med att skapa ett fingeravtryck av texten. Detta fingeravtryck krypterar vi sedan med vår hemliga nyckel.

Den som skall verifiera signaturen börjar då med att själv skapa ett fingeravtryck utifrån den signerade texten. Sedan dekrypterar han det fingeravtryck som vi krypterat med vår hemliga nyckel. Om dessa två fingeravtryck då är lika, så är texten intakt.

Naturligtvis kräver detta att vi tydligt avgränsar vad som är den signerade texten, och vad som är signaturen, men det är inget större problem att göra det med lämpliga markeringar.

Användningsområden

Om vi tittar på de krav vi ställde på ett fingeravtryck, så ser vi att vi med ett sådant kan låta någon signera ett dokument, utan att avslöja dokumentets innehåll. Detta kan vara användbart om vi vill att någon skall bekräfta att ett dokument existerade vid en viss tidpunkt, exempelvis ett kontrakt. Bägge parter kan då signera kontraktet, och sedan skapar man ett fingeravtryck av detta, som man låter någon betrodd instans, jämförbar med notarius publicus, signera tillsammans med en tidsstämpel. Vi har då en oberoende signatur som bekräftar dokumentets existens vid en viss tidpunkt, utan att den som signerat det behöver delges dess innehåll.

Nyckelhantering

Nycklars förtroende

Nu verkar vi ha löst de flesta problemen. Vi kan vara säkra på att den post vi skickar inte kan läsas av någon annan än den som posten är avsedd för, och vi kan vara säkra på vem avsändaren är.

Detta förutsätter dock att vi är helt säkra på nycklarnas äkthet, vilket inte är fallet. En nyckel som vi fått direkt från en person kan vi lita på, men då förlorar man en stor del av flexibiliteten hos systemet, och eftersom de öppna nycklarna är fria att sprida så verkar det ju dumt att behöva vara tvungen att träffas för att byta nycklar. I såna fall hade vi ju kunnat använda konventionell kryptering, och gett varandra nycklarna.

Vi har dock redan funnit lösningen på problemet, även fast vi kanske inte insett det och lösningen inte är fullständig.

Det går ju lika bra att signera en nyckel som att signera en text, eller vilken annan datafil som helst. Vi kan alltså låta någon signera vår nyckel innan den sprids, och på så vis ha ett äkthetsintyg på vår nyckel.

Signaturers förtroende

Tyvärr tillför vi då problemet att den som signerat vår nyckel kanske inte är betrodd, men det problemet går att minimera genom att låta någon som vi VET är betrodd signera vår nyckel.

Man skulle kunna tänka sig att en person sitter som officiell nyckelbekräftare, och att dennes nyckel är offentligt spridd,

till exempel genom massmedia. En nyckel som publicerats från flera oberoende källor kan vi nog anse som bekräftad, och då kan vi också lita på de nycklar som är signerade med denna nyckel.

I och med detta kan vi nog anse oss ha ett system som mer än väl uppfyller de krav på integritet och säkerhet som vi kan tänkas ställa på elektroniska dokument i allmänhet, och elektronisk post i synnerhet.

Övriga finesser

De program som finns för sådan kryptering brukar förutom de vanliga krypterings- och signeringsfunktionerna även ha funktioner för att hålla reda på nycklar och signaturer. Hemliga nycklar skyddas med långa lösenord, och öppna nycklar får förtroende beroende på hursäkra signaturen är. Det går att bestämma i hur många nivåer signaturer får finnas för att de skall räknas som giltiga, och hur många giltiga signaturer som krävs för att en nyckel skall räknas som fullt betrodd. Dessutom finns det en mängd andra finesser som hjälper till vid hanterande av krypterade meddelanden, signaturer och nycklar. Det är inte bara dokument som kan signeras, utan man kan till och med signera sina program, och på det viset kan den som får programmet försäkra sig om att ingen utomstående stoppat in nåt virus eller liknande.

Bilagor

Bilaga A

Principen för Öppen nyckel-kryptering
Öppen nyckel-kryptering bygger på något som kallas falluckefunktioner.

Bland matematiska funktioner brukar man tala om inverterbara och icke inverterbara funktioner. En inverterbar funktion, $y=f(x)$, har en invers, $x=g(y)$, och om man känner till funktionen $f()$ och en av variablerna x eller y så kan man få fram den andra variabeln. En icke inverterbar funktion saknar inversen $x=g(y)$, och även om man vet funktionen f så finns det inget sätt att från variabeln y erhålla resultatet x . Att få fram y från x är dock inget problem.

En falluckefunktion kan liknas vid ett mellanting mellan en inverterbar funktion och en icke inverterbar. En falluckefunktion är i allmänhet icke inverterbar, men kan i vissa fall inverteras om man känner till den så kallade falluckan. RSA-algoritmen En algoritm som använder detta heter

RSA

Namnet kommer från upphovsmännen Rivest, Shamir och Adleman.

Algoritmen för RSA är väldigt enkel, och allmänt känd (trots att det råder exportförbud för RSA-kryptering från USA).

Nycklarna i RSA består av tre tal, n , d och e , och om vi kallar klartexten för t och kryptot för k så gäller följande:

$$k=t^e \bmod n \quad t=k^d \bmod n$$

Där \bmod är modulofunktionen. e och n är den öppna nyckeln, och d är den hemliga delen.

För att detta skall fungera krävs att talen n , e och d är framtagna enligt följande. Man börjar med att slumpa fram två stycken primtal, vi kallar dessa p och q . Då gäller att $n=p \cdot q$. e skall sedan vara lägre än n , och ett primtal relativt $(p-1) \cdot (q-1)$. d fås då som inversen av e , d.v.s. $(e \cdot d - 1)$ skall vara jämnt delbart med $(p-1) \cdot (q-1)$.

Enda sättet att då lösa detta krypto är om man med utgångspunkt från talet n kan faktorisera fram talen p och q . I dagens läge finns det ingen som lyckats faktorisera tal högre än 150 siffror, vilket innebär att om vårt n är över 200 siffror så kan vi räkna med att det tar årtal att knäcka vår nyckel.

Tyvärr innebär detta faktum att kryptot är helt beroende på att faktorisering är svårt. Ingen har lyckats bevisa att faktorisering verkligen är svårt, men man räknar med att tiden för att faktorisera ett tal på 200 siffror idag är ungefär 109 år, vilket gör att vi nog kan anse kryptot som säkert.

Med tiden får vi dock räkna med kraftfullare datorer, som gör att det går snabbare att faktorisera, vilket i sin tur innebär att kryptot blir svagare, och våra nycklar blir mindre säkra.

Det enda sättet att lösa detta problem är att tidsbegränsa sina nycklar. En nyckel stämplas alltså med ett "hållbarhetsdatum", och efter det datumet skall inte nyckeln anses som säker, och ersättes med en större nyckel.

Vill vi undvika att vår nyckel tar slut för tidigt, så är det bara att se till att ta till med lite extra siffror. En nyckel på 2000 siffror kan vi nog räkna med 50-60 års hållbarhet på, om inte längre.

Källförteckning

Nedanstående källor är elektroniska dokument som jag erhållit via Internet.

RSA Laboratories, Answers to frequently asked questions, version 2, 24 sept 1993.

James Nechvatal, Security Technology Group, National Computers Systems Laboratory, National Institute of Standards and Technology, USA, Dec 1990

Dessutom bör nämnas dokumentationen till PGP, Pretty Good Privacy, ett program för kryptering som är öppet spritt och där källkoden till programmet finns tillgänglig. Programmet är ursprungligen skrivet av Philip Zimmermann.

ABC-BOK

ABC-BOK är en bokserie som består av 53 delar - ett för varje möte i MSG. De flesta får plats i ett och samma bok men av tekniska skäl kan ingen bok vara tjockare än 300 A5-sidor. Detta gör att vissa av dem finns i flera delar. Detta betyder också att i vissa fall med små möten bindas in till samma volym.

Priset är baserat på självkostnad och utgår från 40 öre per A5-sida plus en fast inbindningskostnad plus frakt.

Det finns två "nivåer"

1. Häftat och vävklitrad rygg 20 kr
2. Häftat 10 kr

Pervolym tillkommer en inbindningskostnad samt frakt. Den är på 19 kr för 'bokpost' på upp till ett kilo. För tre kg och upp till 20 kg är frakten nu 39 kronor (snart 48kr).

Prisexempel

Medlemsforum

100 kr

ABC800

96 kr

ABC80

27 kr

I samma inbindning

ABC80+ABC800

103 kr

I två delar

Monitor

170 kr

Frakten enligt ovan tillkommer. En enkelt sätt är om Du sätter in pengarna på postgiro 497 47 65-2. Du får då med en förteckning över vilka andra möten som finns tillgängliga. Du når mig även via MSG.

<8369>

Torbjörn Einarsson

MSG- utdrag

Möte Medlemsforum

(Text 2064) Johan Muller <8667>
Ärende: Filer till ABC
Jag har sedan några år ett par ABC-800/806, som stått undanställda, med därtill hörande nätverk(LUXNET). Det har varit ett vilande projekt men nuskall det igång, fast i maklig takt. ABC-Klubben borde alltså vara en lämplig klubb att vara med i, att den sedan håller på med PC + div. andra dator typer är ju bara bra.

Här är några frågor:

I det intruktionsblad jag fick stod det "För dig som har ABC har vi en speciell introduktion som du kan få om du vill."
1. - HUR SER DEN UT OCH VAR ÄR DEN?????

2. - VAR ÄR ALLA FILER TILL ABC-DATORERNA

3. - HAR PROBLEM MED PROGRAMMET PCZ, EFTER CA 4-5Kb STANNAR HELA ÖVERFÖRINGEN DET FUNKAR DOCK MED TELIX EGET ZMODEM.

Till sist vill jag tillägga att det är kul med en seriös BBS, och högsta poäng till LMSG. Johan Müller

(Text 2067) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Filer till ABC

1. Vi har ett introduktionshäfte som vi skickar till de som är intresserade av att bli medlemmar. Det är ett häfte på knappt 30 sidor. Detta häfte finns i två versioner. En för ABC och en för andra. Den info som nya medlemmar får innehåller alla info från båda.

2. De finns inte i programbanken på grund av tekniska problem. Återkommer senare när diskproblem och liknande problem är lösta. Andra program type saknas också.

3. vet ej.

(Text 2073) Göran Lundberg <3811>

Ärende: ABC-programmen

Jag tycker att det är ynkedom att ABC-programmen fortfarande inte kommit in i Diadatorn ännu.

Jag skiter fullständigt i att man köpt fel hårddisk eller vad detta beror på. ABC-programmen tar bara plats med 16 Mb och det är bara lite flugskit jämförbart med annat som finns.

Om jag inte misstar mig så finns det både mjukvaru- och hårdvaruspecialister på Unix inom klubben. Man blir i alla fall inte stum av beundran när det gäller hastigheten på supporten av detta problem. Detta påstår jag trots att klubben är ideell.

Jag orkar inte lyssna på argument som "det finns inga ABC-datorer kvar ute" eller "det är inga som frågar efter program" osv osv. Att skita i oss som mot alla odds arbetar med dessa och försöker aktivera nya medlemmar är detta ett stort svek. Om denna hård-diskprioritering ligger i styrelsen så måste någon utomstående berätta för den hur verkligheten är.

Det här är egentligen ett nederlag för mig att höja rösten, men jag tycker mig återigen se otoleranta MS-dos fasoner som motarbetar ABC-användarna och på så sätt se hela ABC-falangen själv dö i klubben.

Jag vill samtidigt framhålla att detta är ingen som helst kritik mot Bosse så Ni som tänkt kommentera detta med att "stötta" honom har inte förstått problemet.

Hälsningar från Göran

(Text 2076) Bo Kullmar <1789>

Ärende: ABC-programmen

Filerna finns numera tillgängliga genom Unixkommandot i biblioteken /prog/abc80 och /prog/abc800. Så snart Benny har installerat ny DNIX så kanske det kan fungera direkt i monitorn. Det kanske sker i kväll. Jag kommer dock inte att kunna göra något åt det i kväll eller ens före jul.

(Text 2077) Peter Nermander <8130>

Ärende: ABC-programmen

Att ABC-programmen inte finns beror ju på att disken de låg på gick sönder, och det som alltså skall läggas in nästans är en backup.

Om du tycker att de som jobbar med monitorn gör ett dåligt jobb kanske du kan erbjuda dig att ta över?? Annars tycker jag att du skall låta bli att klaga. Visst är det bra med kritik, men då ska det vara konstruktiv sådan. Att bara gnälla på att inget händer hjälper inte. Tala i såna fall om VAD som skall hända.

Om du tycker att Bosse skall strunta i att datorn dyker med jämna mellanrum och istället lägga in ABC-programmen, så säg det då. Men i såna fall lär du inte ha nån nytta av att de läggs in, eftersom monitorn då kommer att vara nere.

Jag tycker att de som jobbar med monitorn på sin fritid gör ett bra jobb med tanke på hur mycket jobbet är. Ni som inte håller med mig kan ju skaffa fram ersättare. /Nermander

(Text 2084) Göran Lundberg <3811>

Ärende: ABC-programmen

Peter Nermander nummer 8130. Det betyder förmodligen att du varit medlem i ca 1 år eller ??

Här kommer ytterligare en omgång av utdrag från MSG-systemet. Som vanligt har respektive utdrag gjort en viss sällning och en viss redigering har sedan gjorts vid sättningen. Denna gång har utdragen sköts av Lars Gjörning, Mats Larsén, Sven Wickberg och Bo Kullmar.

Får jag gissa din inställning till äldre datorer? Vad jag talar om är historik alltså klubbens rötter om man så vill. Program som tillverkats när ABC-klubben startade för många år sedan och inga förbannade porrbibliotek för MS-dos. Det är väl ändå naivt att påstå att vi skulle begära att ABC-programmen skulle ha någon större status än andra program genom som du uttryckte dig "Bosse skulle strunta i att datorn dyker med jämna mellanrum och istället lägga in ABC-program"

Den där mentaliteten som: "Passar det inte så fixa det bättre eller håll käft" fungerar inte i en förening. Funktionärer skall naturligtvis inte tåla vilket skit som helst men i detta fall så tycker jag att det är otroligt klantigt skött. Det skall faktiskt inte behöva ta sån här lång tid att få in ABC-programmen. Detskrämande är nog när det talas om "felbeställd" hårddisk och trasiga backupper. Tydligt så återstår det ca 600 Mb i Diab-maskinen efter hårddiskkraschen. Någon bekant till mig sa om det bara fanns vilja så fick man lätt få rum med ABC-programmen.

Du ville veta VAD som skall hända.

1. Börja med att lyfta ut de pornografiska bilderna som säkert tar plats. Men jag kan förstå att det skulle bli ett ramaskri bland MS-dosfolket eftersom en statistik visar att det är en livlig trafik där. Lyft ut dom bara några månader tills problemet är löst. Folk får gå och hyra videos istället under tiden.

2. Snabba upp rutinerna för de som beställt program. Det kan inte vara rimligt att det ska behöva ta 4 veckor att få ABC-program.

3. Det måste i marknadsföringsfolk i styrelsen. Jag kan fortfarande inte acceptera att det ska ta 5 veckor att få material från klubben efter att avgiften betalats. Jag vet att här så sätter minst 2 st igång och dikterar ihop ett försvarstal varför det är så här men jag accepterar inte detta i alla fall. Det får finnas hur många andra föreningar som helst som är sämre för det är ändå inte dem vi skall jämföras med.

4. ABC-klubben är en riksförening och då får man leva upp till detta också. Alltså så bör inte funktionärer åberopa att vi utanför 08-området skall skaffa fram ersättare bara för några inte kan leva upp till något.

5. ABC-klubben är en förening som stöder flera operativsystem. Då får man knappast ha egna synpunkter på gamla datorer typ ABC när någon glesbygdsmänniska vågar ringa. Om man från klubbens sida stoltar sig men att supporta ABC så är det rimligt att de skall ha samma service. Och då är vi inne igen

på det där med prog-rambanken.

Om det finns krafter att trycka undan ABC i klubben så säg till så slipper man reagera. Vi som bla håller på med dessa måste då hitta en annan lösning än att hålla på med att skriva försvarstal över dessa och förnedra sig.

Hälsningar Göran

(Text 2085) Jan Smith <8054>

Ärende: ABC-programmen

Undrar var du har hittat porrbilder i programbanken som tar upp plats för andra program!! De enda bilder som finns i programbanken då och då som föreställer kvinnor i badkläder är de som finns på en CD som innehåller ett större antal bilder. Den tar bara då och en utav CDROM-platserna vilket knappast borde störa dig eftersom du antagligen inte tittar på vad som finns där eftersom du bara vill ha ABC-program vilket inte finns på någon idag existerande CDROM-skiva.

Gällande om det tar så mycket som 4-5 veckor att få en diskett från klubben så undrar jag om du har rätt eller om du har haft otur. Undersemester och jultider tar ju allting längre tid. Där skulle vi behöva flera som lägger ner energi eftersom det idag i stort sett bara är Lasse och Bosse samt ibland Martin som jobbar på haftot. Jag har tyvärr fullt upp med att ta hand om ekonomin men ger ibland också ett handtag med driften av monitorn samt en och annan administrativ detalj.

(Text 2086) Carl Magnus Åberg <8574>

Ärende: ABC-programmen

har du ätit något olämpligt?? Spy inte upp det här och inte på medlemmar som ofrrar mer på *ALLAS* trivsel. Peter har helt rätt. Och om man är relativt ny medlem betyder det inte att man är historielös. Men en gammal stöt som du kan tydligen inte acceptera att andra får finnas till parallellt. Har du något i skallen så be dem di förolämpat om urdåkt per omgående!

(Text 2090) Carl Kövamees <767>

Ärende: ABC-programmen

Hej Göran! Jag uppfattar det som om du är besviken på hur ABC-klubben sköts! Det tycker jag är tråkigt och eftersom jag sitter som suppleant i styrelsen vill jag gärna ge min bild av arbetet i klubben.

Man kan sätta upp mål och ställa krav på hur klubben skall skötas. Sen är det bland annat vi funktionärer som skall se till att allt fungerar. Jag tänkte ett slag på hur många som drar det tyngsta lasset, jag kom fram till att det är en handfull -

max.

Vi gör vårt bästa för alla medlemmar, även de som fortfarande kör - vår en gång så kära - ABC.

I detta fall var det tragiskt att disken gick sönder. Vi beslutade att köpa in mera disk för att få upp monitorn (visst är det kul att den fortfarande heter så) till dess tidigare status. Sen har du säkert hört om alla problem vi har haft den senaste tiden, så jag tänker inte referera vidare. Jag beklagar att du inte har kunnat hämta t.ex. ABC-filerna. Nu har Bosse gjort "work around" så att du kan komma åt dem på ett lite krångligare sätt än tidigare.

Jag hoppas att det hjälper för stunden och att grunden till problemet så småningom löses upp. Vi gör vad vi kan! Även om en allt mindre del av klubben fortfarande håller på med ABC-datorerna så får vi inte glömma bort dem - "det är vår historia" - men vi måste också utvecklas för att kunna vårda den.

(Text 2091) Peter Nermander <8130>

Ärende: ABC-programmen

Min installation till äldre datorer har väl inte så mycket med saken att göra, men ok, jag började med ABC80 i början av 80-talet. Jag vet att det finns intresse för att använda dem (även fast pappa gett upp och gått över till PC eftersom han inte längre kunde få tag på reservdelar). Dina förslag till handling är säkert värdefulla. Då frågar jag mig vem du tänkt skall göra detta???

De som jobbar med monitorn och kansliet är inga supermänniskor. De har inte all tid i världen. Snarare tvärtom. Det är lätt att säga att "Några timmar i veckan kan man väl pussla in?"

Visst, ledig tid ja. Men då skall man ta sig till klubblokalen också, och det tar sin tid.

Om föreningens medlemmar tycker att desom sköter monitorn missköter sig så är det väl bara att gå på årsmötet och rösta fram nytt folk, svårare är det inte. Det är trots allt föreningens medlemmar som bestämmer hur föreningen sköts, och det görs på årsmötet.

Tycker man att det är dumt att årsmötet hålls i Stockholm så är det väl fritt fram att föreslå någon annan plats, men frågan är om man då får ihop folk så att mötet blir beslutsberättigat (är inte så insatt i stadgarna precis...).

/Nermander

(Text 2093) Göran Lundberg <3811>

Ärende: ABC-programmen

Det du Peter sa om att besöka årsmötet var bra. Det är sant att man under året har massa synpunkter sen när det skall komma till skotts så sticker man svansen mellan benen. Jag har lugnat ner mig lite nu.

Jag skall inte dra hela min bakgrund här nu men väldigt kort så kan man säga att jag fick ansvaret av Nokia att fortsätta med att dist-ribuera ABC-reservdelar och "Luxor program".

Jag är alltså inte en ABC-hacker i den bemärkelsen utan detta är mitt arbete. Det vanligaste idag är att tex en skola eller företag gör sig av med sin ABC-dator och någon anställd tar över den

billigt. Då saknas det ofta manualer, program, och man kanske behöver någon reservdel och givetvis rådgivning. Jag arbetar på heltid med detta har 20 samtal per dag och skickar ca 600 försändelser per år. Inom industri finns det fortfarande kvar dessa.

Min uppgift är att stödja dessa och jag ha alltid försökt att aktivera nya medlemmar för jag tycker att klubben är en tillgång. Om jag inte reagerat alls så hade det varit värre. För då bryr sig ingen och man lämnar klubben. Om någon höjer rösten så är det typiskt att man skall logga in straxt för att be om ursäkt som en entusiastisk medlem föreslog. Denna gång undrade vedebörande om jag ätit något olämpligt. Det kan faktiskt vända sig i magen utan ha ätit något.

Jag har tidigare kommit med förslag om hur man skulle underlätta kansliet med "nya ABC-medlemmar" eller programkopiering men jag har inte fått gehör för detta utan jag accepterar argument som att allt skall vara centraliserat.

Om någon enskild känner sig trampad på tårna så var inte det meningen. ABC-klubben är ett team där det är gruppen som utför arbetet. Alltså det är meningslöst att posthämtaren, ekonomiansvarige, programansvarige, medlemsuppläggningsansvarige osv osv bedyrar sin oskuld för det för inte lösningen närmare. Det hjälper ju inte heller att ett antal blandar sig in i det hela bara för att stötta något.

Men jag kan skicka bollen vidare. Jag kan tänka mig att satsa lite tid på detta själv. Alltså nu slutar jag och gnälla och försöker handla. Kom nu med förslag hur vi skall förbättra mina påstådda flaskhalsar? Hältsningar Göran Ps Egentligen hade jag tänkt skriva "Kör virusfritt i jul kör ABC" men jag hoppar över det.

(Text 2094) Peter Nermander <8130>

Ärende: ABC-programmen

Jag kan förstå att du blev lite "upprörd" och sånt händer. Jag bet tillbaka med ungefär samma medel, så nu när vi avvecklat inledande "anklagelserna" kan vi som sagt var börja ta tag i trådarna. Jag håller i stort med dig om att det kanske skulle behövas bättre rutiner, men som i alla ideella föreningar så går det inte att ställa krav på de som jobbar ideellt. Skall man ställa krav skall det göras INNAN de tillträder, och sen får man vilka som ställer upp på de kraven. Att komma i efterhand duger inte.

Det vi skall rikta in oss på är: Vad händer om Bosse & c:o ställer sig upp på nästa årsmöte och säger: "Vi lägger av nu, det är för mycket jobb.???"

Min gissning är att årsmötet kommer att råka i panik och till slut vara tvugna att besluta att lägga föreningen på is. Monitorn läggs ner och medlemmarna sprids för vinden....

Det vi måste göra är alltså att komma fram till en arbetsordning för funktionärerna, som är tillräckligt "finfördelad" för att fler skall våga sig på att ta på sig uppgifterna.

Själv har jag varit med i tillräckligt många föreningar för att ha insett att

föreningsarbete är bland det otacksammaste som finns. Man gör det utan någon helst ersättning, och sällan får man någon feedback. När allt snurrar på är alla tysta och nöjda, men så fort man råkar göra någon liten tabbe så är alla där snabbt som f-n och hugger efter strupen. Till slut tröttnar man, och då gäller det för de som vill hålla föreningen i liv att skapa fram ersättare.

/Nermander

(Text 2148) Bo Kullmar <1789>

Ärende: ABC-programmen

Klubbarbetet fungerar så att vi jobbar igenom en hög en dag. Vi tar alltså inte hand om beställningar varje dag och vi är inte ens på kansliet varje dag. När vi jobbar med kansliuppgifter och det gäller Lasse så lägger han undan sådant som han inte förstår sig på. Dvs beställningar av sådant som han inte begriper vad det är. Detta är i regel ABC som det gäller då. Dessa får jag ta hand om för jag är den enda som vill/kan göra detta. Dessväre händer det att jag blir sjuk, får mycket att göra på Riksbanken eller att jag helt enkelt åker söderut till Skåne. Då blir det liggande.

Skulle vi undvika detta så fick vi ha ett speciellt postgiro för ABC-beställningar som gick direkt till Mats L. Vi har ett PG över numera sedan QZ/KOM försvann. Jag tycker dock inte att vi skall behöva ha några speciella rutiner för ABC eftersom det är ytterst sällan som vi får sådana beställningar och beställningarna i december kom från en enda medlem dvs Boar.

(Text 2155) Mats Larsén <7441>

Ärende: ABC-programmen

Ämnet börjar bli lite uttjat; försök till slutreplik:

Jag har flera gånger föreslagit att den som öppnar postgiro-kverten meddelar mej ev ABC-beställning. På de jag fått hittills har det stått ABC8*/bibl/bibl. Om så obegripliga beställningar i regel avser ABC vore det väl för övrigt bättre att tipsa mej än att chansa på nåt annat (=låta dem ligga)?

Alla har vi väl jobb att sköta, kan bli sjuka eller råka ut för Skåneresor men det är frustrerande att läsa beskrivningar av postkøer 23/12 och rapporter om ojämnglögsfördelning i 08-regionen när jag den 30/12 får en betalad beställning ankomststämplad i klubben den 8/12. Volymen på ABC-beställningarna är inte så stor att den motiverar eget pg-nr. Den enda decemberbeställningen (som nått mej :-)) var dock på 1000:- och gjordes i god tid före julhelgen. P

(Text 2159) Bo Kullmar <1789>

Ärende: ABC-programmen

I de rutiner som vi tillämpar vid ALLA beställningar sedan flera år tillbaka ingår det att vi registrerar alla beställningar i ett register och från det skriver ut faktura/följesedel.

För att göra detta måste man ha ett hum om hur man hittar våra produktkoder för det som man vill registrera. Gäller det ABC så finns det fn. ingen annan än undertecknad som VILL ta hand om att

registrera dessa beställningar. De blir helt enkelt liggande tills jag kan ta hand om den.

Nu är året slut och nu skall detta register nollställas och vi skall ta fram summor på vad vi har levererat. Detta för verksamhetsberättelsen som nu skall skrivas för 1993. Självklart kan man tänka sig att behandla ABC-beställningar på annat sätt om vi inte vill ha någon redovisning av dessa inför årsmötet.

(Text 2162) Mikael Lindberg <8601>

Ärende: Skicka fil till medlem.

GL> Det är inte alla som har en egen BBS eller HOST möjligheter, som gör att man kan skicka filer hur som helst till varandra. Därför fungerar monitorn bra för även detta ändamål.

Det behövs varken BBS eller HOST-möjligheter för att skicka filer till varandra.

Det enda som behövs är ett varsit terminalprogram och att man kommer överens om en tid att ringa. När denne ringer, skriver den andra ATA <CR> och då blir det connect... Och man kan sätta igång med sina filöverföringar.

/// Micke, Gästrikland, Hedesunda ///

(Text 2165) Kjell Bävergren <5790>

Ärende: Skicka fil till medlem.

Tips: Använd ZMODEM, i till exempel Telix. Och se till så att överföring tillåts att starta automagiskt. Då behöver mottagaren inte passa sin burk Adios!

(Text 2166) Peter Nermander <8130>

Ärende: Skicka fil till medlem.

Man kan t.o.m. göra det ännu enklare (ditt exempel förutsätter ju att mottagaren vet att den andra ringer med modem).

1. Man ringer upp varandra manuellt.
2. Man kommer överens om vem som skall vara "uppringande" och vem som skall vara "svarande".
- 3.a. Uppringande skriver ATO, och lägger på luren.
- 3.b. Svarande skriver ATA, och lägger på luren.

4. Modemen kopplar upp.

Detta förutsätter ju att man ringer på samma linna som modemsitter på, och att bägge startat sina datorer och har modemen inkopplade. Sen när man fått CONNECT kan man ju slå över programmet till Chat-mode och chatta om hur man skall göra. Använder man Z-modem så är det sen bara för sändaren att sätta igångsändning (både uppringare och svarare kan skicka filer), och så känner andra sidans Z-modem av startsekvensen och kör igång automagiskt. Jag lånade ut UNDELETE till farsan här om veckan. Han ringde då med textisinställningar med sin dator till mig, och jag använder datorn som textis.

Först hade jag tänkt ta en diskett och åka över, men så kom jag på att han satt ju vid datorn. Efter lite instruerande hur han skulle kolla att directorys och sånt var rätt inställt (han skaffade PCPLUS bara för att kunna använda datorn som textis, så det är jag som installerat och skapat lämpliga script) så var det bara för mig att trycka PageUp, välja Z-modem, och

sen gå in och välja c:dosundelete.exe, så var allt klart (efter en stund, han har bara ett 284:-). /Nermander

(Text 2171) Gent Larsson <7997>
Ärende: Skicka fil till medlem.

ML> När denne ringer, skriver den andra ATA <CR> och då blir det connect... Och man kan sätta igång med sina filöverföringar.

Det är nog inte alla som vet att man kan göra så. Men även så måste båda två vara tillgängliga samtidigt, och detta går ju ibland ej, då vissa kanske bara använder sin dator på jobbet. Och man kanske vill utnyttja låg-taxorna genom att ringa på tider när andra sover (även som det var här hemma för en tid sedan; fick helst inte ringa förrän efter 22:00 eftersom frugan, jobbade på kvällarna hemma och behövde telefonen.

Men i vilket fall som helst är ju en uppskickning av en fil till monitorn en fördel för många medlemmar, och jag tror inte det finns någon som skulle vilja vara HELT utan denna möjlighet. mvh. GENT LARSSON (Deram Access BBS 040-487116 Fidonet: 2:200/198.8)

(Text 2178) Rune Larsson <7800>
Ärende: Skicka fil till medlem.

Jagsänder regelbundet filer till en kompis i Schweiz med Telemate (Telix går oxå bra). Jag laddar Telemate och sätter på autoanswer: ATSO=1 När han ringer så svarar modemmet och vi kan börja chatta eller zmodema. Vi har dock inte lyckats med snabbare än 2400 - snabbar 6f har blivit för många fel.

En variant provade jag 1985 då jag skulle titta på en PC i Göteborgs som min kollega hade problem med. Han kopplade upp modemmet på COM1 och gjorde sedan cty com1 i dos (efter att ha satt öf-hastighet mm.)

När jag ringde så tryckte han igång modemmet (med en panelswitch tror jag) och jag fick upp hans DOS-prompt i min MS-Kermitt i Stockholm.

Gick alldeles utmärkt med MS-DOS 2.20! Rune.

Möte ABC800

(Text 1691) Anders Magnusson <6778>

Ärende: UFD-dos

Detsom styr hur mycket utrymme en fil kapar är sig i ABC'ns operativsystem är klusterstorleken. En fil allokera alltid ett helt antal kluster. Klusterstorleken mäts i sektorer där en sektor är 256 bytes, varav 3 bytes är intern operativsysteminformation och resterande 253 bytes används för filens data. Klusterstorleken varierar mellan 1 och 32 sektorer. Det är länge sedan jag körde ABC men jag har för mig att det är så här på en "stand-alone" ABC:

MOx: clustersize=1 sektor

MFx: clustersize=4 sektorer

SFx: clustersize=4 sektorer

HDx: clustersize=32 sektorer

Varför då slösa utrymme på detta sätt? Orsaken är ABC'n sätt att hantera ledigt utrymme på sekundärminnet. Detta görs i en s.k. bitmap över det lediga utrymme på skivan. (Kan jämföras med MS-DOS FAT-tabell men egentligen bättre eftersom bitmappen går att återskapa om den pajar. På en PC är loppet i det närmaste kört om FAT'en pajar. Därför är den oftast dubblad) En bitmap utgörs av en eller flera sektorer där varje sektor innehåller 256 bytes = 2048 bitar. Varje bit motsvarar ett cluster på skivan. Är biten satt (=1) så är motsvarande cluster upptaget på skivan. Är den inte satt (=0) är clustret ledigt. Första biten i bitmappen motsvarar första clustret på skivan, andra biten motsvarar andra clustret o.s.v. Jag minns inte skillnaderna på alla DOS i ABC'n men det fanns ju både det vanliga UFD-DOS och LUXNET-DOS. I UFD-DOS var bitmappen 1 sektor, d.v.s. 256 bytes, d.v.s. 2048 bitar. En skiva kunde alltså högst innehålla 2048 cluster för att kunna beskrivas i bitmappen. Om man räknar på detta kommer man fram till att en 8"-diskett som rymmer 1 MB och högst kan innehålla 2048 cluster blir tvungen att ha en clusterstorlek på 4 sektorer. En HD på 20 MB blir på samma sätt tvungen att ha en clusterstorlek på 32 sektorer (per HDx:). I LUXNET införde man länkade bitmappar, d.v.s. en bitmap upptog mer än en sektor. Jag har för mig att det var 3 sektorer i en bitmap, =768 bytes, =6144 cluster. Man kunde därmed minska clusterstorleken och slapp därmed "slösa" utrymme på skivan. Ojoj. Hoppas ni förstår vad jag menar. Jag skriver detta online så det kanske blir lite rörligt. Minns inte heller de exakta storlekarna vilket kanske innebär att ev. kontrollberäkningar av clusterstorlekarna ger vid handen att jag verkar ha fel. Det är i så fall bara fel på detaljerna. I stora drag ska det stämma som jag beskrivit det ovan. Hoppas detta var intressant att läsa. Jag har tyvärr kommit ifrån den maskinnära hanteringen numera när jag mest kör Windows. Men det var en rolig tid när jag höll på med ABC. Saknar den emellanåt. Hejsvejs Anders

(Text 1693) Anders Magnusson <6778>

Ärende: UFD-dos

Iofs avgör väl bitmappen även hur många filer du kan lägga på en enhet. Det går ju inte att ha fler filer än det finns kluster. Men framför allt så påverkar clusterstorleken hur mycket minne som "slarvas" bort när filer lagras på enheten. Statistik eller sannolikhet, men för varje fil ödsas i snitt ett halvt cluster till ingen nytta. På en 8"-enhet med 1 MB minne allokteras alltså i snitt 512 bytes bort i onödan. På en lokal hårddisk slarvas i snitt 4096 bytes bort. (Skulle kanske skrivit 1/2 resp. 4 KB istället för att inte vara alltför exakt). Statistiskt kanske bortfallet är annat eftersom fördelningen av storleken på filer kanske är en annan. Hårlkyverier... Det funkar bra i alla fall. Anders

(Text 1694) Lars Johansson <8488>
Ärende: Centralt modem. LuxNet Hejsan! Har några funderingar gällande inkoppling av centralt modem till ett LuxNet:

Kabeln:

Vet någon hur stiften skall kopplas? (Kommer att använda ett högst ordinarit & dessutom godkänt Televerks-modem.

Mjukvaran:

Vilken passar bäst till enkel data-kommunikation? Då det är skolmiljö vi talar om så MÅSTE det vara enkelt! Möjlighet bör finnas att sända / ta emot text vid en BBS. Dessutom är det givetvis önskvärt med filöverföringsmöjligheter. Däremot vore det fint med möjligheten att kunna spara en mottagen ASCII-text eller "event" i användarens UFD, för senare bearbetni MVH Lasse

(Text 1696) Göran Lundberg <3811>
Ärende: Centralt modem. LuxNet Beskrivningen finns i LUXORLOKALDATORNÄTVERK LUXNETBRUKSANVISNING på sidan 20-21. Kabeln skall ha 15-pol på centralsidan och 25-pol i modemsidan. Om du ringer mig på dagtid 0495-213 35 så berättar jag närmare. Om du vill ha hela bruksanvisningen så kostar de inte så mycket men därimot så står det mycket om "hårdvaran" Hälsningar Göran

(Text 1698) Boar Gyleklint <8619>
Ärende: Radio <-> Data, prog. Är det någon som har, eller känner till något program för RTTY, Packetradio, väderdata m.m till ABC-806. Det enda jag hittat är ASCBAU-ABC800/RADIO, och det förstår jag mej inte på. Hälsningar Boar SM1 7659

(Text 1700) Lars Johansson <8488>
Ärende: Modem - LuxNet Håller på att koppla upp ett modem (centralt) mot ett LuxNet. Något fungerar inte... Jag kör med ett alldeles normalt Televerks-modem (ANC), som är HAYES-kompatibelt. Kabeln har jag fått instruktioner om, men detskeringen kontakt alls mellan central - modem... Kan det finnas någon initierings-historia centralt som jag missat, eller... Finns det någon i klubben som kört modem mot LuxNet? Hur gjorde ni??? MVH Lasse Johansson

(Text 1701) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Modem - LuxNet ABC-Klubben hade en gång ett LUXNET och körde monitorn på, men vi körde aldrig något centralt modem och jag har aldrig hört talas om att det skulle finnas den funktionen och har alltså aldrig hört någon som har gjort det i heller!

(Text 1703) Lars Johansson <8488>
Ärende: Modem - LuxNet Den möjligheten MÅSTE finnas! Följande rad saxar jag ur "Lokalt datornät LUXORbruksanvisning" sid 7: "Om ett modem anslutes till kortet (kommunikationsprocessorn) kan samtliga dato-

rer i nätet kommunicera synkront eller asynkront med en dator eller andra nätverk" MVH Lasse

(Text 1704) Lars Johansson <8488>
Ärende: Modem - LuxNet Bygeln står inställd för synkron kommunikation, skall kolla vad som händer om jag byter... I "INSTÄLLNINGAR AV DATORPARAMETRAR" eller vad det nu kallas för, i LuxNet alltså, finns en inställningsmöjlighet för initieringssträng för modemkanal B. Jag fattar inte hur jag ställer in detta.

(Text 1705) Lars Johansson <8488>
Ärende: Mer frågor om modem - LuxNet...

Jag är väldigt nyfiken att få veta vilken adress MODEM-porten (alltså den som sitter som undre port på kommunikationsprocessorn i en LuxNet-centr) har... Det kan väl aldrig vara V24:, för vad heter då den lokala porten? Det kan väl inte heller vara något i stil med RP1: eller RP2:, för det handlar ju inte om samma kort. Snälla, någon som vet??? Sen undrar jag hur man löser det där med parametersättning för kommunikation centralt. Om man kör XSCOMP.BAC i LuxNet så får man bli uppfråg om vilket kommunikationsprogram man vill välja. Enligt "SYSTEMPROGRAMHANDBOK ABC800" så står följande kryptiska text: "I kommunikationskortet kan olika kombinationer av programvara installeras. Den del som sköter kommunikationen mot nätet måste alltid finnas med, men den kan kombineras med ett antal andra typer av kommunikationsprogram, t ex Uts 4000:s clusterprogram. Dessa levereras med när man köper ett kommunikationsprogram till LuxNet, vid installationen läggs dessa i biblioteket NETCEN och har namn som t ex COMPROGU.BIN eller COMPROGT.BIN" ...Kanske det går upp ett liljeholmens för någon gammal ABC-användare med dessa rader... Kommentarer mottages tacksamt! MVH Lasse Johansson

(Text 1708) Boar Gyleklint <8619>
Ärende: ABCDISK Harskaffat SSA:s Pc diskett Träna Reglemente, träningsprogram inför provet för Amatörradiocertifikat. Kan man med hjälp av ABCDISK, få detta program körbart på ABC-806? Hälsningar Boar SM1 7659

(Text 1709) Bo Kullmar <1789>
Ärende: ABCDISK Du kan inte köra PC-program på ABC, tyvärr. Du kan däremot överföra filer från PC till ABC, men i det fallet är enbart textfiler användbara i ABC'en om de kommer från PC'en.

(Text 1710) Göran Lundberg <3811>
Ärende: ABCDISK Om det programmet du vill köra handlar om telegrafiprovet så finns det på ABC-format. Jag såg det för någon vecka sedan. Hälsningar Göran

(Text 1721) Lars Johansson <8488>
Ärende: HD på DataStore...

Har fått tag i en Data Store med beteckningen 20/640/802-6. Den sitter en floppy i den, och en HD. Floppyn fungerar alldeles utmärkt, men jag lyckas inte etablera kontakt med HD'n. Kontrollerkortet till HD'n heter ABC800-XEBEC med serienummer 90286. Datorn är en gammal ABC 802. HD:n "blippar" till när den varvar upp, men alltså ingen ytterligare kontakt. Kan det vara en byglingshistoria, eller... Lysdioden på kontrollern är och förblir svart, jag har testat med andra (garanterat funktionerliga) kontrollerkort, och det är samma resultat. Jag trooooooor att HD är på 20 Mb.... Någon som vet mer om det här??? MVH Lasse

(Text 1724) Anders Nilsson <7797>
Ärende: HD på DataStore...

> Datorn är en gammal ABC 802. Har du rätt DOS-prom i datorn?
Det fanns UFD-DOS som inte "klarade av" hårddisk, ex. ver 15, du bör ha UFD-DOS ver 19 eller senare för att köra HD. Om du kör programmet DRINI (från floppy) så talar det om vilket DOS som sitter i "burken". Lycka till! : / Anders

(Text 1729) Lars Johansson <8488>
Ärende: ABC12

Har kommit över en mystisk låda med en massa lysdioder och annat på, som är tillverkad av Luxor, och den heter ABC12. Känner någon till vad det är för manick?

(Text 1731) Lars Johansson <8488>
Ärende: Lösningen på Datadiskproblemet!

Jag bytte mitt UFD DOS 1.5 till 1.9, sen var det bara att köra!

(Text 1735) Lars Johansson <8488>
Ärende: ABC AL 12

Hej! Skrev förut en något felaktig fråga angående ABC12. Burken heter ABC AL 12, och är tillverkad av ALTEMA i Solna. På fronten sitter tre gröna lysdioder som betyder: SÄND BLINK SVAR KLART och på sidan finns en RS 232-likt kontakt + en skumtyp avrund DIN-lik kontakt med endast tre stift. ... Vad är detta???

(Text 1736) Bo Michaelsson <913>
Ärende: ABC AL 12

Ett modem, kanske? Flera saker tyder på det: Altema, RS232, SÄND etc. Men det är nog i så fall från Hedenhös - dvs ABC-tiden, 1979 1980 eller 1981. Nät-delen anslöts kanske med DIN-kontakten. Men det borde finnas ett uttag för telefonledning också om det inte är akustiskt. Underligt nog låter det för mina öron som ett akustiskt modem. För det finns ju inte någon lucka för telefonlur?

(Text 1740) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Koder

Kristoffer Eriksson har en gång skickat in en textfil till data-banken, som heter "Basic-Koder" (den måste ju ha ett an-

nat namn i biblioteket, men jag vet inte vilket), där han har gjort en lista över alla semi-koder, som lagras i BAC-filer. Så småningom kan du kanske ta hem den. XSTM-koderna (eXtended-STATEMENTS?) har alla en gemensam kod = 134, följt av en sub-kod. Det här är koder, som utvidgar basiken med nya instruktioner, som dock fordrar inladdning av en särskild fil. ISAM-instruktionerna har textsub-koderna 200-210. Har man inte ISAM-optionerna inladdade, får man alltså vid listning av ett ISAM-program utskriften "XSTM202" istället för "ISAMWRITE". Att det i ditt fall skulle vara DOT-funktionerna som spökar, tror jag inte riktigt på, eftersom subkoderna för dessa är 22 och 23 i ABC800, och 128 och 129 i Kristoffer Erikssons utbyggnad för ABC806. Dina rapporterade subkoder finns inte med i hans lista. ATTRIBUTE, som också har nämnts, har subkoden 249-1. Däremot kan det vara det "nya grafikprommet" Graf-806, som är förklaringen. Detta prom, utvecklat av DATABERG och sålt av TRANFOR, ger ganska många extra möjligheter vid grafikhanteringen, bl a genom s k mixfärger, som möjliggör användning av 64 färgvalörer i stället för 8. För att få de nya basic-instruktionerna FGCTL MIX, FGDRAW, FGRUB, FLASH, NO FLASH, FGSPEC, FGCLR, PROCEDURE och DO måste man dock ladda in dem med en medföljande fil, EXT-BASIC.BAC. Varje ny instruktion måste då få sin egen XSTM-kod. Kanske har du fått tag på en specialversion av MASKEN, skriven av någon ägare till det nämnda prommet, som ville tillämpa, vad han hade lärt sig i manualen, på det gamla välkända programmet MASKEN? I varje fall är det en teori.

(Text 1741) Jan-Olof Svensson <6057>
Ärende: Koder

Enligt min lista så är XSTM216 "Montys" version av SET DOT. XSTM528 kan jag däremot inte förklara. De skiftade instruktionkoderna ligger i området 0..255 så talet 528 är ju "för stort".

(Text 1744) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Koder

Jag visste inte att det fanns så många DOT-versioner! (Vem är Monty förresten. Svara inte att det var en general under andra världskriget!) Vissa XSTM-koder har två subkoder! ATTRIBUTE har tex den full-ständiga koden 134 249 1 och WIDTH: 134 249 0. Kan det vara så att LIST-kommandot skriver ut subkoderna som om dom vore lowbyte resp highbyte i ett integertal?

(Text 1749) Lars Johansson <8488>
Ärende: ABC AL 12

Gissa vad jag hittade när jag satt och fingrade på lådan? ... En lucka som gick att öppna, och se! Under luckan fanns "hållaren" för telefonluren, minsann... Ja, det är alltså ett akustiskt modem. Känner någon till hur drivspänningen till det ser ut, och är det 300 baud, eller????? MVH Lasse

(Text 1750) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Koder

Då en byte bara kan rymma ett tal som är högst 255, så måste man i ABC-basic lagra heltal i TVÅ bytes, varav den första kallas den låga byten och den andra den höga byten. Det tal, som är lagrat är då = lowbyte + 256*highbyte. (Det påminner om vårt vanliga sätt att skriva tal, som är mindre än 100, med en entalsiffra och en tiotalssiffra. Talets värde är ju då = entalsiffra + 10*tiotalssiffra, tex. 37 = 7 + 10*3). LDIR (Load-Increase-Repeat) är en rutin, som kan kopiera ett antal på varandra följande bytes i minnet till en annan del av minnet (och göra det mycket snabbt). Den extra basicinstruktionen LDIR, som laddas in av EXTBASIC.BAC om man har nya grafikprommet, skall användas med 3 parametrar enligt modellen: LDIR Från, Till, Antal, där "Från" och "Till" är två adresser i minnet, och "Antal" är antalet bytes som skall kopieras. Ex: LDIR 32780, 33550, 10 betyder att de 10 bytes, som ligger i minnesadresserna 32780 - 32789 skall kopieras till adresserna 33550 - 33559 med början i den lägsta adressen:

32780 --> 33550

32781 --> 33551

..... osv

32789 --> 33559

Om man saknar grafikprommet och EXTBASIC, så kan man ersätta ovanstående rutin med en funktion, som använder maskinspråk genom ett CALL. Lagg någonstans in en flerradig funktion:

```
10000 DEF FNldir(Från, Till, Antal)
      LOCAL Slask, Codes = 9
10010 Codes = chr$(1) + CVT$(Antal)
      + chr$(33) + CVT$(Från) +
      + chr$(237,176,201)
10020 Slask = CALL (VARPTR(Codes),
      Till)
10030 Return 0 10040 FNEnd
```

Det bör nu gå att ersätta "XSTM528 X, Y, Z" med: "Slask = FNldir(X, Y, Z)". Jag har inte kunnat provköra det här, hoppas att det stämmer! P.S. Snurrar det ännu värre i huvudet nu?

(Text 1753) Bo Michaelsson <913>
Ärende: ABC AL 12

Kul! Tänk att jag mindes rätt! Jag kan inte kontrollera eftersom jag har modemmet på en annan plats och det dröjer ett tag innan jag kommer dit. Det är en liten svart låda av vanlig sort för nät-delen tror jag, spänningen minns jag inte. Däremot minns jag att modemmet rullar i 300 bps. Det är känsligt för stötar under drift, man får inte lägga saker hårt på bordet och man måste stänga luckan försiktigt under kommunikation. Mitt modem är blått och är antagligen ur en tidig serie. Detheter inte uttryckligen ABC men väl AL 12, och därför kanske ditt modem har beige färg. Luxor använde ibland blå färg på de första exemplaren av en produkt för att senare övergå till beige. Jag köpte det från ett företag som hette

DataLab. Priset var lågt för den tiden: 1450 kr, tror jag, och inklusive en listskyddad terminalrutin.

(Text 1754) Boar Gyleklint <8619>
Ärende: I våras när jag fick tag på min ABC-80, blev medlem i ABC-KLUBBEN och för första gången provade på att använda dator och modem så var det med ett ABC AL 12. Fick tag på det via en annons i Gula Tidningen. : När jag använde modemets så behövdes det ingen yttre kraftkälla utan modemet erhöill sin drivspänning via modemkabeln från datorn. Den trepoliga dinkontakt som finns på utsidan av modemet finns inte beskriven i ABC-80 Fakta om maskinvara. : Här följer lite teknisk specifikation :

Sändningsfrekvenser

980 och 1180 Hz (CCITT standard V:21)

Mottagningsfrekvenser

1650 och 1850 Hz (CCITT standard V:21)

Kommunikationshastighet

Upp till 300 baud

Interface

CCITT V:24 via standard 25-polig kontakt

Stift 2 Transmit data (CCITT circuit 103)

Stift 3 Receive data (104)

Stift 5 Ready for sending (106)

Stift 6 Data set ready (107)

Stift 7 Signal ground (102)

Stift 8 Received carrier detect (109)

Stift 9 + 12 V

Stift 10 - 12 V

Stift 20 Dataterminal ready (108)

Dynamisk mikrofon

Dynamisk hörtelefon

Indikatorlysdioder

Till/från

Svar (svarston från datorn erhållen)

Klart (modemet klart att sända, CCITT "ready for sending")

Sändarblink (blinker i takt med utgående tecken)

Mekaniskt utförande

Låda i krymplackad plåt

Lock med fyllning av ljudisolerande material

Mått 285 * 230 * 93 mm (B*D*H)

Vikt 3,7 kg

Hoppas att detta kan vara till lite hjälp och någon nytta.

(Text 1756) Hans Bergman <5316>
Ärende: Färg i bildminnet på ABC806

Är det någon som vet hur man lyckas få färg på tecknen då man skriver direkt i bildminnet med POKE eller assembler på ABC806? Om man använder basic: end PRINT på vanligt sätt blir det färg på de efterföljande tecknen, men med POKE och i assembler får man svartvit "semigrafik" där man sätter färgkoden, och ingen färg på de efterföljande tecknen. Exempel: PRINT CHR\$(129,65) ger ett rött "A" POKE 30720,129,65 gers svartvit rita och "A" Jag vill alltså inte ändra hela skärmens färg med attribute, utan endast färgsätta enstaka tecken på valfri plats. Hälsningar HB

(Text 1759) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Färg i bildminnet på ABC806
Kan tyvärr inte prova, men så här tror jag att det är: Vill du ha ett rött "A" på grön bakgrund, skriver du: OUT 53,17 : POKE 30720,65 Allmänt skall man ge färgattributet med OUT 53,X där X fås genom att summera tal enligt tabellen:

Färg	Beckgr	Underlin	Flash
0 = BLK	0 = BLK	0 = NULN	0 = STDY
1 = RED	8 = RED	64 = ULN	128 = FLSH
2 = GRN	16 = GRN		
3 = YEL	24 = YEL		
4 = BLU	32 = BLU		
5 = MAG	40 = MAG		
6 = CYA	48 = CYA		
7 = WHT	56 = WHT		

(Text 1760) Hans Bergman <5316>
Ärende: Färg i bildminnet på ABC806
Tack, Lars! Jag har provat med assembler och det fungerar EXAKT som Du beskrivit. En mycket tjugig beskrivning för övrigt. Då man exekverar OUT 53,färgnr i assembler får alla tecken som därefter laddas i bildminnets area önskad färg, oavsett var de placeras, tills man antingen ger en ny OUT 53, kod eller ger RETURN tex. För min del är detta helt perfekt! Nöjda hälsningar HB

(Text 1761) Kjell Svensson <5318>
Ärende: Koder
LDIR = Load Decrement Increment Repeat.
Ld (DE),HL Dec BC
Inc DE Inc HL
Repeat (om inte BC=0)
H/Kjell

(Text 1763) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Färg i bildminnet på ABC806
Jag tror att jag kan bidra ytterligare med information om hur du kan få "EL" och "DBLE" med OUT/POKE (eller assembler). Man inser, att vissa färgkoder är meningslösa och oanvändbara, nämligen sådana, där förgrund och bakgrund har samma färg. Det finns 32 sådana färgkoder, varav de högsta är 255, 246 och 237. Dessa tre har därför tilldelats specialuppgifter, 255 för "EL" samt 246 och 237 för "DBLE". "EL" betyder ju att ett breddat tecken skrivs ut på två adress-ser bredvid varandra. Om det fortfarande är ett rött "A" på grön bakgrund som önskas:

Adr = 30720 (eller var man vill placera tecknet)
OUT 53,255 : POKE Adr,65 : OUT 53,17 : POKE Adr+1,65

(Färgkoden 255 talar om att breddat tecken önskas, koden 17 talar om att färgen är rött på grön bakgrund.) "DBLE" betyder ju att ett förstorat tecken skrivs ut på fyra adress-ser, som bildar en kvadrat, övre halva tecknet på övre raden och undre halva tecknet på nästa rad:

Adr = 30720
OUT 53,246 : POKE Adr,65 : OUT 53,17 : POKE Adr+1,65
OUT 53,237 : POKE Adr+80,65 : OUT 53,17 : POKE Adr+81,65

(Färgkoden 246 talar om att det gäller övre halvan och 237 att det gäller undre halvan.) (Genom att sätta olika asci-

koder på de två raderna kan man åstadkomma mycket egendomliga skrivtecken!)

(Text 1769) Mats Johansson <7772>
Ärende: OUT-kommandot på ABC806
Jag jobbar litegrann med mät- och styr med ABC-datorer. Hittills har jag använt ABC80 och V24-porten där jag kopplat in lite olika utrustning (lysdioder, motorer etc). Mycket har varit färdiga grejor från ALEGA i Skara, men en del är egetillverkat. Jag vet hur man adresserar V24-porte på ABC80; man skriver OUT 58,X där X är ett tal mellan 0 och 255. Två pinnar på porten motsvarar bit 3 och 4 i det binära tal som X motsvarar (fast en nolla ger spänning och en etta ingen spänning...). På detta vis kan man ju enkelt sätta på och stänga av olika elektriska saker man kopplar in. Nu vill jag göra samma sak på mina ABC806:or, men här har jag kört fast. Dels finns både CH A och CH B. Antar att CH B är den port som är avsedd för styrning...? Manualen talar om OUT 64 och OUT 65 för att kontrollera porten. Dock har jag inte lyckats lista ut logiken för när spänningen ändras på pinnarna. Ett enkelt testprogram med FOR.NEXT X och OUT 65,X och ett mätinstrument har visat att vissa tal X ändrar spänningen. Andra tal X ändrar tillbaka spänningen igen osv, men när man sedan ger dessa kommandon utanför program händeringenting. Finns det någon som kan reda ut detta? Jag skulle gärna vilja använda INP-kommandot också, som jag gjort på ABC 80. Jag har jätteströvtliga små IR-detektorer som kan användas för regler tekniska tillämpningar, tidsmätning etc. Detta fungerar utmärkt på ABC 80, men jag vet inte hur jag skall göra på ABC806. Hoppas på svar, /Mats

(Text 1772) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: OUT-kommandot på ABC806
Här följer några OUT kommandon för ABC806

OUT 33,5,33,128+2 sätter DTR och RTS låg
OUT 33,0 sätter DTR och RTS hög ska kanske vara (OUT 33,5,33,0)

För att känna av värden:
OUT 33,16
x=INP(33)
IF x AND 8 THEN DCD=0
IF x AND 16 THEN RI=0 (Rasterlinjen)
IF x AND 32 THEN CTS=0

Jag hoppas att dessa uppgifter hjälper dig. /Magnus

(Text 1779) Jonas Hallerby <8379>
Ärende: abc806:s bussport
hur ska jag göra för att skicka en hög spänning/låg spänning på någon av pinnarna 22-18????????

(Text 1786) Mikael Wiesel <7759>
Ärende: OUT-kommandot på ABC806
Det Luxor lite olyckligt kallar "Ch A", dvs "PR:", är ansluten till en Z80 DART (Dual Asynch Receiver/Transmitter),

och "Ch B" är ansluten till en Z80 SIO/2 (Serial I/O). Den väsentliga skillnaden DART - SIO/2 är att DART inte klarar synkron kommunikation. Kretsarna har vardera 2 portar/"kanaler", kopplade enl:

DART:
port A = "PR:" ("Ch A")
port B = tangentbord

SIO:
port A = "V24:" ("Ch B")
port B = bandspelare, "CAS:" (gäller äldre modeller)

Om man vill använda några av "pinnarna" för styr- och mätändamål, som i ditt fall, använder man "control"-adresserna: 33 för "Ch A", "PR:"
65 för "Ch B", "V24:"

För att sända och ta emot data/"tecken" används "data"-adresserna. Man har tillgång till 3 st ut signaler: DTR, RTS & Tx D, och 2 st insignaler: DCD & CTS. Utspänningarna från "PR:" och "V24:" är ca +/- 7 V (RS232C), alltså inte TTL-nivå. Man läser av/skriver till de olika läs/skrivregistren i SIO/DART i två steg: först anges numret på registret, i nästa steg utför man själva läsningen/skrivningen. (Gäller INTE resp register 0, WR0 och RR0, som man kommer åt direkt!)

* Ut signaler ("V24:")
Dessa kommer man åt via skrivregister 5, WR5, som man anger i det första OUT-kommandot:
OUT 65,5 : OUT 65,2
! +7 V ut på RTS (bit 1 i WR5)
OUT 65,5 : OUT 65,0
! -7 V ut på RTS (& DTR!)
OUT 65,5 : OUT 65,128
! +7 V ut på DTR (bit 7 i WR5)
OUT 65,5 : OUT 65,0
! -7 V ut på DTR (& RTS!)
OUT 65,5 : OUT 65,16
! +7 V ut på Tx D ("Send Break", bit 4 i WR5)
OUT 65,24
! -7 V ut på Tx D, via en "Channel Reset" OBS! "

OUT 65,24" ger en "Channel Reset", som bl a medför att RTS, CTS & Tx D återgår till -7 V. (Det verkar tyvärr inte finnas något sätt att återställa *enbart* Tx D. Enl SIO-manualen *borde* det gå - om jag nu fattat rätt - men icke...) Givetvis kan man ge OUT-kommandona som: "OUT 65,5,65,128,65,...". Man kan få +7 V ut på flera "pinnar" samtidigt gnm att addera bit-vikterna, t ex: "OUT 65,5,65,2+16+128" (ger +7 V ut på alla tre).

* Insignaler ("V24:")
Dessa kommer man åt via läsregister 0, RR0, men ENDAST om man först ger kommandot för "Reset External/Status Interrupt" genom att skriva "16" till WR0:
OUT 65,16 : RR0=INP(65)
! Läs RR0
IF RR0 AND 8 THEN DCD=7 ELSE DCD=7

! Maska fram DCD, bit 3 i RR0
IF RR0 AND 32 THEN CTS=7 ELSE CTS=7
! Maska fram CTS, bit 5 i RR0

RI/SYNC-ingången (bit 4 i RR0) kan man också läsa, men den ligger för både "PR:" och "V24:" till +5 V internt i ABC:n. (RI på DART:s kanal B anv för signalen DEW*, som indikerar "bildstart", vilket bl a utnyttjas av pgmvaran för "softscroll".) Vill du veta mer bör du skaffa en teknisk manual för SIO/DART. I Luxors servicemanual för ABC806 (hör med Göran Lundberg, <3811>) står en del, men ganska kortfattat. (I servicemanualen saknas förresten uppgiften att bit "D7" i WR5 (figsid 71) motsvarar DTR, och dessutom är bittarna i WR5 felnummerade - "Tx CRC Enable" ska vara "D0" etc...) I pgm-bankens bibl "text/div" bör fortfarande finnas en textfil, "siodata.txt", där det står lite om läs- och skrivregistren i SIO. Lycka till! /Mick

(Text 1787) Mikael Wiesel <7759>
Ärende: Ut signaler från DIABs 4107
Skulle någon kunna berätta vilka signaler som DataBoard-kortet 4107 (SASI-interface/"Winchesterinterface" till ABC-bussen) lämnar ifrån sig - pinnnummer, gärna "funktion" + "riktning" oxå? (Jodå, jag vet att det finns två varianter på utgången - en 50-pol och en 64-pol, själv har jag en 50-pol anslutning.) En alternativ frågeställning är vilka signaler som ett SASI-MFM-interface (t ex XEBEC S1410) vill ha som insignaler.../ Mikael

(Text 1788) Paul Pries <5322>
Ärende: Ut signaler från DIABs 4107
Om jag inte missminner mig så är SASI en äldre variant av SCSI, och det elektriska gränssnittet detsamma. Det skiljer sig på kommandonivå bara. Det du troligen vill göra, är att koppla ihop dina två kort med en rak kabel, vilket borde fungera...

(Text 1791) Mikael Wiesel <7759>
Ärende: abc806:s bussport
> hur ska jag göra för att skicka en hög spänning/låg spänning på någon av pinnarna 22-18????????
Menar du på bussens "A-sida" eller "B-sida"? Gäller det adressledningarna A7-A11 ("B-sidan"), så används dessa (förstås) kontinuerligt av processorn vid körning av BASIC-pgm:et, adressering av HR-minnet etc etc etc, så det lär nog bli svårt att kontrollera dessa på det sätt jag *tror* att du avser. (Jag vet i alla fall inget bra sätt...) Men visst kan du gnm att skriva/läsa på en viss adress få just den bitkombinationen att för ett ögonblick (3 klockcykler) "flash:a" förbi på adressbussen. Se'n gäller det bara att ta hand om detta på ett vettigt sätt... Är det "OUT-strobarna" OUT0, OUT2-OUT5 ("A-sidan") du menar, så aktiverar du dessa från BASIC med "OUT x,y" (x = motsvarande "OUT-stroben": 0,2-5). I assembler anv man t ex "OUT (x),A". Samtliga är "aktivt låga", och de genereras förresten bl a av de 8 lägsta adressledningarna, A0-A7. Inte heller

"strobar" ligger ute på bussen speciellt länge (ca 2.5 klockcykler, tror jag). FAST... det gäller nog att du vet vad du gör, eftersom det kan bli "oönskade effekter" av att signalera med dessa "strobar" - i alla fall OM ngt kort på bussen råkar vara "select:at". Du bör ABSOLUT reseta bussen med "Z=INP(7)" innan du kör igång - om du har något anslutet till bussen (diskkontrollers etc)!! Får man fråga vad du tänker/vill göra?? / Micke

(Text 1793) Nils Hammar <4341>
Ärende: OUT-kommandot på ABC806
Apropå portarna i ABC806, så funderar jag på om det finns någon TERM-OPT.REL som använder sig av PR: istället för V24: om man nu (hemiska tanke) vill köra ABC-net... Mest en teoretisk fråga, men med litet tankar bakom...

(Text 1794) Mikael Wiesel <7759>
Ärende: Utsignaler från DIABs 4107
PP> Om jag inte missminner mig så är SASI en äldre variant av SCSI, och det elektriska gränssnittet detsamma. Tack för den upplysningen, Paul! Eftersom jag inte vet NÅT om SASI trodde jag att SASI <> SCSI, såväl elektriskt som på kommandonivå. Men du minns rätt, för det stämmer med vad jag i dag hittade om SCSI i en gammal HD-manual. SASI var från början ngt som Shugart "hittade på", och som antogs av ANSI som en standard, omdöpt till SCSI, numera reviderad flera ggr. Enl en "ABC1600-oldtimer" jag snackat med skulle det mycket riktigt gå att hänga på "vissa äldre SCSI-enheter" till Diab's 4105 (i 852/856, tror jag, och i 1600), och vad gäller utsignaler skiljer sig, vad jag vet, inte 4105 och 4107 åt. (Skillnaden är väl främst att man har diskparametrar mm i PROM på 4107, eller...? Anyone???)

PP> Det du troligen vill göra, är att koppla ihop dina två kort med en rak kabel, vilket borde fungera...

Nej, det är INTE det jag vill göra.... Jag vill veta mer om SASI för att se om det med eller utan div tricks går att hänga på andra HD:ar (SCSI, AT/IDE...) på 80x och 1600. *FRÅGOR/UNDRINGAR: Ngn som vet hur SASI och SCSI skiljer sig åt? Är det vissa av SCSI:s kommandoklasser (8 st, tror jag?) som SASI inte stödjer?? Ngn som har några erfarenheter av SCSI-diskar som ev går/inte går att köra ihop med DIABs 4107/4105?? Ev skillnader 4107 - 4105?? (Kanske läge att fråga i tex UNIX-mötet också?) / Micke

(Text 1796) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: Bugg i TED.BAC?
Om du själv kollar så kanske Du inte kan läsa filnamn som börjar på Å i biblioteks-rutinen. Så är det på min 806:a i alla fall! M.v.h Håkan J >8086

(Text 1797) Anders Johnson <4001>
Ärende: Bugg i TED.BAC?
Jag testade med filnamnet ÅKE.TXT i TED på min ABC802, med diskenhet MF0:(ABC832). Det stämmer. Librutinen i TED, i motsats till vanliga

LIB.BAC, läser inte ett sådant filnamn. Däremot går det att både skapa och hämta sådana filer med TED. Naturligtvis kan man kalla sådant för en bugg, men inte heller tidigare versioner av MSDOS och inte ens moderna versioner av andra operativsystem, såsom Novell NetWare klarar av sån't. Det gäller helt enkelt fortfarande att passa sig, vilket tyvärr inte lärs ut på alla ställen som sysslar med undervisning i praktisk datorhantering.

(Text 1800) Lars Johansson <8488>
Ärende: Centrala modem i LuxNet...
Hejsan. Är det någon som kommer ihåg min fråga hur man kopplade upp ett centralt modem i ett LuxNet??? Detta lilla bekymmer kvarstår, då jag aldrig lyckades hitta någon med den erfarenheten eller kunskapen. Efterlyser därför, ytterligare en gång, någon som kanske varit med då det begav sig och sysslat med modemkommunikation via LuxNet. (alltså så att VARJE nod ska kunna koppla upp sig på modem) Finns denna person så ber jag dig identifiera dig via ett brev i brevlådan, så kan vi säkert reda ut begreppen lite bättre... Tack på förhand! MVH Lasse

(Text 1801) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Adress 65265 på ABC806
På adresserna 65138 - 65279 ligger systemvariablerna. Ett utdrag:

Adr	Typ	Namn	Beskrivning
65260	S3	SCROLL	Hopp till nuvarande scrollrutin
65261			
65262			
65263	S3	TERMINAL	Hopp till ev. terminalrutin
65264			
65265			
65266	B	ATTRIB	Somast angivna attribut
65267	B	RAMDISK	Axial grafikbilder
65268	B	BILDMAX	Axial grafikbilder som används

Enligt detta skulle det vara så att om man lägger in en terminal-rutin, så skall hoppadressen till denna läggas in med låga byten på adress 65264 och höga byten på adress 65265. Det ser inte ut att kunna ge ett begripligt svar på din fråga. Antingen har jag fel, eller också ÄR du ute och cyklar. Möjligen skulle det kunna vara så att värdet på "Atra%" skall ge svar på frågan om huruvida en terminal-rutin är inladdad eller inte! Men det framgår väl i så fall av resten av programmet.

(Text 1806) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Adress 65265 på ABC806 (som egentligen skall vara 65266)
Ja, den högsta adressen är 65535, men den lägsta adressen är 0! Alltså är AN-TALET adresser 65536 (den första adressen är 0, den 2:a är 1, den 3:e är 2 osv). Underlättar det? Den riktigaaste förklaringen är att adresserna egentligen lagras som 16-bitars binära tal, där det högsta är 1111 1111 1111 1111. Ett binärt tal kan uttolkas antingen som "unsigned integer", dvs teckenlöst heltal eller som "signed integer", då den högsta biten (den längst till vänster) är teckenbit, där 0 betyder positivt och 1 betyder negativt. Omvandlingen av ett negativt binärt tal till decimalt görs genom något som kallas "tvåkomplement" och står

beskrivet i ABC-bladet 1991.4, på sid 3. 1111 1111 1111 1111 kan därför antingen betyda talet 65535 (unsigned) eller talet -1 (signed). Därför kan adresser > 32767 skrivas decimalt på två sätt:
Adr: 65535 samma som adr: -1 (65535 = 65536 - 1)
Adr: 65534 samma som adr: -2 (65534 = 65536 - 2)
Adr: 65533 samma som adr: -3 (65533 = 65536 - 3)

Adr: 65266 samma som adr: -270 (65266 = 65536 - 270)

(Text 1809) Boar Gyleklint <8619>
Ärende: Programmeringsproblem
Jag har ordnat så att jag har färg som bakgrund när jag kör Ted, Tedterm och andra program som jag hämtar från Meny0. Nu undrar jag om det är någon som vet hur man sätter färg på ramen. Jag använder ABC-806 512kb minne, 806 graf-prom samt ABC-812. Skulle bli glad över lite hjälp.

(Text 1812) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Programmeringsproblem
För ditt problem med att få färg på ramen här min propå (om ock en tam en): Gå ut och köp av tejp en rulle självhäftande, därtill den skulle ha färg så vacker som fluorescerar. Den fula ramen se'n du korrigerar. Den tuka med tejp, och sen till slut tag blott ett steg tillbaks, och se, och NJUT!!!

(Text 1814) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: Programmeringsproblem
Nu är det så att HR-minnnet ligger parallellt från adress 0-30720 och 30720-32768 ligger några olika maskinkods rutiner för HR-GRAFIK. Men för att återgå till problemet, nu vet jag inte riktigt vad du har gjort för att få bakgrunds färg, om du har gjort det med grafik så finns det inte någon ram utan för, men om du gjort det på något annat sätt kan du ju test OUT 7,X X=ett tal mellan 0-255. /Magnus

(Text 1815) Boar Gyleklint <8619>
Ärende: Programmeringsproblem
Jag har lagt in nedanstående rader i Drini vilket gör att jag vid uppstart erhåller en blå bakgrunds-färg på skärmen, vilket ger en trevligare känsla än den svarta skärmbild som man valigt-vis har att arbeta mot.

1161 FGCTL 1
1162 FGPOINT 239,239 : FGFILL 0,0
1163 FGPOINT 0,0,1 : FGLINE 239,0 : FGLINE 239,239 : FGLINE 0,239 : FGLINE 0,0
1164 FGCTL BLU

Dessa programrader ger en blå bakgrund med en svart ram runt omkring. Det är denna ram som jag skulle vilja få i samma färg som bakgrunden, men jag vet inte hur jag skall bära mej åt så därför är jag tacksam för all den hjälp jag kan få.

(Text 1816) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Programmeringsproblem
Jag kan inte påminna mej att jag har sett någon rutin för elektronisk färgsättning av ramen på ABC80x. Jag tror inte att det går att skriva någon (men kan givetvis ha fel på den punkten). Styrsignaler

och synsignaler till skärmen genereras av VDU-kretsen. Denna innehåller 18 register, som kan påverkas med utkommandon av typ: OUT 56, registernummer, 57, nytt värde. Dessa register finns uppräknade i Bit för Bit, kapitel 4.2, och med hjälp av dessa kan man flytta skärmbilden både horisontellt och vertikalt (programexemplet CRTADJ). Man kan också ändra antalet tecken per rad och antalet rader på skärmen. Teoretiskt skulle alltså ramen bli åtkomlig om man ökar ut dessa värden, men man kan ju inte köra sina gamla program om man inte har värdena 80 resp 24 (ev 25) där. Den minnesarea som är avsatt för text resp grafik skulle ju inte heller räckta till. Man får förmodligen också synkproblem. OUT 7,X som nämnts i ett inlägg är bara ett annat sätt att skriva FGCTL X (och som kan användas av assemblerprogrammerare).

(Text 1817) Boar Gyleklint <8619>
Ärende: Programmeringsproblem
Jag är helt övertygad om att det måste gå på något sätt. Jag har en Commodore 64 och på den kan jag sälla färgerna för både bakgrund och ram. Det sker med två var för sej fristående kommandon och adresser. Exempel:
10 POKE 53280,6 : REM kantlinje blå
20 POKE 53281,6 : REM skärm blå
RUN
På det viset blir både bakgrund och ram som en enhet. Detta borde vell vara möjligt även på en ABC-806, ELLER ???

(Text 1818) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Programmeringsproblem
BG> Jag är helt övertygad om att det måste gå på något sätt.
Jag är också övertygad om att det måste gå på något sätt, men är rädd för att det i så fall måste ske hårdvarumässigt med den tekniska kompetens, som fordras för detta. Rubriken på den här inläggs-kedjan är "Programmerings problem" och jag är inte lika övertygad som du om att det går att lösa mjukvarumässigt. Då fordras ju att grabbarna som gjorde ABC-datorerna och deras operativsystem har lagt in rutiner för det. Har dom det?? Under ABC-datorens guldålder på 80-talet rådde en mycket entusiastisk aktivitet bland klubbens medlemmar, som ivrigt sökte igenom alla ABC-konceptets hemligheter och meddelade och diskuterade dom med sina likasinnade kamerater. Skulle det funnits någon möjlighet till det som du efterfrågar, hade säkert någon rapporterat det och jag hade också säkert provat på och antecknat det. Jag kan inte påminna mig något sånt (men kan naturligtvis inte helt avvisa möjligheten för glömska). Commodore 64 och vissa andra datorer har den här finessen, men därför MÅSTE ju inte ABC-datorer också ha det. Commodore 64 (som jag också har lite erfarenhet av) är ju gjord för att man på ett enkelt sätt skall kunna använda en vanlig TV istället för monitor.

(Text 1824) Magnus Nilsson <8042>
Ärende: Programmerings problem
Man kan borde inte kunna färgsätta hela ramen på en abc806a. Men prova det är: FGCTL BLU FGPOINT 0,0,0 : FGFILL 511,239 Ger kanske en liten bit till på sidorna. Angående Commodore 64 (som även jag har programmerat en del på) Så har den dotorn ett helt annat video system, som är anpassat för dator spel. Man kan till och med grafik ute i ramen på C64. /Magnus

(Text 1825) Lars Johansson <8488>
Ärende: Skrivardefinitioner, CUTE, för HL Desk Jet!!!
Nu kommer något att bita i för er som jobbat med ABC: Jag undrar om någon möjligen kört ordbehandlaren CUTE mot en HP Desk Jet, och i så fall knåpat ihop någon fungerande skrivardefinition... OM denna finns, kan ni väl lägga upp den i monitorn, eller meddela mig om ni vill i brevlådan. ...Som motprestation kanske jag kan locka med skrivardef till CANON Laser? MVH Lasse Johansson

(Text 1828) Mikael Wiesel <7759>
Ärende: Z80-registernv i BASICII
Jag undrar om någon vet, eller kan tipsa mig om info om, hur Z80:s register används vid *exekvering* av BASIC-pgm (inte i enskilda funktioner/instruktioner!)? Att IY = basadress till systemvariabelarean vet jag, liksom självklart specialfallet att DE används för "CALL-parameter" och HL för att returnera resultatet från ett "CALL" är klart, men vad används övriga register till? Vad gäller "generellt"? Vilka register kan ändras i en assemblersubrutin utan att BASIC:en spårar ur? (Återställer ett "CALL" (BASIC) några register auto-matiskt?) Har hittills bara "nosat" på det hela och funnit att BC *tycks* utnyttjas som pekare till aktuell byte i programmet, relativt startadressen (den som fås med SYS(11)). Det vore fint (och inte minst tidsbesparande :-)) att få veta hur det egentligen förhåller sig. /Micke

(Text 1832) Hans Gustavsson <2712>
Ärende: Z80-registernv i BASICII
Jag tror att alla normala register används i basinen, det man normalt gör är ju att först i assemblerprogrammet så push:ar man de register man behöver använda och pop:ar tillbaka värdena innan man gör return till basinen.

PUSH AF
PUSH BC
PUSH HL
...
...
POP HL
POP BC
POP AF

RET HL och BC behöver man kanske inte spara (PUSH+POP) om det nu var de som CALL använde vid return, AF kanske inte heller men det är ju så enkelt att spara undan dem jämfört mot debug-

ging om det blir fel. Huvudregel är att man bara behöver spara de man kommer att använda så om man inte använder IX så behöver man inte spara det.

(Text 1847) Håkan Jennervik <8086>
Ärende: För lång rad..
Vet någon om INPUT LINE i basic II klarar mer än 160 tecken? Kanske skall vara mötet för basic. <8086>

Möte Monitor

(Text 4624) Anders Johnson <4001>
Ärende: ABC-filer
Finns det någon ny information om när ABC-filerna kan läggas in igen?

(Text 4625) Bo Kullmar <1789>
Ärende: ABC-filer
Nej, inte ännu. Vi väntar ännu på att Bennis skall uppdatera dnix:en. Vi kommer att beställa mer disk inom kort så fårhoppningsvis kommer filerna som saknas tillbaka i början på 1994.

(Text 4636) Mats Larsén <7441>
Ärende: ABC-filer
Uppgradera?
Skulle inte systemet fungera bättre om ni nedgraderade?
ABC-filerna tar ca 1% av diskutrymme så jag vill gärna höra ett bättre argument för strulet. P

(Text 4639) Mats Larsén <7441>
Ärende: ABC-filer
Nej då Bosse, det är tröstlöst att jobba med en disk man inte litat på och som dyker så fort man stänger dörren efter sej.
Men även av en 60%:ig disk utgör ABC-filerna bara någon %. När jag sen hör att det stora problemet är ett par hundra MB programvara från div nät väntandessamtidigt som monitorn är nedladdad av 'utgraderad' programvara kan jag inte se annat än att styrelsen (och inte du personligen) har någon form av policy. P

(Text 4640) Anders Franzén <5258>
Ärende: ABC-filer
Jag tror att de stackarna som sliter med den dåliga disken varken har tid eller lust att sitta och välja vilka filer som ska ligga online och vilka som inte ska det mitt i allt julstök. Enda lösningen är att det tekniska fixar sig och det gör det säkert så småningom. Eftersom alla jobbar ideellt med detta system så tar saker den tid som de tar. Det är ett billigt pris vi får betala för att använda systemet som trots allt fungerar MYCKET bättre än MÅNGA kommersiella system. /* Anders */ (LMSG 4.8)

(Text 4641) Bo Kullmar <1789>
Ärende: ABC-filer
ABC-filerna är inlästa nu och kommer att vara tillgängliga i Unix i kväll om jag hinner innan jag åker till Skåne.

(Text 4642) Mats Larsén <7441>
Ärende: ABC-filer
Sakfrågan: Tänker du efter inser du nog att även stackare måste prioritera. ABC-julstöket har varit ett par månader nu och vi vet ju alla hur länge julen varar. Eller hur?
Övrigt: Allmänna resonemang om hur tekniska system fixar sig och MÅNGA kommersiella system fungerar kan vi väl ta upp i nåt annat sammanhang. Mer konkreta besked har jag som du sett fått från andra håll. P

(Text 4664) Bo Kullmar <1789>
Ärende: abc800
Via Unix kan du nå abc800 om du gör "cd/program/abc800". Små bokstäver skall det vara.

Möte PChård

(Text 3666) Sven Wickberg <1384>
Ärende: MSD
heter ett program som följer med Windows och som ger en översikt över datorns aktuella hårdvara. Jag upptäckte alldeles nyss att det är ett par uppgifter som jag inte förstår, men skulle vilja förstå.
Vad innebär "Cascades IRQ"? Jag vet att IRQ är "avbrottsvektor", men det är allt.
"Bus: ISA/AT/Classic". Är det synonymmer?
(Vad menas förresten med "Local bus" och VESA? Jag trodde det var ungefär samma sak, men så är tydligen inte fallet.
UART8250 - är det den obuffrade COM-utgången? (LMSG 4.6)

(Text 3668) Mikael Lindberg <8601>
Ärende: MSD
SW> "Bus: ISA/AT/Classic". Är det synonymmer?
Ja
SW> (Vad menas förresten med "Local bus" och VESA? Jag trodde det var ungefär samma sak, men så är tydligen inte fallet.
"Local bus" är den gamla (första) localbus-typen som opti gjorde. "Vesa Local bus" är den nya localbus-typen som VESA definierat.
Och som kurios kan sägas att det var VESA som definierade den aldeles utmärkta upplösningen 800x600 i 71 Hz...
SW> UART8250 - är det den obuffrade COM-utgången?
Yepp, den obuffrade COM portens kontrollchip. Om du vill ha en säkrare/snabbare UART byt till en 16550A.
/// Micke - Hedesunda - Gästrikland - i486 - MC68000 - ARM3 - ///

(Text 3669) Peter Nermander <8130>
Ärende: MSD
SW> Vad innebär "Cascades IRQ"? Jag vet att IRQ är "avbrottsvektor", men det är allt.
IRQ-controllern har bara 8 ingångar. Om man då vill ha fler IRQ så får man "seriekoppla" två controllers, man

kaskadkopplar dem, så att utgången från den ena går till en ingång på den andra. Det är denna ingång som kallas Cascade.
SW> "Bus: ISA/AT/Classic". Är det synonymmer?

Skulle tro det. AT och ISA är väl i alla fall samma, men det beror ju lite på i vilketsammanhang orden förekommer.
SW> (Vad menas förresten med "Local bus" och VESA? Jag trodde det var ungefär samma sak, men så är tydligen inte fallet.

Local bus är en buss som ligger direkt mot processorn, och är alltså väldigt snabb. Det finns olika Local bus, varav VESA har gjort en "standard".
SW> UART8250 - är det den obuffrade COM-utgången?
Det är en obuffrad UART, det är riktigt. Din formulering (obuffrade COM-utgången) är väl lite fel, men du har nog fattat rätt i alla fall:-) /Ner mander

(Text 3674) Bo Hultqvist <8169>
Ärende: Klockinställning?
Klockan i min Commodore 486sx-25 saktar sig mer än 10 sek/dygn. Det har den gjort sen den levererades i november förra året. Jag frågade leverantören om det möjligen var batteriets som var dåligt, men dom sa att det inte hade med det att göra. Det verkade som om det inte skulle gå att åtgärda. Finns det någon som har något tips, eller är det bara att acceptera? Mvh BosseH

(Text 3685) Jan Karlqvist <7510>
Ärende: Klockinställning?
Att klockan drar sig igång går för fort kan bero på två olika saker som man måste hålla isär. Är PC:en avstängd i mellan åt eller står den på dygnet runt? Slås den på och av beror det på att kristallen ligger snett (mycket vanligt) och bör rättas av leverantören i alla fall om det är så mycket som 10 sekunder per dygn, ett par sekunder är väl ok.
Om PC:en drar sig när ett program går dygnet runt beror på att programmet stänger av interrupten för länge så att klock-interrupten uteblir (och det har ju diskuterats många gånger förut i detta möte)...JKq

(Text 3713) Rune Larsson <7800>
Ärende: Klockinställning?
En liten kommentar:
Det finns två klockor,
1) en batteri-uppbackad klocka som håller tiden då datorn är avstängd.
2) DOS klocktick, som är den som program oftast använder.
Båda håller tiden med kristaller, som i PC-världen har stora toleranser - billiga komponenter:-)
Byt rätt kristall (som dessutom ofta är integrerad med andra komponenter).
Rune

(Text 3689) Martin Davidsson <7108>
Ärende: Fråga
Har en lite fråga: Vad menas med "Local Bus" egentligen? Vad är det? /MD

(Text 3692) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Fråga

Den vanliga PC-bussen som har varit standard sedan den första gamla IBM PC är egentligen alldeles för långsam för moderna 386 och 486 maskiner. Därför har det tillkommit nya varianter avsnabba och intelligenta busstrukturer: Microchannel som är IBMs variant och EISA som brachen i övrigt kommit överens om. Dessa är visserligen snabba, men kanske alltför intelligenta och dyra att tillverka.

Därför har många tillverkare istället försett sina kort med en "local bus". Det är en väldigt enkel konstruktion där man har dragit ut en snabb 32-bitars buss på en eller två kontakter. Tyvärr har varje tillverkare sin local bus varit unik och endast passat för kort av det egna fabriket.

Men sedan ungefär ett år tillbaka är local bus standardiserat. Det kallas då för VESA local bus. Så nu kan man blanda kort från olika tillverkare. Vi har alltså en snabb, billig, enkel och standardiserad 32-bitars bus.

(Text 3756) Mikael Lindberg <8601>
Ärende: Local bus, vad är det?

CW> Det skulle naturligtvis vara intressant att veta exakt vad en local bus egentligen är för mig oxo.

Local bus = En bus som arbetar med samma bit-bredd och samma hastighet som CPU:n, dvs en 486 dx 33 Mhz, med Local bus har en 32 bitars bus som tuggar fram i 33 Mhz.

Till skillnad från de övriga så kallade AT-bus kortplasterna i datorn som bara har 16 bitars bredd (och 8 bitars bredd i XTn). Dessa AT-bus platser går även i lägre hastighet, vanligen 8, 10 eller 14 Mhz.

Så fördelen med Local bus, blir att det inte blir någon flaskhals i varken busbredden eller hastigheten. Ingen uppdelning eller väntetid.

/// Micke - Hedesunda - Gästrikland - i486 - MC68000 - ARM3 - ///

(Text 3848) Martin Davidsson <7108>
Ärende: Local Bus

Om man vill veta om en dator har local bus, kan man väl ta reda på det genom programmet MDS? När jag kör det får jag på "Bus Type" = ISA/AT/Classic Bus, det är väl inte local bus?

Och vad är VESA? Har support för det. Vad är Local Bus Grafik för något? Någon som har lust att förklara dessa saker? /Martin

(Text 3849) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Local Bus

Inlägg 3692 i det här mötet borde kasta ljus över dina frågor. Jag tvivlar på att det går att detektera VESA local bus med mjukvara. Det skulle i så fall vara om BIOSen är märkt på någotsätt, men local bus ska normalt vara helt transparent för all programvara.

Det kommer för övrigt YTTRELIGARE en ny standard för local bus nu som Intel ligger bakom. PCI heter den visst... Ska vara ännu snabbare än VESA local bus.

(Text 3851) Mats Lillnor <8402>
Ärende: Local Bus

AM> Det kommer för övrigt YTTRELIGARE en ny standard för local bus nu som Intel ligger bakom. PCI heter den visst... Ska vara ännu snabbare än VESA local bus.

Förutom att den blir snabbare så har den också större "intelligens" vad avser konfiguration mm, samt att kunna flytta ut arbeten till en processor på ett PCI-kort som arbetar parallellt med den vanliga processorn mm. Dessutom är det INTEL bakom vilket med största sannolikhet gör att det blir mer standardiserat av åtm. de större seriösa datortillverkarna och att det kommer att finnas fler tillbehörskort mm.

Det behövs verkligen en ny bussteknologi nu. ISA/EISA/MCA är trånga flaskhalsar idag på de snabbare 486-orna för att inte tala om Pentium osv. Lokal-BUS är en halvdan lösning egentligen trots att den är snabbare än ISA/EISA/MCA och dessutom har blivit delvis standardiserad genom VESA. Lite grann desperat för att få fram nåt snabbare än de befintliga, men inte steget fullt ut. VESA är trots att det har blivit "standard" inte ordentligt specifierad vilket PCI är och borde troligen medföra att det relativt kvickt kommer att finnas en stor mängd tillbehörskort tillgängliga. VESA tynar nog bort gissar jag. /Mats

(Text 3699) Bo Hultqvist <8169>
Ärende: Moderkortsbyte?

Jag har en granne som funderar på att uppgradera sin 286:a. Om han köper ett 486-moderkort, behöver han då byta några fler komponenter i maskinen? Kommer det gamla kontrollkortet och disken att fungera med det nya moderkortet? Mvh BosseH

(Text 3702) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Moderkortsbyte?

Vad är det för disk & kontrollkort han har? 20-40M disk och controller med st-506 snitt mot diskarna så blir det nog billigare i längden att räkna på att byta dem också.

IDE-kontroller som inte är helt antikt bör fungera. Han bör ju också kontrollera vad som ev. sitter direkt på moderkortet i 286:an så att han inte blir utan Serie, Skrivarport, bildskärmskort eller hårddiskinterface om dessa råkar sitta på moderkortet i den gamla maskinen. Ev. minnesutbyggnadskort i 286:an kan han nog räkna som relativt värdefulla. Passa även på att titta vad en komplett 486:a utan grafik kort kostar.

Diskettdrive 5,25, grafik kort, serieport, parallellport, tangentbord och låda är sådant som dock kan flyttas relativt smärtfritt.

När jag bytte dator så visade det sig dock att mitt Video7 FastWrite grafik kort krävde nya prommar för att fungera klanderfritt (det blev svartvitt i 486:an beroende på att 486:an hade ett annat

sätt att adressera bussen (klockning?) ??? Dock så hade jag 5 års kompatibilitetsgaranti så jag fick nya prommar så funkade det). MVH/J:R

(Text 3703) Tomas Gustavsson <7305>

Ärende: Moderkortsbyte?

Det borde gå utmärkt att använda den gamla disken med tillhörande kontroller. Dock brukar man i nyare datorer kunna ställa om busshastigheten till ett högre värde än 8MHz, vilket gamla kontrollkort troligen ej klarar. Man det är ju bara en inställningsak.

Sen är det en annan sak att disken (om den är gammal) kommer verka mycket långsam om man kör en 486:a, och därmed bli flaskhals i systemet. Mvh Tomas G

(Text 3717) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Hur stort ledigt utrymme?

Frågan har kanske diskuterats förut, men den är speciellt aktuell för mig just nu i hd-byttider.

Hur stor del av en hd (alt hur stort absolut utrymme) är det rekommendabelt att ha på en hd. För mig är det aktuellt med hd-storlek 120M och större. Just nu har jag ungefär hälften ledig (50M), men jag har en otrevlig känsla av att många moderna program utnyttjar hdn ganska hårt utan att man får veta det (annat än genom att programmen går slött etc).

Jag har Windows och Windowworks som aktuella (moderna) program (och så LMSG förstås, men den sysslar väl inte så mycket med swapping?).

Samma fråga är kanske ännu mera aktuell när det gäller en nätverks hd? Alla mina leverantörer försöker ständigt övertala mig att ta ett "ett nummer större" under hänvisning till att det "snart" kommer att behövas, och historien talar till deras förmån; men man har inte hur mycket pengar som helst och jag vill inte satsa på spekulativa framtidsbehov ifall det inte behövs. Efter tre år, när det kan vara dags att uppgradera systemen, har marknaden ändå ändrat så väsentligt att man har svårt att föreställa sig det i dag.

(Text 3718) Mattias Ericson <6615>
Ärende: Hur stort ledigt utrymme?

Det är aldrig fel med för stor HD, men för normalt bruk bör väl 170-200MB räcka till. När det gäller nätservern så rekommenderar jag att du väljer en SCSI enhet då de är mycket lätta att bygga ut, man kan ansluta upp till 6 enheter på SCSI bussen.

(Text 3725) Magnus Carlsson <8172>
Ärende: Hur stort ledigt utrymme?

SW> Just nu har jag ungefär hälften ledig (50M).

Lyckliga du. Så länge du har så mycket ledigt på din disk och någorlunda regelbundet kör DEFRAG (eller liknande) har du inga större problem. Rekommendationen är väl annars 10-15% ledigt utrymme som absolut minimum för att undvika att disken blir fragmenterad alltför snabbt. M.(C)arlsson

(Text 3728) Anders Franzén <5258>
Ärende: Hur stort ledigt utrymme?

Vad för kriskramp man köper till sin gamla burk måste ställas i relation till förväntad livslängd på burken. Sannolikt finns det ett optimalt värde som anger hur mycket man bör satsa på sin gamla maskin.

Normalt verkar det som om att ju mer diskutrymme man har, desto mer gör man av med. Ett alternativ till att köpa mer disk är att köra DBLSPACE i DOS 6.0, ett alternativ som bör övervägas noggrant då det är prisvärt. /* Anders */

(Text 3729) Nils Hammar <4341>
Ärende: Hur stort ledigt utrymme?

Köpte en hårddisk för ett tag sedan på 170MB, och det var obetydligt dyrare än 120MB. Bägge var IDE-diskar, men 170MB-disken var bättre i allt, och bara litet dyrare än 120MB-disken.

Däremot måste du kolla att ditt BIOS stödjer disken om det är en IDE-disk du tänker köpa. Jag fick nämligen göra en rockad mellan datorerna för att få det att fungera...

(Text 3774) Ferdinand Mican <912>
Ärende: Lödning

Hade det varit meningen att människan ska löda så hade herren skapat oss med fler händer än två:-) Hur gör egentligen DSG när de löder t.ex. en kontakt med 50 ledningar?

(Text 3777) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Lödning

FM> Hur gör egentligen DSG när de löder t.ex. en kontakt med 50 ledningar?

Tja jag brukar använda ett skruvstöd (model mindre med kula så det går att ställa i rätt läge)

Fört skruvar man fast lödkolven och förtennar alla sladdar som skall lödas fast.

Sen skruvar man fast kontakten. Sen lägger man lite lödten där man skall löda (i praktiken så fyller man de stift som skall lödas)

sen är det bara att värma (de fyllda stiftören) och stoppa i de förtennade ledningarna. (sladden i en hand, kolven i den andra)

Tänk på att det krävs en lödkolv med hög effekt och temperaturreglering då det gäller att få tennet att smälta innan hela kontakten smält (Det vill säga man utnyttjar att det tar tid för värmen att sprida sig).

En sladd i taget.

Nu är så löder man bara om man måste. Det finns kontakter där man klämmar fast kablarna i stift i taget och sen stoppar ner dem i "block" så att kontakten blir rätt.

Även Centronixkontakter finns lödfria numera. Om man inte har bandkabel så finns de med "slitskontakter" dvs man trycker ner ledaren i en springa (oisolerad) springan skär upp isoleringen så det blir kontakt. (metoden påstås vara säkrare än lödning!)

Enklare går om man kan använda sig av bandkablar för då klämmar man alla 50 anslutningar i bägge ändar på ca 5 mi-

nuter med kapning av bandkabeln mm. Tyvärr är det så att metodem med att klämma stiften först samt slitskontakttering kräver specialverktyg. Bandkabelklämning går att utföra med ett hyfsat skruvstöd och lite övning (Även Slitskontakttering & klämning av enskilda ledare går att göra med tång & skruvmejsel till nöds). Ps Om du tänker leverera till försvaret så godkänner de inte ovanstående lödmetod för "operativ" utrustning (framförallt flygvpapnet är kinkiga) Ds MVH/JR

(Text 3781) Peter Nermander <8130>
Ärende: Lödning

Jag brukar använda dels ett litet smidigt skruvstycke (gärna ett på kulle så man kan vinkla det som man vill), samt en sån här "tredje handen" som man kan köpa på Clas Olsson (fotmed två armar med krokodilklämmor på (och ett förstoringsglas som jag plockat bort)). Annars kan det gå bra om man förtenner kontakthylsorna först, och sen bara värmer upp och petar i tråden, men det blir inte lika hållbar lödning (men skall det inte sitta i ett JAS duger det nog:-).

/Nermander

(Text 3818) Håkan Hopstadius <6079>
Ärende: Scanner

Kan någon ge tips om en scanner, flatbädd, och lämpligst program för att läsa in diverse utskrift i A4-format och tidningsklipp från dagstidningar. Det räcker med svartvitt utförande. Är det någon som har erfarenhet att dela med sig? Det kan bli fråga om ca 5-20 dokumenteller tidningsklipp om dagen. Mvh Håkan Hopstadius

(Text 3819) Anders Wedebrand <5960>
Ärende: Scanner

Ska du läsa in tidningsklipp som text måste du skaffa en OCR-programvara för detta. För att läsa texter (och svart/vita bilder) duger en svart/vit scanner alldeles utmärkt, men jag tror inte att du sparar så mycket jämfört med en färgscanner, åtminstone inte om du väljer ett "större" märke (HP, Microtek, osv). Det brukar finnas paketpriser för scanner och OCR-program (oftast OmniPage Direkt) från ex. HP eller Microtek, jag kan kolla upp om någon av mina distributörer har en kampanj för tillfället. Observera att all vettig OCR-programvara körs under Windows och att inläsnings- och tolknings-hastigheten är starkt beroende på mängden tillgängligt minne (även processen gör naturligtvis sitt till). mvh Anders

(Text 3821) Peter Isoz <2164>

Ärende: Scanner
HH> ...tips om scanner, flatbädd, och lämpligst program för ..läsa .. A4-format...tidningsklipp
Valde ett "paket" med s/v HP-scanner +Recognita II+ (osäker på "II+" men det var det mest avancerade=dyraste)
Pruta inte på OCR-programmet förskall du scanna 20 sidor så tar det en del tid. Du kanske tom bör överväga en dokumentmatrare så utrustningen kan läsa i

lugn och ro (varje sida ca en halv minut för 486/25 (har inte klockat tiden)) och sedan får du efterbehandla osäkra tecken. Tidningsartiklar är dessutom svåra med sina kolumner och bilder och här måste OCR-programmet med rimlig säkerhet kunna finna en logisk ordning på styckena.

Det jag gillade med Recognita var att den gulmarkerar alla "osäkra" tecken och med F3 hoppar man geschwind från guling till guling och gör ev rättelser. Det visas dessutom en liten bitmappbild av ca 5 tecken runt gulingen, så man behöver inte leta på papperet.

Annars skall Omnipage professional och Recognitas motsv enl tester i datatidningar ha ungefär lika prestanda och kostar ungefär lika mycket. Omnipage är bättre på stor rubriktext: R tar max ca 26 ptker, O ca 40.

Båda har "nyckelplugg" som måste sättas i printeruttaket för att programmen skall fungera.

En sak till, innan du monterar kortet för HP-scannern i din PC, kör testprogrammet som finns på disketten. Det talar nämligen om hur du skall ställa switcharna på kortet innan du sätter in det. MVH PI

(Text 3894) Anders Dohrman <6401>
Ärende: Färg-LCD-skärmar

Är det någon som vetom, och isåfall när, det kommer färg-LCD-skärmar till vanliga hem-pc? Jag skulle vilja ha en 17":are att spika upp på väggen bakom mitt skrivbord!

Om sådana skärmar är på gång vet någon i vilken prisklass de kommer att ligga? Finns det några nackdelar med en sådan skärm?

(Text 3895) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Färg-LCD-skärmar

Det finns redan färg LCD skärmar som man kan koppla till vanliga stationära PC. Bland annat IBM och ICL har sådana. Bilden blir mycket bra och kontrastrik.

Nackdelarna är bl a:

- Extremt dyrt (20 - 30 tusen kronor)
- Upplösningen är ej variabel, det blir endast 640 x 480.

(Text 3897) Jan Smith <8054>

Ärende: Färg-LCD-skärmar
Tja för 20-30000:- får du nog inte en skärm som är större än 11" eller MÖJLIGTVIS en som är 13-14". Storlekar över detta finns bara i ganska små upplagor och kostar enorma summor.

(Text 3913) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Färg-LCD-skärmar

Jag fick en ny pislsta igår från MultiQ. MQ/2002, MULTI Q 2002 FLEXIBLE 33200 kr VGA 640 x 480, TFT färg, aktiv matris. 10,4 tum. MQ/2 10900 kr VGA 640 x 480, svartvit, 28 gråskalor. MQ/TOUCH svartvit pekskärm. 18400 kr. Plus moms som vanligt.

Möte PCmjuk

(Text 3129) Lars-Erik Jansson <6386>
Ärende: Procomm

Har en gammal version av Procomm som saknar stöd för z-modem. Var hittar jag en nyare som har detta?

(Text 3130) Mikael Lindroos <7410>

Ärende: Procomm
Zmodemsupport i Procomm kom väl först i den kommersiella versionen PC-Plus, om inte jag minns fel.

(Text 3131) Claes Ahlin <5504>

Ärende: Procomm
Du gör enklast så, att du installerar Z-modem som fristående program-modul, som du sedan kopplar till din gamla Procomm (ver 2.4?) under 'hotkey Alt-Z (external editor)'. Denna koppling gör du i 'setupen' under 'general setup' efter att först ha gjort 'Alt-S'. Där står som första alternativ 'Editor'. Du anger fullständig 'path' till ditt Z-modem-program; sedan fungerar det. (Jag använder just nu denna kombination tillsammans med ett V32B-modem <ZyXEL> och hämtar/sänder filer med stor fart!). Z-modem-pro -programmet som jag använder finns i ABC-klubbens pragrambank under namnet DSZ.ZIP eller liknande. I medföljande 'readme' eller 'doc'-fil står hela tillvägagångssättet beskrivet - om jag minns rätt. Senare version av Procomm är (väl) Procomm Plus, som inte är ett SW-program //Claes

(Text 3138) Ferdinand Mican <912>
Ärende: Procomm

Inte ens den kommersiella PC Plus har Zmodem inbyggt, åtminstone inte version 1. Men man kan lägga in det som externt protokoll.

(Text 3141) Anders M Olsson <1019>
Ärende: Procomm

Z-modem infördes i Procomm Plus version 2.0, alternativ Procomm Plus för Windows.

De programmen bör man kunna hitta överallt där man kan köpa PC-program. De är inte shareware, utan helt kommersiella.

(Text 3144) Henry Gessau <8167>
Ärende: Procomm

FM> Inte ens den kommersiella PC Plus har Zmodem inbyggt, åtminstone inte version 1. Men man kan lägga in det som externt protokoll.
Procomm Plus för Windows har iaf Z-modem inbyggt. -- Henry

(Text 3134) Lars Strömberg <7872>

Ärende: Morf gif
På senaste PC-disketten finns programmet Morf, två exempelbilder för att visa morfning finns med. Det är dock .tga filer.

Kan man istället använda våra vanliga .gif filer? Om inte, finns det något program som kan konvertera .gif till .tga? MvH Lasse.

(Text 3136) Henry Gessau <8167>

Ärende: Morf gif
CSHOW och Graphical Workshop kan konvertera GIF till TGA tror jag. heter CSHOW??? och GWS??? tror jag. -- Henry

(Text 3140) Kjell Bävergren <5790>

Ärende: Morf gif
Javisst kan man använda GIF filer, och faktiskt även grafikfiler för Amiga (har glömt vad dom heter). Jag har förmig att det låg med några sådana? Med en 33MHz 386:a tog varje delbild 5 minuter, med en 33/66MHz 486:a så tog det 20 sekunder. Vill ha . Adios!

(Text 3145) Mikael Lindberg <8601>
Ärende: Morf gif

KB> Javisst kan man använda GIF filer, och faktiskt även grafikfiler för Den Morf (demoversionen) som vi fick på PC-023 disken klarar ju bara TGA filer i storleken 320x200. Det står det iaf i manualen
Däremot tillverkar den GIF filer, om man vill.

/// Micke - Hedesunda - Gästrikland - i486 - MC68000 - ARM3 - ///

(Text 3246) Paul Engström <4181>
Ärende: Programskydd

Hur skyddar man ett programpaket från kopiering? Det är egentligen två frågor. Hur skyddar man en diskett från kopiering och hur gör man för att folk inte skall kunna kopiera ut programvaran från hårddisken?? Jag är inte ute efter att knäcka kopieringsskydd utan att skapa skydd för ett programpaket som jobbat med i ett år. Det är inte frågan om att skydda sig för hackers utan för vanliga användare som kan copy *.*, diskcopy, xcopy mm. Har vi några sådana program i programbanken ?? Jag är även intresserad av program för att gömma filer och underbibliotek. Palle

(Text 3247) Mattias Ericson <6615>
Ärende: Programskydd

Jag tycker att om du har behov av ett kopieringsskydd bör du titta på hårdvarulås som sätts i parallellporten t.ex. De är inte speciellt dyra och eftersom de är programmerbara kan man lägga in t.ex kundinformation och likande. En elegant lösning är att om hårdvarulåset saknas så går ditt program i demoläge, så har t.ex Visionics gjort med EEDesigner.

Ring GM Dataservice, Telefon 08-766 42 90 så får du mer information om hårdvarulås.

(Text 3249) Hans-Georg Wallentinus <4046>

Ärende: Programskydd
Sådana hårdvarulås är det värsta jag vet!! :-(. Tänk er att kräla bakom datorn och byta hårdvarulås i de fall du har flera sådana (jag har två). Finns det något mer intelligent sätt? Hans-Georg

(Text 3252) Mats Lillnor <8402>

Ärende: Programskydd

PE> Hur skyddar man ett program-paket från kopiering? Det är inte frågan om att skydda sig för hackers utan för vanliga

Gör ett installationsprogram som kollar serienumret på disketten. Om det inte stämmer så går det inte att installera. På originaldisketten lägger du en dold fil som installationsprogrammet kollar efter och annars går det inte att installera. Då har du skyddat dig mot de flesta användare mot kopiering av original-disketten! Diskcopy-kommandot i DOS skapar INTE disketter med lika serienummer. Leverera originaldisketten (arna) med skrivskyddsfläppen borta, dvs att disketten alltid är skrivskyddad. För att hindra att någon kopierar programmet från en installerad dator kan du vid installationen kontrollera serienumret på enhet C: och kryptera det i en nyckelfil som sedan kollas av det riktiga programmet och jämförs med det aktuella serienumret på hårddisken vid start. Även serienumret på originaldisketten läggs in i denna nyckel-fil så att du kan spåra ett program som kommit på vift. Serienumret på disketten väljer du enligt ett system som gör att programmet blir serialiserat, så att du kan ha koll på vem som köpt vilken kopia (inte för att du verkligen ska göra det, mer för att skrämna dom som avser att med berätt mod piratkopiera ditt program). På så sätt har du uppnått ett flertal saker. 1: Du levererar skrivskyddade disketter som inte kan virusmittas. 2: Du ger användaren stor frihet. Det enda han måste göra är att installera från originaldisketterna och inte från självkopierade disketter. (Visserligen kan han inte ta säkerhetskopior av disketten, men det ska inte behövas) 3: Det går inte för kreti och pleti (eller knappets för en hacker) att kopiera ditt program från en installerad kopia och sedan köra det på en annan dator. 4: En "vanlig" användare kan inte kopiera originaldisketten. 5: Eftersom disketten är märkt med ett serienummer som kan spåras minskar risken för att datoransvarig är villig att "låna ut" originaldisketten. Detta är relativt enkelt att implementera och utgör en "lagom" skyddsnivå enligt mitt tycke. Vem som helst kan ju inte kopiera programmet utan en mycket kunnig person måste göra detta definitivt i avsikt att piratkopiera programmet, dessutom signerat och det hindrar inte användaren på något sätt. Att lägga ut en massa dolda filer på särskilda sektorer utan att tala om det är bara att skapa sig en massa problem och avogt inställda användare. Samma sak gäller f.ö. andra typer av skydd som kräver avinstallation eller endast ett fåtal möjliga installationer. (Det är annars enkelt att lägga till, låt bara installationsprogrammet radera en dold fil på disketten som gör att det inte går att installera utan och sedan avinstallations-programmet lägger till igen, eventuellt flera som tas i turordning för att tillåta ett begränsat antal installationer om kunden pajär

sin disk och måste installera om, men metoden rekommenderas inte).

För att på ett smidigt sätt skapa original-disketter kan du använda ett program som heter "DiskCopy Plus". Ta hem filen dcf40f.zip, där finns shareware-versionen av detta som heter "DiskCopy Fast", ligger nog i pc/util/disk, gör find -d dcf. Med DCP kan du välja serienummer själv och få det i löpordning samtidigt som du skapar i övrigt identiska kopior från en image-fil.

Sen finns det alltid en hacker som kan knäcka det, inte så svårt egentligen, det är bara att ta en image-kopia av original-disketten och installera från denna, men det får ju inte bli för krångligt heller så att folk inte vill köpa det bara därför. Ett varnande exempel är Windows-versionen av Quark-Express!

Detta är ett helt egenutvecklat system som jag kommit på själv och även provat. Naturligtvis finns det massor av metoder att använda, men att använda serienumret på diskett och hårddisk och kryptera detta är en vettig metod eftersom det är en av de få saker som är unika från dator till dator och diskett till diskett utan att blanda in hårdvarupryttilar mm. Det är alltså egentligen samma princip som vid hårdvarulås fast man använder den utrustning som kunden redan har istället för att unikt identifiera systemet. /Mats

(Text 3254) Anders Wedebrand <5960>

Ärende: Programskydd

Enda problemet för kunden med ditt system, är att ett nytt serienummer på hårddisken kräver en fullständig om-installation. Inte så roligt om man drabbas av något hårddiskbetymer som kräver omformatering eller byta av hård-disk och sedan försöker få igång de program man lagt tillbaks från tape-backupen :-)

Annars verkar det vara en enkel metod att hindra de simplaste kopieringsförsöken. Jag skulle dock lägga till en inmatning av namn och företag vid hårddiskinstallationen. Dessa uppgifter skulle sedan kunna visas vid uppstart av programmet, så att man tydligt ser att den hårddiskinstallat kopian är märkt. Detta minskar ytterligare lusten att kopiera ett redan installerat program. mvh Anders

(Text 3255) Mats Lillnor <8402>

Ärende: Programskydd

AW> Enda problemet för kunden med ditt system, är att ett nytt serienummer på hårddisken kräver en fullständig ominstallation.

Nja, du kan ju göra en option för att återställa nyckelfilen i ditt installations-program. Det kan ju i alla fall ligga sist i programmet och köras av en egen rutin, då blir det inget extrajobb alls. AW> Jag skulle dock lägga till en inmatning av namn och företag vid hårddiskinstallationen.

Ja, men försök om möjligt att låta bli att skriva till originaldisketterna så att de kan vara skrivskyddade hela tiden.

/Mats

(Text 3257) Peter Isoz <2164>

Ärende: Programskydd

ML> Ja, men försök om möjligt att låta bli att skriva till originaldisketterna så att de kan vara skrivskyddade hela tiden.

Microsoft Windowsprogram kräver att du låter installationsprogrammets skriva i alla fall på första skivan. Annars kan du inte installera.

Samtidigt finns i Windows filhanteraren en mycket bra disk-kopieringsfunktion som klarar kopiering från A: till A: , även till oformaterade kopior. Programmet läser in hela disken i minnet och skriver sedan ut direkt på kopian. Geschwint och elegant.

Så genom att kopiera första skivan så slipper använda sina originaldisketter utan skrivskydd. Men samtidigt som man tar ju luften ur kopieringskyddet MVH/ Peter I.

(Text 3258) Mattias Ericson <6615>

Ärende: Programskydd

Ännu enklare är att kopiera in första disken på hårddisken och köra install därifrån samt att alltid ha original-disketterna skrivskyddade

(Text 3264) Paul Engström <4181>

Ärende: Programskydd

Tack Mats för ditt utförliga och genomtänkta svar. Det var precis dom tips jag behövde. Det är bara en pusselbit som fattas. Hur läser man serienummer från ett program. Finns det något DOS-avbrott för detta eller näste man läsa in en viss (i så fall vilken?) sektor från diskett respektive hårddisk. Jag använder Turbo Pascal 7.0. Palle

(Text 3266) Mats Lillnor <8402>

Ärende: Programskydd

PE> Hur läser man serienummer från ett program.

Jag är inte så haj på programmering, men det går väl antart jag via någon assemblerrutin.

Annars kan man göra som jag gjorde i ett basic-program ungefär följande:

```
SHELL "dir a:/qhopdj.dsh" > c:/hemlig.fil"OPEN "c:/hemlig" fil for input as #1
DO LINE INPUT #1, rad$
IF LEFT$(LTRIM$(A$),23)="Voly-men har serienummer" THEN
SERIE_A$ = RIGHT$(A$,9)
EXIT
DO
END
IF LOOP KILL "c:/hemlig.fil"
```

Ett litet urfult programmeringsexempel för att visa principen, men en riktig hacker har nog bättre metoder :-)

Sen kan man laborera med serienumret och t.ex. summera ASCII-numren och multiplicera med 46 och därefter dra ifrån 9436 så får man ett nyckeltal som går att räkna ut baklänges utan att nån begriper hur detta tal relaterar till serienumret på disken, eller nån annan typ av algoritm efter eget tycke och smak.

/Mats

(Text 3267) Paul Engström <4181>

Ärende: Programskydd

Jo jag forskade lite själv och fann att serienumret låg i sektor 0 adress \$27-\$2A både på hårddisken och på disketter 720K, 1,4M och 1,2M. Ibland kanske man borde göra något själv i stället för att besvära andra. Det är alltså bara att läsa sektor 0 för att hitta serienumret om jag har förstått det hela rätt. Min fråga om det finns något DOS-avbrott som returnerar serienummer gäller fortfarande. Jag har ingen lista över nya DOS-avbrott som kommit sedan ver 3.3. Finns det någon fil på klubben med info om DOS-avbrotten för 6.0. Nu kom jag på att jag inte tänkte mig för ordentligt. Även om det finns ett sådant avbrott är det väl dumt att använda det ifall programmet skall kunna köras på en maskin med en äldre DOS-version. En del gamla disketter formaterade med tidigare dosversioner saknade serienummer. Med vilken DOS-version kom serienummer på disketter vid formatering? Palle

(Text 3282) Sven Wickberg <1384>

Ärende: Programskydd

Om man skall motverka piratkopiering kan man väl använda litet subtilare metoder, som jag tycker man har sett ganska många uppfinningsrika exempel på. Man kan t ex fordra att användare vid installation uppger sitt namn och sitt företag, och sedan kan programmet vid lämpliga tillfällen använda dessa uppgifter, antingen som förval vid ifyllande av diverse listor, eller i stora fönster på skärmen vid olika faser under program-exekveringen. Den rätte ägare har nog inget emot det, hn får ju tvärtom en viss hjälp, medan en piratägare får ständiga besvär att radera namn eller titta på bevisen för sin brottslighet

(Text 3284) Egon Bosved <7723>

Ärende: Programskydd

SW> Man kan t ex fordra att användare vid installation uppger sitt namn och sitt företag, och sedan kan programmet vid lämpliga tillfällen använda dessa uppgifter

Ungefär så har jag gjort och dubblat texten och krypterat den och sparat den i en fil. Krypterat kräver att de båda upplagorna text skall dekrypteras till samma text förstås. Så hindras den "enkle" användaren från att manipulera innehållet i filen. Andra får nog patcha en del kod.

SW> en piratägare får ständiga besvär att radera namn eller titta på bevisen för sin brottslighet Jo. // mvh Egon

(Text 3326) Anders M Olsson <1019>

Ärende: Programskydd

Det finns egentligen bara ett sätt att förhindra att ett program piratkopieras. Det är att bygga upp ett så stort förtroende hos kunden att han inte VILL piratkopiera programmet. Det kan man göra genom att ge så stora mervärden i fråga om support, dokumentation, uppdateringar mm att kunden känner att det verkligen lönar sig att betala för pro-

grammet.

Jagsågi somras på TV ett reportage från Singapore Zoo. De använder vad de kallar för "psykologiska" stängsel för att hålla djuren inne. Det finns med andra ord inga andra staket än t ex en liten bäck eller liknande som markerar de olika djurens område. Men istället visar man djuren att det är så stora fördelar att hålla sig inom sitt område att de inte vill rymma. Och djuren trivs självklart mycket bättre än i bur, för de är ju egentligen i frihet. Om de vill rymma så kan de

Det känns absolut mycket bättre för kunden att veta, att om jag vill kan jag kopiera det här programmet och ge till mina kompisar. Men det vill jag inte för jag har så stor nytta av att INTE göra det, utan att istället rekommendera att de köper sina egna exemplar.

Om du lägger på olika sorters skydd så visar du kunden att du inte har förtroende för honom. Och om du inte litar på honom, varför skulle han lita på dig???? Om du nu inte har den tid och de resurser som krävs för att bygga upp den här sortens förtroende hos dina kunder, varför inte tänka om helt och släppa ditt program som shareware? Låt ditt program kopieras helt fritt, och låt de som vill få registrera programmet. Speciellt om du har ett program som är gångbart internationellt kan det bli ganska mycket pengar. Amerikanarna är betydligt bättre på att betala för seriös shareware än svenskarna. Du kan t ex teckna avtal med PC-SIG så att de säljer registrerade versioner åt dig

(Text 3357) Lars Strömberg <7872>

Ärende: Programskydd

Nu har ni pratat om hårdvarulås och donglar. vad är egentligen detta? Hårdvarulås är det lika med hänglås på datorns strömbrytare eller???? Donglar är det något sexuellt??? Förklaring tack!!! MvH Lasse.

(Text 3358) Måns Åman <8406>

Ärende: Programskydd

LS> Hårdvarulås är det lika med hänglås på datorns strömbrytare eller???? Hårdvarulås är en D-SUB kontakt (finns t ex på modem kabeln), med en del elektronik som programmet kommunicerar med. Kontakten sitter normalt i parallellporten. Om det inte finns något hårdvarulås går inte programmet att köra och där har vi vitsen med låset!

LS> Donglar är det något sexuellt??? Jag tror det är en slang-synonym till hårdvarulås. // Måns

(Text 3359) Hans-Georg Wallentinus <4046>

Ärende: Programskydd

Det är helt enkelt en "makalös manick" som man sätter på LPT1:. I den finns diverse grejer som program som skyddats med hårdvarulås måste känna igen, vet inte exakt vad programmet hittar. Har du inte låset i går det inte att köra programmet. Om jag t ex har mitt prog. på en stationär dator men även vill ha med det ut på en bärbar, vid t ex kundbesök eller demonstrationer, måste jag flytta med hårdvarulåset. Såvida jag inte

accepterar en kanske långsammare programfunktion på den bärbara.

<< HGW >>

(Text 3369) Kjell Bävergren <5790>

Ärende: Programskydd

Dongle kan översättas med "PRYL", eller "GRUNKA", "MOJ", etc. Eller något bättre? Adios!

(Text 3370) Anders M Olsson <1019>

Ärende: Programskydd

Hårdvarulås är en allmän benämning på tekniska åtgärder för att kopieringsskydda program där någon form av elektronik/hårdvara är inblandad. Det kan vara instickskort i datorn, läsare för magnetkort, manicker med sensorer som man trycker mot bildskärmen mm mm. Dongle eller dongel är ett hårdvarulås i form av en plugg man sätter i serie- eller parallellporten på en PC. Vanligtvis är den utrustad med en genomgångskontakt så att det ändå går att använda skrivare, modem eller annan utrustning som man normalt använder porten till. Programmet som är kopieringsskyddat har då att kontrollera att donglen verkligen sitter på porten. En dongle kan vara mer eller mindre intelligent. Det förekommer allt från rena byglingspluggar till ROM/PROM-minnen och avancerade mikroprocessorer.

Det har också börjat annonseras pluggar med inbyggd timer som kan programmeras så att programlicensen löper ut efter en viss tid, säg ett år. Sen måste man betala mer pengar om man vill fortsätta använda programmet. Jag vet inte om den funktionen verkligen används av någon programleveratör, men jag säger bara en sak: URK, urk, urk!

(Text 3149) Kjell Svensson <5318>

Ärende: Numerisk decimalpunkt

Är det någon som känner till om det finns någon liten programsnitt som byter ut kommat på det numeriska tangentbordet mot decimalpunkt? H/Kjell

(Text 3150) Mats Lillnor <8402>

Ärende: Numerisk decimalpunkt

DONKEY.COM heter det lilla programmet som borde finnas här i monitorn, annars på Microsofts BBS. /Mats

(Text 3151) Mikael Lindroos <7410>

Ärende: Numerisk decimalpunkt

Visst, prova MDONKEY som nu finns i UPLOAD. Det är en liten residentsnitt som gör just detta och som dessutom, till skillnad mot tex. Microsofts DONKEY, även kan tas bort ur minnet utan att boota om datorn.

(Text 3333) Peter Nermander <8130>

Ärende: Utskriftsfiler och otyg

Här suttit nu i ett par timmar och försökt få till följande:

1. Gör från ett program (jofs irrelevant vilket, men det är PSPice) en utskrift till fil för att sedan importera den som bild i ett dokument i Word.
2. Importera bilden.
Där borde ju allt vara frid och fröjd, tycker man ju
Jag gör utskriften "på" HP Plotter till fil, och importerar. Det går bra. Bortsett

från att hur jag än gör så blir bilden 90 gradervriden. Jag har provat alla varianterna på Portrait och Landscape, både i programmet och skrivarrutinen.

Sen provade jag att skriva ut med Post Script istället (eftersom det kan Word också läsa), men då blev det inte alls som jag tänkt mig. Det jag fick in i dokumentet var bara en ruta med nån slags information om vilket prog som skapat utskriften, men det kanske är så det skall bli, och sen fixar det sig när man skriver ut???

Hur som helst. Hur f-n bär man sig åt för att få en utskrift på fil som bara är att klippa in i Word???

Jag tycker ju att det känns enbart färdigt att vara tvungen att skriva ut kurvan på ett separat papper utanför resten av dokumentet när det ju rimligen borde gå att klippa in den på nåt sätt.

(Och NEJ, det går INTE bra att bara vrida på bilden, för det verkar som texten har nån slags "riktnings"-attribut, så även om kurvan då hamnar åt rätt håll, så går texten fortfarande åt fel:-)

/Nermander

(Text 3335) Paul Engström <4181>

Ärende: Utskriftsfiler och otyg

Det är väl inte så att du kan klippa in bilden direkt via klippbordet. Men det andra programmet kanske inte är ett WindowsProgram.

Ett annat trick som jag brukar använda för att klippa in bilder från ett annat WindowsProgram är följande:

1. Tryck på PrintScreen. Då hamnar hela bildskärmen på klippbordet.
2. Starta PaintBrush och gör Klistra in. Då får man in den gamla bildskärmsbilden (så mycket som får plats) i Paintbrush.

3. Nu kan du göra ett inramat urklipp eller kopiering i Paintbrush eventuellt spara som BMP fil.

4. Sen är det bara att göra SättIn resp Infoga Bild i MS-Word.

Den här metoden använder jag flitigt när jag tillverkar "läromedel" till Windowsprogram. Man kör helt enkelt det program man vill beskriva samtidigt med PaintBrush och tex MS-Word. Man behöver alltså inte ha något extra "Fånga Bild" program. För något år sedan skrev jag mitt första och enda riktiga Windowsprogram. Det är ett MiniCall-Text-program som säljs av KDC-Data i Kalmar. Manualen till det programmet gjorde jag med hjälp av denna metod. Ursäktat jag svävade ut lite väl mycket Dom flesta av mina lokala datorvänner har inte haft en aaaaaning om att man kunde göra på det sättet. Därför kanske även någon i denna församling var okunnig om denna möjlighet. MVH Pallo

(Text 3339) Einar Eriksson <1720>

Ärende: Utskriftsfiler och otyg

PE>2. Starta PaintBrush och gör Klistra in. Då får man in den gamla bildskärmsbilden (så mycket som får plats) i Paintbrush.

Hela bilkskrämsbilden går att få in i Paintbrush men då måste man "Zooma ut" innan man Klistrar in Urklipp.

(Text 3342) Peter Nermander <8130>

Ärende: Utskriftsfiler och otyg

Nä, jag fick till slut rätt på det. Hade tydligen missat att provat Portrait/Landscape för skrivardrivern (som bara verkar vara halvkompatibel med Win förresten, för programmen klagar på att de inte hittar den, men det går att skriva ut, och den går att komma åt från Kontrollpanelen). Skumt att inte inställningen för det i programmet gjorde nån skillnad (fanns alltså Port/Land där också) Jag ville inte klippa från programmets skärm, även fast det är ett Win-prog, för det är svart bakgrund med färgade linjer, och det blir inte så snyggt:-) Blir bättre att skriva ut till HP-GL och klistra in. /Nermander

(Text 3355) Hans-Georg Wallentinus <4046>

Ärende: Utskriftsfiler och otyg

Jo det är så. Om du har ett prog. som ändrar mellan olika lägen (tex Portrait/Landscape eller mellan olika skrivare) ignorerar Windows det. Man måste in i WIN-filerna eller om man har ett speciellt styrprogram ställa om i det (jag har en "intelligent" utskrifts-switch som fungerar på detta ointelligenta :-Åsätt). Hans-Georg

(Text 3372) Henry Gessaus inlägg redovisas i sin helhet på nästa sida

(Text 3496) Khedron Wilk <8320>

Ärende: VideoTex

Finns det någon frspec. på VideoTex så att man tex skulle kunna skriva egna program? Om inte, vad finns det för prog? Vet någon?

(Text 3497) Mikael Lindroos <7410>

Ärende: VideoTex

Om du skyndar dig, kan du ringa Televerket Videotex på 08-6005700 och beställa terminalspeccar både på Prestel- och CEPT-terminaler. Men gör det innan 15 december, för då läggs det ner! :-)

Vad gäll-ler Prestel-program, så säljer vi (Gula Tidningen) ett program som heter Dtex-80. Det finns dels en enkel variant för 150,- plus mums, samt en avancerad variant för 695,- plus mums. Kan vid intresse beställas på 08-333578 :-).

(Text 3499) Bo Engborg <2369>

Ärende: VideoTex

Prestelspecifikationen finns i bl.a. "Hackers handbook" av Hugo Cornwall (computer press, sundsvall, 060-150478)

Här själv skrivit ett program och skickat till monitorn för länge sedan (tele-reda.exe, ingående i reda) för användare av detta finns en nyare version som bättre klarar nyare och modernare modem. CEPT-standarderna har jag själv inte lyckats få tag på så m.v.h.

(Text 3503) Bo Engborg <2369>

Ärende: VideoTex

ML> Om du skyndar dig, kan du ringa Televerket Videotex på 08-6005700 och beställa terminalspeccar både på Prestel- och CEPT-terminaler.

Ringde dit men där finns det knappt

någon kvar. I och för sig så kontaktade jag televerket då videotext var nytt men fick inget napp då heller. Skulle gärna vilja ha tag på CEPT-standarder i läsbar form. Prestel-emuleringen fick jag tag på men cept???? m.v.h.

(Text 3507) Mikael Lindroos <7410>
Ärende: VideoTex
Cept-standarder är ju en internationell överenskommelse bl.a. diverse Europeiska Tele-bolag, så det borde ju rimligtvis gå att beställa den hos Telia. På Tvtiden hade dom en standardiseringsavdelning ute i Farsta, men jag vet inte om dom har den kvar. Det är för övrigt ingen liten lunt det! Bortåt en hundra A4-sidor åtminstone.

(Text 3513) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Söka i text
En kollega vill kunna söka i textmassor han har skrivit. WordPerfect 5.2 nu och senare 6.0. Dessutom ASCII.
Han har fått tips om Sök & Finn från AkademiData. Är det programmet bra? Finns det andra bättre? Gratisprogram?

(Text 3515) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: Söka i text
Jag använder Norton Commander. Den nya versionen är ändå bättre!-) Vanliga

hälsningar _ Göran S

(Text 3517) Torbjörn Einarsson <8369>
Ärende: Söka i text
Jag skriver i WP 5.1 och använder WPs egna fritextsökningssrutin. Så något annat behöver jag inte. Ofta funderar jag var jag lagt in något för så länge sen så jag glömt dokument-namnet och då gör jag så här: Jag går in i 'Innehåll' (F5), väljer bibliotek och eventuellt en delmängd med DOSs vanliga jokertecken. Sen väljer jag 'Sök fil' och 'Hela dokumentet'. Där fyller jag i ordmall och efter en stund (faktiskt inte så lång stund) får jag kvar dom dokumentet på innehållslistan som innehåller detspeciella ordet. I st.f 'Hela dokumentet' kan jag söka på 'Första sidan' om jag är säker att ordet i fråga står tidigt i dokumentet så går det fortare. Flera metoder att söka dokument finns men går att läsa i manualen eller i hjälptexterna. Motsvarande sätt finns också i WP för Windows och där kan man också låta WP indexera för snabbare fritextsökning. Kan vara mycket praktiskt. WPs fritextsökning har hjälpt mej många gånger när jag trott att jag förlorat dokument. Något speciellt behov av andra fristående program har jag därför inte haft vad gäller

WP-dokument. Sedan finns det ju det eminenta FIND-kommandot under DOS när det gäller rena ASCII-filer men det är väl en annan historia? MVH/Torbjörn Einarsson

(Text 3518) Kenneth Kennerhoff <2854>
Ärende: Söka i text
Har du MYCKET text är ett sökprogram som arbetar mot ett index det smidigaste. Jag vet inget smidigare än ZyINDEX. Det är STORT och kommersiellt, men fungerar snabbt och säkert. Du kan hämta in framsökta dokument direkt i din ordbehandlare (ex WP) när du funnit det och du kan använda olika avancerade sök-förfarande. Liknar stor-datorvarianterna i prestanda, men är ett Windows-program.
kenneth (kenneth@estigby.se)

(Text 3519) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Söka i text
Det finns diverse sökprogram som kan beordras att söka strängar på hela disken. För några år sedan gjorde man stor reklam för MAGELLAN, men jag har inte hört något om den på sistone.

(Text 3520) Anders Wedebrand <5960>
Ärende: Söka i text
WP 5.2 resp 6.0 har ett alldeles ypperligt system för sökningar, nämligen "Quick Finder" (Snabbsökning på svenska) som jobbar mot ett index som man byggt upp. Svaret på den ursprungliga frågan är alltså att det finns ett bra gratisprogram (för dem som kör WP).
mvh Anders

(Text 3522) Kenneth Kennerhoff <2854>
Ärende: Söka i text
Har inte heller sett att Magellan har kommit in i Windowsvärlden, vilket torde vara nödvändigt för fortsatt betydande livslängd. Har använt Magellan en del och programmet fungerar utmärkt. SÅ LÄNGE databasen befinner sig under en viss kritisk storlek. Går man över den blir ganska plötsligt Magellan till praktisk oanvändbarhet långsamt. Kan inte säga exakt var gränsen går eller under vilka omständigheter den kan påverkas, men har själv fått lägga undan Magellan som användbart alternativ. Hälsn kenneth (kenneth@estigby.se)

En rundvandring bland Monitorns filer.

Allt som oftast kommer det ett nödrop, från någon som inte hittar rätt bland filerna i Monitorn. <SYSOP> brukar då svara att man skall använda kommandot find resp help find. Att ligga online och söka igenom hela monitorn gynnar bara (lurverket) TELIA. Tänk om man kunde leta hemma i stället...

Lösningen

Lösningen har kommit med CD-tekniken. För att hitta bland 600MB på en CD-skiva har man gjort ett sökprogram som heter cdf.exe. Det finns säkert andra också.

Filen pc/util/misc/cdf10.zip är precis vad vi behöver. Alltså tag hem cdf10.zip + någon lista över filer exempelvis /files/pc.zip. Det är en lista över alla pc-filer i Monitorn. Alla fillistor uppdateras varje dag. Skapa en katalog C:\cdindex. Där skall pc.zip packas upp. Den blir då pc.txt, storleken ca 660 000 K. Om man gör RENAME på pc.txt till bara pc så slipper man en del knapande i framtiden.

Textfilen pc har följande format:

Bibl.: pc/clipper/50 MINIF.ZIP 0 TEXT TEXT TEXT TEXT

Om man vill få pc/clipper/50 utskrivet så måste man byta ut Bibl.: mot Directory. Det går att köra utan att byta sökord men det kan vara svårt att se i vilken katalog filen finns. För att kunna göra utbytet Bibl.: mot Directory måste man ha tillgång till en editor

som kan hantera stora filer. Filen cdf.exe vill ha en rad i autoexec.bat som talar om var den skall leta. Lägg till den rad som följer:

SET CDROOT=C:\cdindex\

Lägg sedan cdf.exe i C:\. Sedan är det bara att provköra.
Exempel:

cdf minit pc |more

Då bör någonting uppenbara sig på skärmen och som här redovisas längst ned på sidan

Önskemål inför framtiden

En idé skulle vara att kombinera LMSG med en lokal fildatabas som uppdaterades varje gång man loggade in. Man skulle bara behöva hämta hem det som ändrats sedan sist. Detta kanske inte direkt hör in under LMSG, men det kan ju vara ett utvecklingsprojekt med ett överföringsprogram även för filer från Monitorn. Vi har ju blivit bortskämda med LMSG och det utvecklingsarbete som Anders Franzen m fl har gjort.

<4838>

Arne Hellström

Directory pc/clipper/50 MINIF. ZIP 1 NANFORUM LIBRARY V2.1 -BUGFIX FOR FT_MINIF () AND FT_
Directory pc/comm MINIF. ZIP 31 ETT LITET KOMMUNIKATIONSPROGRAM.

Modemkontakt med utlandet eller hur LMSG kan användas för kontakter med folk i andra länder

Jag har provat Internet

Med tanke på vad som artikel som var införd förra numret kan det kanske vara intressant att jag beskriver mina erfarenheter av kontakter via LMSG med folk i andra länder? Det är ju kul av vi som medlemmar i ABC-klubben kan föra fram våra åsikter och berätta om våra erfarenheter inom datorernas värld.

Jag måste börja med att berätta om mig själv. 1980 lämnade jag mitt hemland Polen. Efter att ha skrivit under ett kontrakt begav jag mig till Kuwait för att arbeta som anestesiläkare på ett av sjukhusen där.

I Kuwait kom jag i kontakt med landsmän som jobbade på universitetet där. Det var ett glatt gäng av diverse specialister bl a matematiker, dataingenjörer mm. Inom kort blev jag smittad av det i datasamhang allra första viruset — det som orsakar oftast kroniskt, febrilt och för det mesta obotligt intresse för datorer...

Isolerad — i Sverige

1981, med dramatiska händelser i vårt hemland, blev för mig som för många andra av mina landsmän början på ett nytt liv i olika länder. Jag kom till Sverige 1982 och bosatte mig i Dalarna. Mina "data-gurus" lämnade också Kuwait och slog sig ner i Kanada och Australien. Plötsligt befann jag mig i en relativ isolering från datorvärlden.

När jag skaffade mig först en Commodore-64 och sedan en PC var det många frågor som jag fick svar på över Atlanten. Det tog dock alltför lång tid för brevet/disketten att komma fram och det kostade alltför mycket när man ringde. För det mesta går det ju inte heller att lösa detaljerade problem med telefonsamtal.

Kontakt — i Avesta

Så småningom kom jag i kontakt med folk av liknande intressen i det lilla Avesta. När vi fick en ABC800 till min arbetsplats på sjukhuset fick jag tips av en vän att medlemskap i ABC-klubben kunde vara nyttigt. Jag kan nu konstatera att detta medlemskap har givit mig oerhört mycket. En samling av ABC-bladet utgör en viktig del i mitt referensbibliotek. Via MSG fick jag tillgång till den otroliga kompetens som klubbmedlemmar så gärna delar med sig till andra.

Vänner — i Kanada

Ganska nyligen blev jag uppsökt av en av mina vänner i Kanada, som undrade om jag inte hade tillgång till e-mail. Jag letade efter några artiklar i ABC-bladet som avhandlade ämnet och det verkade ganska enkelt. Skickade på prov ett "test-brev" och fick inom kort ett svar. Det var nästan otroligt: en privat person får tillgång till en sådan avancerad tjänst - för samma medlemsavgift???

LMSG kommer in i bilden

Då tyckte jag att det också kunde vara dags att titta på det omtalade LMSG-programmet. Samma kväll hämtade jag från programbanken LMSG 4.6.

Jag blev helt fascinerad. Allt gick som på räls. Några ominstallationer, import samt tester mot Monitor övertygade mig att det var ett "guldprogram". Nästa dag tog jag hem version 4.7 som först "gömde sig för mig", samt PCZ. Några frågor med kvicka svar från "vänliga själar" i MSG och så var det dags att börja skicka brev till den stora världen.

Till och från Kanada

Från Telix logfil har jag importerat till LMSG den text som skickades till Kanada

on-line via Telix och svar på denna. Adressaten hamnade då automatiskt i namnlistan. Nu tar jag fram hans brev och väljer "kommentera". Det går nämligen inte att skicka personligt brev till adressaten i nätet. Eftersom adressaten är ändå unik, så fungerar "kommentera" som "personlig" i alla fall.

Till och från Australien

När detta fungerade bra, då var det dags att prova med Australien. Först ringde jag till min vän och fick hans e-mail adress, som enligt mig var något lång, och han fick min adress som han tyckte var konstigt kort.

Sedan valde jag "brev till person i ett nät". Först fyller man i namnet, och efter Return är det dags att fylla i adressen. Nästa dag fick jag brev från honom och då blev jag imponerad inte bara av teknikens under, utan också då jag fick se att han har blivit "Associate professor of Computing Science" på universitetet i Sydney... Det visade sig också att den nätadress han gav mig var onödigt lång - men ändå så funkade det hela.

Även diakritiska tecken

Jag "skummade" igenom debatten i MSG angående åöä i svenska namn. Som tur är innehåller mitt namn inga "konstiga" polska tecken. Men en polsk text som skrivs i ren ASCII är jobbig att läsa. Mina kollegor, som har levt med detta problem länge, upplever inte det som speciellt betungande. Man kan nog vänja sig.

<6705>

Mirek Sznurowski

Mera om vädret

Lars Gustafssons ironiska synpunkter på väderprognoser i förra numret och Sven Wickbergs kommentarer till detta fick Sven Fransén <8202>, som jobbar på SMHI, att ta initiativet till nedanstående replik-växling i msg-systemet. Vi publicerar "brevväxlingen" i lätt redigerad form.

Vädret och SMHI

Jag sitter just och läser "Bladet", (en tidning som går från klarhet till klarhet). Så jag måste kommentera din artikel om vädret. Inte för att jag brukar försvara våra prognoser. Men en del saker har du fått om bakfoten.

Nog finns det mätning av lufttryck mellan Västerås och Falun. Varenda flygplats har en kalibrerad barometer, och tur är väl det ;-). Det problem du skriver om, "att för få mätpunkter av lufttryck ger dåliga prognoser" finns inte.

Om du vill ha ett lufttryck med tillräcklig noggrannhet för den upplösning en normal aneroidbarometer har så skall väl det gå att fixa.

Tvärtom mot vad du tror vet vi nog väldigt väl vad det ÄR för väder. Om det är någonting vi fått med högupplösta satellitbilder, blixtolokaliseringssystem, radarnät m.m. så är det en bra bild av det AKTUELLA vädret.

Vad som däremot är problem, är att tala om hur det skall bli. Men även där har vi faktiskt nått långt. De som lever och överlever på våra prognoser vet. Alla som flyger vet, alla snöröjare vet, all sjötrafik vet, alla dammbyggare vet osv. De senaste prognosmodellerna ger ca 80% rätt det första dygnet.

Det fall som du beskriver kan jag inte försvara, men jag förstår inte riktigt.

..Här hojtades..om regn.... utomordenligt varma och vindstilla dagar.. .general-miss.

Var är missen? Regnade det inte? Felprognoser blir det alltid och du lägger bara dem på minnet eftersom du inte blir så upprörd de andra dagarna (80%) när det blev rätt.

Om du sett fraktaler o dyl och sen tänker på vilken jättefraktal som atmosfärens kaos utgör så kan du förstå att uppgiften inte är så lätt ens för våra superdatorer.

Trots det är det största problemet att även om meteorogen vet till 80%, så går bara en mindre del fram rätt när han försöker överföra sin vetskaps. Det blir en ytterligare uppgift för datorerna: att skapa bilder m m som är sådana att mottagaren lättare förstår prognosen. Och att skala ner i tid och rum så att det blir greppbart.

Vänlig hälsning, din namne
Psven (sfranzen@smhi.se)

Vädret och SMHI

Tack för ditt brev. Det är alltid roligt att få post! Jag tackar och bugar för omdömet att Bladet går från klarhet till klarhet!

Det är alltid riskabelt att skriva om konkreta saker. Jag citerade Lars Gustafsson, som framgår av artikeln, och det där med barometern var hans slutsatser. Liksom slutsatserna om den gråa ekonomin - och DEN slutsatsen stämde med min egen... Liksom det faktum att den aktuella veckan hade TV-prognosaren utlovat busväder varenda dag, men solen sken från en inte speciellt molnig himmel i Dala-Järna.

Mitt egentligen budskap är förstås inte att SMHI gör ett dåligt jobb, utan att vi inte skall lita på vad som kommer ut ur en dator.

Sven Wickberg

Vädret och SMHI

SW> aktuella veckan hade TV-prognosaren utlovat busväder varenda dag, men solen sken från en inte speciellt molnig himmel i Dala-Järna.

Härligt! det kunde varit mer av den varan :-)

Jo, jag förstår din poäng. Jag menar nog samma sak. Även om datorer är nyckfulla (den tesen får vi väl anse som bevisad :-)), så är det ingenting mot vad vi själva är ;-). (och tur är väl det).

Vi som jobbar på SMHI har väl lättare för att förstå meteorologen, och vi litar inte på det som kommer från kanaler som vi vet har passerat många led (kanske ihopsnickrat av journalist från gårdagens TT-utsändning).

Och ibland så nyser flugorna lite för mycket i Afrika, som i sin tur gör att luften kommer i dallring, som i sin tur.... till slut så står Pohlman där och säger fel. :-)

Psven (sfranzen@smhi.se)

Medlemspriser Modem

Hidem 14400P/Fax 2 900
Pocketmodem exkl moms 2 320 Kr

Hidem 14400Fax 4 150
Fristående 3 320 Kr

Hidem 14400I/Fax 4 000
Internt för PC ISA-bus 3 200 Kr

Hidem 2442Fax 2 550
2400 V.42bis, 9600 fax 2 040 Kr

Hidem 2442P/Fax 2 350
Pocketmodem 1 880 Kr

Hidem 2442I/Fax 2 200
Internt för PC ISA-bus 1 760 Kr

U.S.Robotics

Sportster 14,4 Fax 3 500
Fristående 2 800 Kr

Sportster 14,4 Fax 3 900
Fristående till Mac 3 120 Kr

Courier V.32terbo 6 900
Fristående 21,6 ASL Uppgraderingsbart till V.34 5 520 Kr

UDS Motorola

FasTalk FAX32bx 5 900
Fristående exkl 4 720 Kr

Samtliga modem uppfyller kraven i lagen om teleterminalutrustning och får anslutas till det allmänt tillgängliga tele-nätet. Reservation för prisändringar. Vid förskottsbetalning ingen fraktagift, annars tillkommer frakt- och PF-avgift.

NHN-Systemkonsult

Nils Hansson <519>

08-669 80 20

Fax 08-658 69 33

Wollmar Yxkullsgatan 33-35

118 50 STOCKHOLM

Pg 433 34 85-3

Jag har skaffat ett faxmodem

ABC80-tiden

En gång på ABC80-tiden skaffade jag ett modem för att kunna hämta program från ABC-klubbens programbank. Det var inga lunda lätt att få hum om hur man skulle mästra den lilla lådan och krångla sig in i banken och MSG-arean. Men det gick till slut, och i känsla av att jag nog hade många medsyskon som inte ännu klarat gatloppet skrev jag en kokbok på hur jag kommit in i MONITORNs kärna. Den togs in i ABC-bladet och kanske hjälpte den någon.

IBM in på scenen

Men strax förstördes allt. IBM klampade in på scenen med sin PC, ett halvdant DOS och en Basic som i jämförelse med ABC80-Basicen måste betecknas som primitiv. Men därmed tynade vår kära ABC-dator bort och det var PC (visserligen gradvis förbättrad och utbyggd) som gällde. Det gamla modemmet på raska 300 baud fick stå på hyllan och samla damm. Först nu har jag orkat samla mig till ett nytt försök.

Tiden har ju gått, faktiskt flera år, och nu är det inte bara BBS-er det gäller utan fax är dagens lösen. I takt med den elektroniska utvecklingen har postens snabbhet gått kräftgång. Det gick faktiskt fortare att få fram ett brev en fredag på 1600-talet än nu. SÅ faxa ditt brev i stället, det ger det personliga brevet en renässans heter det, och kanske är detsant. Skaffa ett faxmodem och med datorns hjälp bör det vara hur lätt som helst för varje normalt begåvad person att koppla ihop sin dator med modem och telefon och börja göra inlägg i MSG och faxa brev till kärestan.

Göra inlägg i MSG ? !

Trodde man - eller möjligen inte? Det måste provas. Tekniken har ju gått framåt. Så ett faxmodem beställdes och kom med posten till sommarstället, där ju den lidna sommaren såg till att det blev gott om tillfälle att prova ut det som skulle vara hur lätt som helst. Med i paketet var tre bruksanvisningar, en mycket fullständig för faxmodemet och två för de medföljande fax-programmen för DOS och Windows, bara att välja. Med var vidare tre 5-tummare med faxprogrammen och programmet Qmodem samt en 3-tummare med

vårt eget LMSG-program som jag läst lyriska inlägg om i Bladets MSG-avdelning. Här skulle MSG-as och faxas. Och hämtas program från PB (som jag småningom trott mig förstå betyder programbanken, liksom det flitigt förekommande DSG betyder De Stora Grabbarna - tror jag (det är inte lätt för blåbären att fatta den etablerade jargongen).

Och så gjorde jag det stora misstaget, som väl de flesta blåbär. Jag läste alla bruksanvisningarna, även den för LMSG som jag inte kunde skriva ut eftersom jag var på landet utan skrivare och därför måste läsa från skärmen med TYPE - [MORE för att sedan snabbt glömma det viktigaste.

Läs inte manualerna!

Det bara förvirrar och det mesta och viktigaste är förinställt. Använd manuallerna som uppslagsbok när du kör fast. Tids nog gör du det i vilket fall, vare sig du läst manualer eller inte! Läs bara hur du skall installera och starta. Det är snabbare och roligare och ger dig möjlighet att utan att skada ditt självförtroende göra de fel som du ändå gör när du i förväg läst manuallerna!

Fax-start

Jag började med fax. Jag hade läst någonstans - i ABC-bladet tror jag - ett vredgat inlägg om att vanlig elektronisk post/inlägg och diskussion i BBS-er var så mycket krångligare att hantera än faxning. Jag var visserligen miljöskadad av mitt myckna manualläsande, men småningom fick jag grepp om dator och program, skrev ett kort meddelande till en vän som jag visste hade en ständigt påkopplad fax, och gav order om avsändning.

Inget hände. Datorn tycktes fungera, likaså modemmet att döma av de många lysdioder som tändes och till en del släcktes. Men skärmen gav inget besked om lyckad uppkoppling. Efter flera lika misslyckade försök kom jag att tänka på Televerkets (förlåt Telias) förlängningssladd som jag inhandlat på närmaste telebutik (bara några mil bort). I Bladet hade jag ju läst om alla de olika möjligheterna att koppla i jacken för olika behov och prioriteringar av olika anslutna apparater.

Jag hade som folk mest bara köpt en förlängningssladd för jacktelefon eftersom min dator stod i ett annat rum än jacket. Kunde det vara sladden?

Göra om

Bort med sladden, flytta datorn intill telefonen och koppla in modemmet direkt i telefonjacket i stället för telefonen. Att telefonen blev tyst gjorde inget just då eftersom varje sann datorfrälst ju arbetar på natten, dels för att experimenterandet blir billigare då, dels för att man inte störs i sin koncentration på uppgiften av futtigheter som måltider eller frågor om vad man gör. Det vet man ju inte! Man provar!

Vad nu då? Det verkar som om telefonlinjen både kopplat upp mig och svalt mitt korta meddelande för att förhoppningsvis spy ut det hos min vän. Nu kan jag sova tills han ringer i morgon och ger besked.

Så småningom inne i MSG

Morgonen kommer utan beskedet. Dagarna går och jag försöker mig på LMSG-programmet. Kanske det är lättare. Speciellt lockar att kunna skriva mitt MSG-inlägg i förväg och skicka iväg det med den oerhörda farten 9600 baud (eller var det bits/s). Men förlängningssladden får vila, åtminstone tills jag fått önskad förbindelse med ABC-klubbens MONITOR. Så stämmer en natt allting (nästan), jag blir tillfrågad om PASSWORD och skriver in det jag använde förr med ABC80-datorn. Men nej, jag får besked om att lösenorden ändrades 1990 och att jag måste hämta nytt från klubben, lämpligen en tisdagkväll då det finns folk i lokalen som kan svara. Väntar så några dagar, ringer klubben och får ett personligt lösenord, en rad slumpvisa bokstäver som inte går att memorera utan måste skrivas ner. Jo, lösenordet går att byta ut när jag väl kommit in i MONITORN. Men hur? Fast det ger sig, väl?

Det gör det och rätt vad det är jag inne i MSG, väljer möte och möts av "Du har 1000 olästa inlägg. Vill du läsa dem?" Bevara mig väl! Det skulle ta många långa nätter och kanske 1000 kr i telefonräkning eftersom LMSG vad jag förstått inte (ännu) kan importera och lagra de olästa MSG-texterna på fil för senare läsning och be-

grundning i lugn och ro utan hets av att samtalsräknaren snurrar på. Hur gör jag? Svarar att jag inte vill läsa dem? Men det vill jag ju, åtminstone de senaste och de tidigare som dragit upp någon för mig intressant och nyttig fråga med efterföljande diskussion. Eller läsa en diskussion som återgivits i Bladet.

Om jag förstått saken rätt (och det hopas jag att jag INTE har) så kan jag inte komma åt inlägg som är tidigare än det senaste jag läst. Om jag kan det så hjälper det mig inte när jag sitter framför datorskärmen med tickande samtalsräknare. Jag vet inte om det finns någon MONITOR-manual skriven för den ovana eller förstagångsansvändaren. Om ensådan finns borde den utannonseras i varje nummer av Bladet, men jag tror inte en sådan finns eftersom jag aldrig sett något i det i övrigt utmärkta och av mig luslästa ABC-bladet, min t v enda kontakt med MIN förening.

Detsamma gäller för övrigt en del program som man kan se prisas i MSG-utdragen i ABC-bladet, men som den vanlige medlemmen (som inte lusläser utdragen) inte vet om att de finns, t.ex. LMSG eller långt tidigare UFD-DOS. De borde regelbundet listas i ABC-bladet till glädje för nya medlemmar och även för oss

äldre för vilka de kanske inte var aktuella just när de beskrevs, men som kan ha blivit intressanta senare.

Så tog sommaren slut (om den nu skall kallas så?) och man återvände till vintervistet nära den stora staden. Ny häftig dator med hårddiskar som kan svälja allt vad som diskuterats i MSG sedan tidernas (ja, åtminstone ABC-klubbens) begynnelse. Uppkoppling och tämjning av den nya datorn tar sin tid, men så kommer man väl åter i läge att försöka tygla sitt modem, vid midnattstid ha pratstunder med MSG, hämta ett eller annat av de program man läst om ("jag lägger in det i PB"), kanske t.o.m. våga sig på att själv ställa en fråga man grubblat över. Någon DSG blir man ju aldrig, så långt sträcker sig inte ambitionen.

Fast nog skulle det underlätta om ABC-klubben (dvs DSG) snabbt som ögat skrev ihop en handledning som kan begripas av ett BLÅBÄR i hur man tacklar alla (eller åtminstone de flesta) av de problem som en förstagångsansvändare stöter på. Tyvärr tycks det gälla att så snart denne klarat av startsvårigheterna blir han eller hon så stolt och glad att andra hjälpbehövande blåbär genast glöms bort.

Klubbens mening

Detta är mot avsikten med klubben och dess berättigande. Eller har medlemmen som i Bladet nr 2/93 skrev "Beträktelser av en nybliven medlem" rätt i sina funderingar om ABC-klubbens framtoning? Nog ligger det bra mycket i vad han skriver som borde få klubbledningen att stiga ned från sina elfenbenstorn, tycker jag som var med nästan från början men inte kunnat hänga med i den vilda dansen utan tagit det litet mera pö un pö.

Men hur gick det med faxet då? Efter några veckor utan svar vid mina telefonpåringningar fick jag så en dag napp. Jodå, min vän hade efter semester kommit hem dagen före och läst mitt och andras fax men inte hunnit ringa mig än. Allt verkade korrekt. Så nu återstår bara att få faxet att funka i andra riktningen också. Och att bemästra Telias förlängningssladd. Och så förstås att vänta på teleräkningen för installationen med tillhörande experimenterande.

Ännu inte helt lycklig modemare

<1308>

Göran Tengné

Nöden har ingen lag

När man köper en ny dator vill man gärna tro att den är korrekt intrimmad vid leveransen. Det skall man inte tro. Det är mycket vanligare än de flesta föreställer sig att saker och ting är felaktigt inställda. Datorerna skruvas ihop av folk som inte behöver vara specialister på annat än det mekaniska. Det är inte ovanligt att någon omkopplare står fel, eller att man har byggt in konflikter mellan t ex buss-mus och videokort, eller något annat som det kan vara svårt för en vanlig användare att få redan på. Det kan vara ett dolt fel som man lever med i många år och som visar sig då och då på så sätt att datorn plötsligt slutar att fungera.

Checkitpro är en höjare för att kolla allting i kärran. Jag köpte det från QA Informatik för strax under tusenlappen.

Man kan se allt För några år sedan fick jag en nyleverans av ett par datorer från Jet-bolagen, där det visade sig att BIOS var felställd. När jag körde testprogrammet sa det: "Talk to your dealer!"

Men det var lättare sagt än gjort. Den här BIOS:en är så pass ny att jag inte själv är säker, upplyste teknikern. Så jag har varit tvungen att labba själv. Kunskap är makt, och man kan ju fråga sig om den person skall ha en dator som inte kan

hantera ett enkelt hjälpprogram som detta. Det är som att köra ut på vägarna med bil om man inte kan - byta däck själv och då verkligen vet ur man korsdrar fälgarna på rätt sätt så att inte hjulet lossnar och flyger i väg på egen hand - om man inte förstår det här med tändstift och fördelardosa - om man inte rent allmänt vet hur en fil fungerar

Märk väl att en bil är busenkel att serva jämfört med en dator. Efter min tid på motorpluton i det militära och anser jag att det är mycket enklare att felsöka i en stridsvagn än i en dator vad gäller själva motorn och körningen.

Jag anser att man bör ha Checkitpro med Sysinfo och Advanced Diagnostic Software. Tyvärr säljer QA inte den diskett med det program man behöver för att kolla sina diskettstationer.

När kollade du dina floppys sist?

Den skall rotera med exakt 300 varv per minut om det är en 3,5-tummare och gör de inte det så får man trubbel när man kör disketter mellan olika kärror etc.

När städade du läs-/skrivhuvudet sist? Förmodligen är det bara vi som är vana vid gamla goda Micropolis-tiden som håller

Var och en sin egen tekniker

koll på sådant här. Mitt knep är att undvika att använda flopparna. Då slits de inte slits i onödan.

Man får se till att skaffa sig en Alignment Disk från annat håll, om man vill vara, eller tvingas bli, sin egen tekniker. Med den kan man åtminstone se om inställningarna är korrekta. Annars måste man rätta till dem, och det är en helt annan och krångligare historia. Men det är ju lättare att lämna in sin dator för justering med helt konkreta definitioner av vad som skall göras och med möjlighet att själv kolla efteråt att det verkligen har blivit gjort till belåtenhet.

Mitt råd blir därför skaffa dig Checkitpro och lär dig använda det!

<8633>

Bill Leksén

Unix på CD-ROM

Det finns tre större paket med fria unixsystem för Intel PC. De är **Linux** som ju borde vara känd för många medlemmar. Sedan har vi **FreeBSD** och **NetBSD**. Därutöver finns det några mindre system som **Minix** och **Coherent**. Dessa är mer eller mindre kommersiella.

Billigast är att köpa en CD-ROM skiva i USA med Linux eller någon av BSD varianterna. Man kan ofta beställa via mail dvs genom "brev 1" i MSG/montior. Betalning gör man i regel enklast genom debitering på Visa eller MasterCard kort. Ibland går det också att betala med American Express kort.

Jag avråder från att köpa skivorna i Sverige eftersom de i regel är två eller tre gånger så dyra som i USA. Dessutom är jag rädd för att man riskerar att få en gammal version om man köper en skiva i Sverige. Det är lika enkelt att köpa direkt från USA som från Sverige bara man kan formulera en beställning på engelska.

Det är så liten efterfrågan på denna typ av skivor så ABC-klubben kommer inte att ta in dem förutom att vi prenumerar på BSDisc för att ha den programvaran tillgänglig i monitorn. Linux tas i regel hem via band till monitorn. Det skulle dessutom bli dyrare för medlemmarna om vi köper in Unix CD-ROM skivor för distribution till medlemmarna eftersom vi måste kompensera för det faktum att vi inte kan sälja alla skivor.

Priserna varierar ganska mycket. En del detaljinfo finns i monitorn om hur man beställer skivor. Här kommer lite korrigering från den informationen. Jag hoppas att denna artikel är rätt. För att få alla adresser rätt har jag använt klipp och klistra teknik när jag har skrivit detta på min SUN. Dock är annonseringar om vissa skivor från i höstas. Det kommer ständigt nya skivor så denna artikel kommer inte att vara aktuell så länge. Dock borde adresserna som finns här fungera ett tag. Artikeln är skriven 1994-01-23.

Förteckning över företag

Här är en lista på företag som erbjuder CD-ROM skivor för Unix. Den som vill köpa en skiva bör kontrollera vilken version av programvaran som finns på den.

Yggdrasil Computing

De finns i Kalifornien, USA, säljer Linux för 49,95 dollar. Frakt är 10 dollar till Europa. Du kan få information om hur du

beställer genom att skriva brev till yci@netcom.com. Yggdrasil var en av de första med CD-ROM skivor med Linux vilket väl kan förklara varför de är dyra. Wasaware Oy, är listad som återförsäljare, adressen dit är hv@uwasa.fi.

Signum Support

Dessa finns i Linköping och säljer Yggdrasilskivan för 550 kronor plus frakt. Med support så kostar den 995 kronor. Prenumeration på fyra skivor kostar 1450 kronor och med support 2950 kronor. Signum kan nås via adressen ignvar@signum.se som går till Inge Wallin. De har telefon 013-214 600.

Nascent Technology

Ytterligare ett företag i Kalifornien, USA, säljer en Linux skiva för 39,95 dollar. En 52 sidors användarhandbok ingår. Frakt till Europa kostar 15 dollar. De tar order via mail och debitering kan ske på Visa och MasterCard kort. Deras adress är nascent@netcom.com.

Trans-Ameritech

Det hörs nästan av namnet att de finns USA, har en CD-ROM skiva med Linux SLS/Slackware och 386BSD samt Multimedia CD-ROM. Skivan kostar 30 dollar och 8 dollar för frakt till Sverige. De tar emot order via mail till oman@trans-ameritech.com. Debitering kan ske på Visa, MasterCard eller American Express.

Morse Telecommunications

Dessa finns i USA och säljer en Linux CD-ROM skiva som kommer ut varje kvartal. Prenumeration kostar 79,95 dollar för fyra skivor. Enstaka kopior kostar 37,95 dollar. Order kan tas emot via mail till order@Morse.Net och de godtar debitering på Visa, MasterCard eller American Express.

Lehey Microcomputer Systems

I Tyskland finns och säljer skiva med fri Unixprogramvara för Intelbaserade Unix System V.4.2. Skivan kostar 60 dollar eller 100 Dmark. De godtar inte order via mail, men har adressen lemis@lemis.de för den som vill skriva till dom via MSG.

Prime Time Freeware

Dessa säljer två CD-ROM skivor med fri källkod för Unix tillsammans med ett litet häfte med index över allt som finns på

skivorna. Skivorna innehåller generell unixkällkod och är inte speciellt inriktad på Intelbaserade Unixsystem. Kostnaden är 60 dollar plus 10 dollar för frakt till Sverige. Man kan också prenumerera på skivan och får då 30% rabatt. Beställning kan göra via mail till ptf@cfcl.com mot debitering på Visa eller MasterCard. Prime Time har också några andra skivor.

DiscNet, Inc.

Även dessa finns i USA ger ut en skiva som heter BSDisc som innehåller FreeBSD och NetBSD samt lite till som XFree86 och X11R. Prenumerera man på skivan får man ca 3 skivor per till en kostnad på 19,50 dollar per skiva. Vill man bara köpa en enskild skiva kostar den 35 dollar. Frakt till Sverige kostar 8 dollar. Beställning måste göras skriftligen, men debitering på Visa eller MasterCard går bra. Mailadress är jcargill@cs.wisc.edu. ABC-Klubben har tecknat ett abonnemang och har därför den första skivan monterad i monitorn som /cdrom/bsdisc. På skivan finns både program för installation och program som kan hämtas via modem i packad form.

Free Software Foundation

Dessa har numera en CD-ROM skiva med GNU program. Den kostar 100 dollar för privatpersoner och 400 dollar för företag och organisationer! FSF distribuerar även på band och disketter. Såvitt jag förstår tar de inte emot order via mail, men de kan nås på adressen gnu@prep.ai.mit.edu. Debitering kan dock ske på Visa eller MasterCard.

Om man skickar en beställning måste de skickas till:

Free Software Foundation, 675 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02139 USA.

FSF har avisat att de kan ändra priserna efter 1994-01-31.

SUN User Group

SUN's användarförening SUN Users Group säljer också CD-ROM skivor. Den nya skivan som heter SUG 1994 CD-ROM är helt Solaris 2.2 kompatibel. Den innehåller alltså körbara program för Solaris 2 förutom källkod. Sannolikt finns det också SUNOS program på skivan. Skivan kostar 99 dollar och 154 dollar vilket inkluderar medlemskap. Mail kan skickas till office@sug.org. Ev. kan skivan beställas via den SweSUG, kontakta info@sug.se för information.

<1789>

Bo Kullmar

Prissänkta CD-ROM-skivor

Äntligen en positiv nyhet!!

I dessa dagar med stigande budgetunderskott, sjunkande levnadsstandard för löntagare, stigande matpriser, dyrare hyror och gräl om pengar i riksdagen och annat elände i största allmänhet så kan ABC-klubben komma med en glad och för medlemmarna positiv nyhet.

Flera av ABC-klubbens CD-ROM-skivor har blivit billigare!!

Huruvida delikatessen lög-Rom blivit dyrare eller billigare är fortfarande under utredning.

Priset på ABC-klubbens CD-ROM-skivor är beroende på valutakursen för den svenska kronan i förhållande till olika utländska valutor.

Följande priser gäller från den 1 februari 1994 och tills vidare

Skivans namn	Pris SEK	Beställn nummer	Innehåll på skivan
GIF Galore	275.00	PC-2006	Olika GIF-bilder av olika ämnesområden
Space & Astronomy	600.00	PC-2013	Bilder och texter om astronomi
HAM Radio	200.00	PC-2009	Program för radioamatörer
Giga Games	400.00	PC-2011	Mängder av dataspel för PC-datorer
Simtel 20	200.00	PC-2002	Mängder av blandade program för PC
CICA Micorsoft Win	200.00	PC-2003	Mängder med program för Windows
Aminet	275.00	Amiga 2001	Program för Amiga-datorer med c:a 600 MB
Info-MAC	400.00	MAC-2002	Mängder med program för Macintosh

Dessa priser gäller nu. Vid framtida inköp av nya CD-ROM skivor kan priset komma att ändras p g a förändrade valutakurser.

Rabatter på vissa datortidningar

Medlemmar i ABC-klubben får rabatter på vissa datortidningar. En justering av vissa priser har genomförts och därför publiceras här en uppdaterad rabattlista. Observera att adressen och beställningsnummret är nya! Som medlem i ABC-klubben har vi rabatter på följande tidningar:

Som medlem i ABC-klubben, önskar jag prenumerera med rabatt på följande datortidningar

Namn: < >

Adress:

Postadress:

Tidning	Ord. pris	Rabatt	Vårt pris
Computer Sweden (43 nr/år)	695:-	30%	485:-
Corporate Computing (10 nr/år)	495:-	30%	345:-
Attack (10 nr/år)	239:-	30%	167:-
Cap & Desgin (8 nr/år)	315:-	30%	220:-
Dataingenjören (6 nr/år)	600:-	30%	420:-
MacWorld (11 nr/år)	395:-	30%	275:-
MikroDatorn (15 nr/år)	495:-	30%	345:-
Nätverk & Kommunikation (6 nr/år)	345:-	30%	240:-
PC World (10 nr/år)	475:-	30%	330:-
MaxiData (8 nr/år)	118:-	20%	94:-
Windows World (6 nr/år)	148:-	10%	133:-

Om inte denna kupong används måste registreringsnummret: 92-4-00-013 anges!

Markera önskade tidningar. Faxa eller posta sedan en kopia till:

IDG/CW

Att: Karin Sparr

Tel: 08 - 453 61 00

Sturegatan 11

Fax: 08 - 453 61 05

106 78 STOCKHOLM

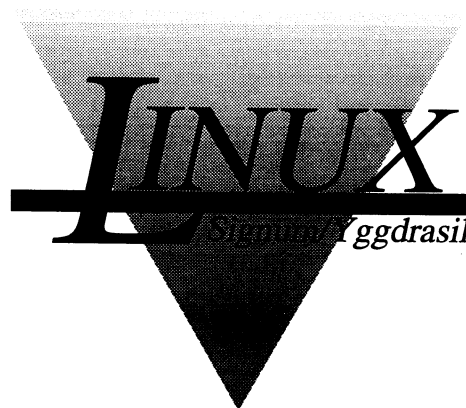
Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning återsänds
försändelsen med den nya adressen
på baksidan (ej adressidan)

Avsändare:
ABC-klubben
Box 14 143
161 14 Bromma

Anmäl adressändring i god tid!

* 8198 * ABC-BLADET 1

Komplett UNIX för PC

Signum Support erbjuder nu Yggdrasils CD-rom med Linux, en komplett UNIX för PC till ett oslagbart pris. Linux är mycket systemsnålt och kräver bara en 386:a, 4MB minne och 30 MB disk för att kunna användas.

På Yggdrasils CD-rom medföljer även X-windows (X11 R5) med stöd för grafikaccelerator, en komplett utvecklingsmiljö för C, C++, m fl, editorerna vi och emacs, dokumentformatteraren L^AT_EX samt mycket mer. Linux har även en fullständig TCP/IP nätverksmiljö. CD-rommet innehåller också *källkod* till alla program.

Signum Support levererar Linux med support via email, fax eller telefon. Med vårt stöd kan du trygg använda Linux i en professionell miljö. Exempel på lämpliga användningsområden är som X-terminal i ett nätverk, arbetsstation för programutveckling eller för att lära sig UNIX.

Prisexempel: Ett CD-rom med installationssupport för en maskin: **1 237:- (990:- +moms)**

En prenumeration med 4 CD-rom och installationssupport för en maskin: **3 687:- (2 950:- +moms)**

I installationssupporten ingår hjälp med konfigurationen så du kan logga in och starta X-windows. Ring för offert på supportkontrakt för användarprogram och större installationer.

Signum support erbjuder professionell support på fri programvara, framför allt i UNIX-miljö där vi är specialister på Sun och Linux. Vi utför även konsultarbeten under SunOS, Solaris och Linux. Fråga efter vår omfattande katalog över supportad fri programvara.

Berätta var du såg annonsen när du beställer så bjuder vi på en ABC-80 emulator där du kan köra dina ABC-80 program under X-windows i Linux.

Signum Support AB Box 2044 580 02 LINKÖPING

Besöksadress: Teknikringen 1

Tel: 013-21 46 00 Fax: 013-21 47 00

Email: info@signum.se